

S.C. ATENT CONSULT S.R.L.

Bucuresti, Bd. Tineretului, Nr. 35, Bl. 39, Sc. B, Apt. 69, tel/fax: 0720741416

S.C. ATENT CONSULT S.R.L.BUCUREȘTI

Contact : Telefon – 0720741416

WEB : www.atentconsult.ro

E-mail: contact@atentconsult.ro

Strategii-Consultanță-Proiectare

Strategia de Dezvoltare Locală 2021- 2030 Comuna MĂSTĂCANI – Județul GALAȚI

Cuvântul Primarului - Dl. Primar, Dănuț Ilie:

Strategia de dezvoltare economico-socială a comunei Măstăcani, își propune să valorifice potențialul, oportunitățile și disponibilitățile reale pentru dezvoltare, inclusiv crearea unui mediu de afaceri stimulat și competitiv, menit a atrage investiții private importante atât din țară cât și din străinătate.

Strategia de dezvoltare locală, este în egală măsură instrumentul de bază în ceea ce privește dezvoltarea infrastructurii, dezvoltarea economică și umană în perioada 2021 -2030.

Strategia de dezvoltare locală este un document care structurează liniile directoare strategice pe o perioadă de 10 ani, ale comunei Măstăcani, potrivit problemelor identificate, a potențialului local activ și pasiv, cât și a oportunităților de dezvoltare în viitorul apropiat, fiind totodată rodul colaborării cu actorii locali.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ 2021 - 2030

Comuna Măstăcani
Județul Galați

Atent Consult

2021-2030

CUPRINS

1.Introducere	- Pg 6	13.Cultura	-Pg 81
2.Cadrul elaborării strategiei de dezvoltare locală	- Pg 8	14. Sport si agrement	- Pg 90
3.Metodologia de elaborare	- Pg 14	15. Sanatate	- Pg 94
4. Situație curentă	- Pg 16	16. Turism	- Pg 97
5.Considerații istorico-geografice	- Pg 35	17. Mediu	- Pg 114
6.Characterizare fizico-geografice	- Pg 40	18. Analiza Swot	- Pg 121
7.Floră, faună, soluri	- Pg 45	19. Viziune	- Pg 142
8.Resurse primare și secundare	- Pg 53	20. Misiune	- Pg143
9.Demografie	- Pg 55	21. Portofoliul de proiecte	- Pg154
10.Marimea demografică	- Pg 70	22. Implementare și monitorizare	- Pg195
11. Atractivitatea economică	- Pg 72		
12. Educație	- Pg 77		

Primăria Comunei Măstăcani, Județul Galați

Coordonate de contact: Sat Măstăcani, Jud. Galați, România; Cod postal 807190

Tel: 0236-346 503/ **Fax:** 0236-346 576/ **Web:** <https://www.comunamastacani.ro>

E-mail: mastacaniprimarie@yahoo.com

Introducere

Context

Elaborarea Strategiei de dezvoltare a comunei Măstăcani are loc în contextul pregătirii unei noi perioade de programare a fondurilor europene alocate României pentru perioada 2021 – 2027. Această alocare financiară generează elaborarea sau actualizarea strategiilor de dezvoltare atât la nivel local, județean, regional cât și național, cu scopul principal al atragerii finanțărilor europene.

Necesitatea armonizării planurilor de dezvoltare în cadrul comunei Măstăcani cu cele ale comunelor limitrofe și ale județului Galați, a dezvoltării integrate și a cooperării în scopul realizării de investiții este esențială, iar strategia de dezvoltare locală reprezintă un pas important în acest sens.

Din punct de vedere conceptual, strategia este bazată pe situația socio-economică, nevoile și potențialul de dezvoltare al comunei Măstăcani, cu luarea în considerare a priorităților europene, naționale, regionale pentru perioada de dezvoltare post 2020.

La nivel european, documentul programatic **Europa 2020**, definește poziția UE stabilită a fi atinsă la nivelul anului 2027, bazată pe trei priorități de dezvoltare interdependente, respectiv creștere inteligentă, creștere durabilă și creștere favorabilă incluziunii. În concordanță cu prioritățile europene, dezvoltarea unei economii durabile, eficientă din punct de vedere al resurselor și cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă reprezintă puncte centrale ale Strategiei de dezvoltare a comunei Măstăcani, pentru perioada 2021-2030.

La nivel național, ca orientare generală, Strategia pentru dezvoltarea durabilă a României orizonturi 2013-2020-2030 vizează drept obiectiv strategic pentru orizontul de timp 2027 – „Atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile.”. La nivelul programării strategice a comunei Măstăcani, pentru perioada 2021-2030, promovarea unor practici de consum și producție sustenabile, a unei

dezvoltări în acord cu resursele existente constituie repere în abordarea planurilor de măsuri și a portofoliului de proiecte propus pentru perioada următoare de timp.

În vederea eficientizării procesului de absorbție a fondurilor post aderare, România a transmis Uniunii Europene, **Acordul de parteneriat** pentru intervalul de timp 2014-2020, respectiv 2021-2030, document aflat în dezbaterea Comisiei Europene. Conținutul Acordului de parteneriat abordează în mod detaliat principalele provocări pe care țara noastră urmează să le transpună în proiecte viabile, cu stabilirea principalelor obiective și priorități, modalitatea de utilizare a fondurilor nerambursabile acordate precum rolul diverselor instituții publice în gestionarea resurselor atrase.

În vederea asigurării unui flux ridicat de fonduri europene în comuna Măstăcani, strategia de dezvoltare cuprinde propuneri de proiecte în acord cu nevoile identificate la nivelul administrației locale cu implicarea directă a opiniei publice și a stakeholderilor interesați de procesul de definire strategică a comunei Măstăcani, în următorii 10 ani.

La nivel regional, **Planul de Dezvoltare Regională Sud Est 2020 – 2030**, reprezintă instrumentul prin care regiunea își promovează prioritățile și interesele în domeniul economic - social și propune trei noi domenii prioritare respectiv dezvoltarea urbană durabilă, protecția mediului, eficiența energetică și susținerea sănătății și a incluziunii sociale. Strategia de dezvoltare a comunei Măstăcani, contribuie la atingerea acestui obiectiv prin definirea unor obiective strategice care pot fi în mod real îndeplinite în orizontul de timp 2020 – 2030.

Instrumente Structurale

Strategia Uniunii Europene a stabilit – de asemenea – proceduri precise de **implementare, monitorizare și urmarire**, cu obligatii de raportare la fiecare doi ani din partea Comisiei Europene si din partea statelor membre.

Cadrul elaborării strategiei de dezvoltare locală

Până în prezent, în România s-au elaborat Planuri de Dezvoltare Regională, pentru perioadele 2000-2004, 2004-2006, 2007-2013 și 2014-2020. Experiența procesului de planificare s-a îmbogățit la nivelul regiunilor din România, fiind puse în practică o varietate de mecanisme de parteneriat.

În comparație cu generația anterioară de planuri de dezvoltare regională, abordarea de formulare a noilor planuri presupune o adaptare către o nouă generație de politici integrate de dezvoltare. Acestea vor fundamenta atât structurarea programelor operaționale cu fonduri europene cât și programele cu finanțare națională de la nivel central și local.

Această nouă abordare presupune nu doar o reformulare a obiectivelor și instrumentelor, cât și a structurii și cadrului de implementare a planurilor de dezvoltare regionale prin coordonarea acțiunilor politicilor sectoriale de dezvoltare.

Pentru viitoarea perioadă de programare, 2020-2030 Strategia de dezvoltare locală a Comunei Măstăcani s-a realizat pornind de la următoarele documente programatice:

- Strategia Europa 2020;
- Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării;
- Al 5-lea Raport privind coeziunea economică, socială și teritorială;
- Programul național de reformă PNR 2019;
- Planul de Dezvoltare Regională Sud Est 2021 – 2027;

Noua perioadă de programare reprezintă o oportunitate pentru consolidarea experienței acumulate de țara noastră în perioada de post aderare la Uniunea Europeană în domeniul utilizării resurselor financiare nerambursabile. Alocarea fondurilor europene pentru România în intervalul de timp 2021-2027 impun pregătirea de documente

strategice adecvate fiecărei administrații publice pentru a putea exista o imagine de ansamblu asupra priorităților investiționale și a direcțiilor de absorbție a fondurilor nerambursabile.

Strategia de dezvoltare a comunei Măstăcani, reprezintă un instrument de lucru, coordonare și susținere a măsurilor și acțiunilor noi sau revizuite care vor avea un impact asupra comunității locale și vor contribui la dezvoltarea economico-socială locală.

Dinamica dezvoltării impune o actualizare periodică a direcțiilor de dezvoltare, a documentelor de planificare existente și alinierea acestora la abordările strategice la nivele superioare de conducere și organizare.

Planul de dezvoltare regională 2021- 2027, subiect intens dezbătut in Regiunea de Dezvoltare Sud-Est

Comisia a propus:

- în martie, aprobarea de către Consiliul European, a abordării generale a strategiei și a obiectivelor principale ale UE;
- în iunie, aprobarea parametrilor detaliați ai strategiei, inclusiv a orientărilor integrate și a obiectivelor naționale. De asemenea, Comisia așteaptă cu interes observațiile și sprijinul Parlamentului European pentru a garanta succesul strategiei Europa 2020-2027;

Conform informațiilor făcute publice, obiectivele de politică strategică au scăzut de la 11 la numai 5:

OP 1 – O Europă mai inteligentă – care cuprinde domeniile:

- cercetare și inovare;
- servicii publice digitale;
- digitalizare și bandă mai largă;
- întreprinderi mici și mijlocii, suma alocată României fiind de circa **6 miliarde de euro**;

OP 2 – O Europă mai ecologică - O Europă cu emisii scăzute de carbon, cu finanțări în domeniile:

- energie;
- schimbări climatice;
- apă și ape uzate;
- gestionarea deșeurilor;
- biodiversitate;
- mobilitate multimodală în mediul urban, suma alocată României, fiind de circa **5,1 miliarde de euro**;

OP 3 – O Europă mai conectată, cu finanțări în domeniile:

- transport;
- digitalizare și bandă largă, prin care se acorda circa **5 miliarde de euro**;

OP 4 – O Europă mai socială, cu domeniile:

- politicile pieței muncii;
- educație;
- incluziune-sărăcie;
- sănătate având o alocare financiară pentru România de circa **5 miliarde de euro**;

OP 5 – O Europă mai aproape de cetățeni - dezvoltarea teritorială/urbană, cu o valoare a alocării pentru România de circa **1 miliard de euro**.

Una dintre noutățile importante din viitoarea perioadă de programare este posibilitatea ca fiecare regiune a țării, inclusiv Regiunea Sud-Est, din care face parte și județul Galați, să propună propriile direcții generale pentru care să se solicite finanțare europeană. Astfel, până la finalul anului 2019 și în prima parte a anului 2020, au avut loc întâlniri ale autorităților responsabile pentru stabilirea obiectivelor de investiții și de servicii destinate comunităților regionale și județene.

Cele 5 obiective strategice majore identificate la nivel European în ceea ce privește următoarea perioadă programatică, 2021- 2027, va implica un buget de peste **27 de miliarde de euro**, cu 8% mai mare față de actuala perioadă, 2014 – 2020 .

În 20 februarie 2020, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale a făcut precizări cu privire atât la bugetul alocat agriculturii românești în perioada 2021 – 2027, cât și în ce direcții vor fi proiectate aceste sume. Astfel, nu mai puțin de **13 miliarde de euro** vor putea fi accesate pe diferite programe destinate agro-zootehniei României.

Asadar, Romania este invitata dar si asteptata la marea masa masa a Uniunii Europene, cu proiecte privind cele 5 linii majore de dezvoltare ale perioadei urmatoare, dar si cu initiative de accesare a a sumelor de bani puse la dispozitia tarii, prin idei de proiecte din orice domeniu, idei care sa conduca la o dezvoltare majora in ansamblu.

Romania trebuie sa fie pregatita pentru acest ultim val programatic si sa nu rateze nicio finantare, sa absoarba inca de la inceputul noii etape, cat mai mult din sumele alocate tarii noastre, in primul rand prin pregatirea din timp a proiectelor si strategiilor de dezvoltare locala.

Rolul și importanța prezentei strategii

Rolul unei strategii de o asemenea importanță, considerăm că trebuie să fie CLARĂ, CONCISĂ și pe ÎNTELESUL TUTUROR, dar mai ales, trebuie să fie verificată periodic (semestrial sau anual) pentru a se putea interveni operativ pentru îndeplinirea parțială sau integrală a obiectivelor propuse.

Întreaga comunitate a comunei Măstăcani, trebuie să cunoască prevederile strategiei, să le înțeleagă și să susțină implementarea proiectelor ce vor rezulta în urma aplicării acestei strategii.

Strategia trebuie să pornească de la situația existentă, cuprinzând atât realizările comunei Măstăcani din ultimii 7 ani cât și identificarea direcțiilor și resurselor necesare dezvoltării sociale și economice a localității.

Aleșii locali, funcționarii din aparatul administrativ al comunei Măstăcani și mai ales cetățenii vor înțelege care este locul și rolul lor în cadrul strategiei, care este locul pe care comuna Măstăcani îl are și care ar putea să-l aibă în contextul dezvoltării generale, naționale cu menținerea și valorificarea specificului local.

În strategie se va sintetiza foarte bine faptul că aleșii locali (primarul și consilierii), în timpul mandatului lor pun accentul în principal pe două paliere:

- ✚ Asigurarea managementului administrativ – respectiv funcționarea serviciilor publice și aplicarea măsurilor adoptate la nivel național sau județean în domeniile care vizează administrația publică locală;
- ✚ Inițierea unor proiecte de dezvoltare, astfel încât să se îndeplinească programul politic electoral pe baza căruia au fost aleși la nivel local;
- ✚ Adoptarea de către comunitatea Măstăcani a prezentei strategii pentru perioada 2020 – 2030;

Scopul strategiei de dezvoltare

Strategia de dezvoltare a comunei Măstăcani, are drept scop atingerea unei dezvoltări locale durabile care să angreneze creșterea nivelului de trai al populației. În vederea îndeplinirii acestei ținte strategice este necesar a fi încadrate direcțiile de acțiune stabilite în concordanță cu nevoile comunității într-un document programatic, ce este o bază pentru planificarea resurselor în atingerea obiectivelor propuse.

Ca urmare a implementării strategiei de dezvoltare locală, se dorește transformarea comunei Măstăcani, într-o zonă atractivă din punct de vedere turistic și cultural, stabilă și viabilă pentru mediul privat și cel investițional, capabilă să ofere locuitorilor săi condiții decente de viață și acces la servicii de bază precum și la o infrastructură adecvată. De asemenea prin intermediul documentului programatic pentru perioada 2021-2030, este vizat și mediul înconjurător, protejarea acestuia și orientarea activității factorilor interesați de progresul economic și social al comunității pentru a putea suține o dezvoltare durabilă a comunei Măstăcani.

Necesitatea Strategiei de dezvoltare a comunei Măstăcani, derivă din faptul că în cadrul acesteia sunt trasate și stabilite prioritățile investiționale în acord cu viziunea populației și administrației publice locale. Mai mult, acest document programatic furnizează șablonul necesar coordonării pe termen lung al planificării și gândirii strategice între sectorul public și cel privat.

Metodologia de elaborare

Elaborarea Strategiei de dezvoltare a comunei Măstăcani, pentru perioada 2021 -2030 a urmărit în mod constant respectarea criteriilor de calitate utilizate la nivel european pentru evaluarea documentelor strategice, respectiv: relevanță, eficacitate, eficiență, consecvență și coerență, pragmatism, sustenabilitate, aranjamente de management și monitorizare.

Prin viziunea și obiectivele propuse, strategia de dezvoltare a comunei Măstăcani, a fost elaborată în acord cu politicile comunitare, strategiile de la nivel național, programele și documentele programatice de la nivel județean și regional, asigurând beneficiul integrator al planului de investiții propus.

Momentul întocmirii strategiei este unul esențial având în vedere rolul important al acesteia în pregătirea comunității locale și a administrației publice a Comunei Măstăcani, pentru noua etapă de programare a fondurilor europene pentru perioada 2021 – 2027.

Din punct de vedere structural, strategia de dezvoltare a comunei Măstăcani este compusă din patru părți, respectiv:

- **analiza diagnostic** – în această parte au fost analizați principalii indicatori reprezentativi din domenii precum mediul economic, demografic, infrastructură, sănătate, resurse umane etc. prin utilizarea celor mai recente date statistice obișnute;
- **planificarea strategică** – această parte reflectă planurile de acțiuni viitoare ale comunei Măstăcani propuse a fi realizate, cu accent pe cele prioritare în funcție de nevoile identificate și opinia factorilor decizionali implicați;

- **analiza SWOT** – în această parte au fost identificate punctele tari și slabe ale comunei Măstăcani, precum și oportunitățile de dezvoltare și amenințările identificate ca urmare a analizei diagnosticului actual al comunității;
- **implementarea și monitorizarea** – această parte cuprinde metodele și instrumentele de verificare a implementării strategiei de dezvoltare de către administrația publică locală;

Foto: Peisaj comuna Măstăcani ; Sursa: Imagine pusa la dispozitie de Primarie

Situație curentă

 Localizare și accesibilitate

 POZIȚIA GEOGRAFICĂ

PREZENTARE GENERALĂ

Măstăcani este o comună în județul Galați, Moldova, România și este formată din satele Măstăcani (reședința), Chiraftei și cătunul Vlășcuța.

Din punct de vedere geografic, comuna este situată în partea de est a județului Galați la granița cu Republica Moldova. Comuna se află în podișul Covurlui, lângă râul Prut și râul Chineja și la o altitudine de 23 m deasupra nivelului mării. Este o comună de mărime medie, atât ca suprafață (6511 ha) cât și ca număr de locuitori (5098 loc.).

Teritoriul administrativ al comunei ocupă o suprafață de 65.11 km² și se învecinează cu:

- **la nord și nord-vest** se învecinează cu comuna Vlădești;
- **la sud și sud-vest** cu comunele Foltești și Scânteiești;
- **la est** cu Republica Moldova;
- **la vest și nord-vest** cu comuna Fârțănești;

Cai de transport rutier:

Comuna Măstăcani este strabatuta prin partea vestica de la sud spre nord de **DJ 255** pe distanta de 3 km iar prin partea estica de **DN 26** pe distanta a 2.5 km. Legatura intre aceste drumuri este realizata de **DJ 242** pe distanta de 6 km si de 42 km drumuri comunale.

Transportul feroviar se realizeaza pe C.F. Galati – Barlad care traverseaza comuna in paralel cu DJ 255.

Orase apropiate:

Targu Bujor-15 km, Galati-38km

Port apropiat: Galati-38 km.

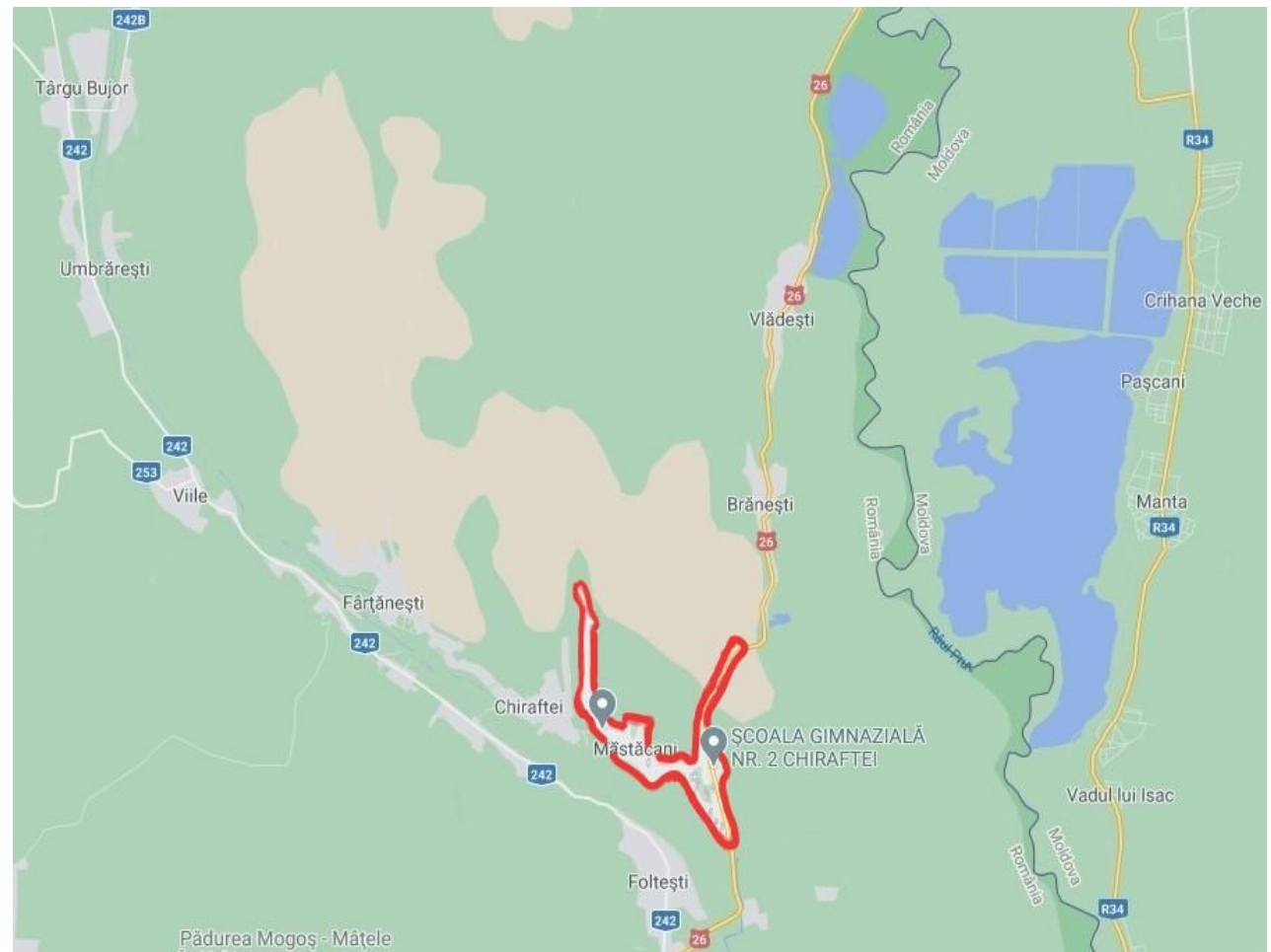

Fig. 1 – Delimitare teritoriu administrativ, Măstăcani(incercuit in rosu)

Căi de acces principale si secundare:

Principale:

Spre sud:

- acces feroviar pe relația București - Galați prin Magistrala CFR 700 cu stație la Galați și prin linia 703 Galați - Bârlad aflată în apropiere, la vest;
- acces rutier DN2B (Galați - Giurgiulești vamă);
- acces fluvial pe Dunăre;

Spre vest:

- DN26, din care se ramifică drumurile Frumușița-Scânteiești (DJ261A);
- Foltești-Tg.Bujor (DJ242);
- Măstăcani-Chiraftei-Fârțânești (intersecție cu DJ242) - Tg. Bujor;
- Oancea-Roșcani (DJ242E) - intersecție cu DJ242D - Băneasa (DJ242B)- Tg. Bujor;
- Suceveni-Băneasa (242D);

Spre nord:

- la limita cu județul Vaslui există un drum agricol, dinspre Cavadinești;

Spre est:

- râul Prut, navigabil pentru ambarcațiuni mici (șalupe usoare);

Secundare, care asigură legătura cu satele component:

- Suceveni-Rogojeni, Cavadinești-Vădeni, Suceveni-Vădeni, Suceveni-Onciu, Vlădești-Roșcani, parțial asfaltate;

Calitatea cailor de comunicare principale este relativ bună.

HARTA AȘEZĂRII COMUNEI MĂSTĂCANI ÎN CADRUL JUDEȚULUI GALAȚI

Fig. 2 – Poziția localității Măstăcani (incercuit în albastru), în cadrul județului Galați;

Regiunea de dezvoltare Sud-Est

Regiunea de Dezvoltare Sud- Est, este una dintre cele 8 euro-regiuni din România, din care face parte județul **Galați** și implicit și localitatea analizată, **Măstăcani**. Regiunea este numerotată 2, pe harta din stanga, și are în componență 6 județe din regiuni diferite ale țării. **Sud-Est**, este o regiune de dezvoltare a României, creată în anul 1998. Precum celelalte regiuni de dezvoltare, nu are puteri administrative, funcțiile sale principale fiind co-ordonarea proiectelor de dezvoltare regională și absorbția fondurilor de la Uniunea Europeană. Județele care fac parte din această regiune de dezvoltare sunt: Brăila, Galați, Constanța, **Galați**, Tulcea, Vrancea. Sediul Agenției de Dezvoltare Regională Sud-Est se află în Municipiul Brăila. Regiunea Sud-Est este situată în partea de sud-est a României, acoperind 35.762 km² sau 15% din suprafața

totală a țării, aceasta fiind a doua ca mărime din cele opt ale României. Regiunea Sud-Est cuprinde aproape toate formele de relief: Lunca Dunării, Câmpia Bărăganului, Podișul Dobrogei cu Munții Măcinului, iar partea de nord-vest a regiunii cuprinde o parte a Carpaților și a Subcarpaților de Curbură.

Totodată regiunea este străbătută de fluviul Dunărea, cuprinde Delta Dunării și este mărginit la est de întreg litoralul românesc al Mării Negre. Preponderent este însă relieful de câmpie, cu specific climatic continental.

Ca valoare turistică, putem spune că regiunea Sud-Est, este prima în topul euro-regiunilor, prin includerea în cadrul acesteia a județelor Tulcea și Constanța, cu toată deschiderea litorală, ce atrage la nivel național, cei mai mulți turiști anual. Deși sezonul estival este unul scurt în România, comparativ cu țările învecinate, în aproximativ 3 luni și jumătate, cât ține în mare sezonul estival în țara noastră, litoralul atrage peste 1 milion de turiști.

Potrivit datelor colectate de FPTR, în 2019, pe litoral s-a înregistrat o ușoară creștere a numărului de turiști, respectiv 3 %, față de 2018. Conform datelor prezentate de FPTR, în sezonul estival au fost înregistrați oficial 1.208.999 turiști, cu 40.890 mai mulți față de anul trecut (2018). Atunci când au analizat naționalitatea turiștilor care au ajuns pe litoralul românesc, hotelierii au observat că românii redescoperă stațiunile estivale românești.

În 2004, regiunea avea o populație de 2.850.318 locuitori, reprezentând 13,1% din populația țării; densitatea de 79,7 loc/kmp este sub media pe țară (90,91 loc/kmp), cea mai mare densitate a populației fiind în județul **Galați** (139,5 loc/kmp), dominat de centrul industrial și comercial cu același nume, iar cea mai mică, în județul Tulcea (29,9 loc/kmp), unde condițiile naturale și economice sunt mai puțin propice.

Orașele concentrează 55,5% din populație, cu tendințe de diminuare. Industrializarea forțată de după război a condus la concentrarea populației în orașele **Galați**, Brăila și Constanța. Rețeaua de localități a regiunii Sud - Est era alcătuită din 33 de orașe (dintre care 11 erau municipii) și 1.455 de sate (organizate în 339 de comune). Cel mai mare oraș al regiunii este Constanța (309.965 locuitori), urmat de **Galați** și Brăila (peste 200.000 de locuitori), Galați, și Focșani (peste 100.000 de locuitori).

Populația euro-regiunii Sud-Est, pe județe și medii de locuire (urban și rural)

Tabelul nr. 1 – Populația euro-regiunii Sud-Est

Județ	Populație	Urban	Rural
Brăila	365.628	237.922	127.706
Galati	488.763	202.090	286.673
Constanța	716.576	506.852	209.724
Tulcea	253.383	124.563	128.820
Vrancea	392.619	148.247	244.372
TOTAL	2.834.948	1.570.433	1.264.515

Cel mai populat dar și cel mai urbanizat dintre județele regiunii Sud-Est, este județul Constanța.

În ceea ce privește populația, Regiunea de dezvoltare Sud-Est avea la 1 iulie 2017 o populație rezidentă de 2.434.958 persoane, polarizată în jurul marilor centre urbane. Cei mai mulți locuitori rezidenți se află în județele Constanța (677.419 persoane) și **Galați** (512.049 persoane). Județul Tulcea are cel mai mic număr de persoane rezidente (199.338 persoane).

Zona urbană concentrează majoritatea populației în județele Constanța și Brăila, aici fiind un grad de urbanizare între 70 și 80%, urmate de județul **Galați** (grad de urbanizare între 50 și 60%), Galați și Tulcea (grad de urbanizare între 40 și 50%) și Vrancea, cu cel mai redus grad de urbanizare, sub 40%. Cele 11 municipii de la nivelul regiunii concentrează o bună parte a populației, Constanța, **Galați** și Brăila fiind orașele cele mai populate.

Din perspectiva rețelei de așezări urbane, Regiunea de dezvoltare Sud-Est se caracterizează prin faptul că orașele sunt centre de polarizare pentru localitățile rurale din vecinătate, excepție făcând județul Tulcea. Localitățile urbane sunt clasificate pe ranguri în funcție de importanța în rețea și de rolul teritorial, asigurându-se un sistem de servire a populației eficient din punct de vedere economic și social și o dezvoltare echilibrată a localităților în teritoriu. Rangul este o expresie a importanței actuale și în perspectiva imediată a unei localități în cadrul rețelei din punct de vedere administrativ, politic, social, economic, cultural etc., în raport cu dimensiunile ariei de influență polarizate și cu nivelul de decizie pe care îl implica în alocarea de resurse. Aceasta importanța trebuie să își gasească corespondentul și în nivelul de modernizare. Analizând modul de dispunere a localităților, din totalul orașelor și municipiilor din Regiunea de dezvoltare Sud-Est, avem:

- 3 localități urbane de Rang I: Brăila, **Galați** și Constanța;
- 8 localități urbane de Rang II: Adjud, Galați, Focsani, Mangalia, Medgidia, Râmnicu Sărat, Tecuci, Tulcea;
- 22 de localități urbane de Rang III: Babadag, Basarabi, Berești, Cernavodă, Eforie, Făurei, Hârșova, Ianca, Isaccea, Însurăței, Măcin, Mărășești, Năvodari, Negru Vodă, Nehoiu, Odobești, Ovidiu, Panciu, Pătârlagele, Pogoanele, Sulina, Târgu Bujor, Techirghiol;

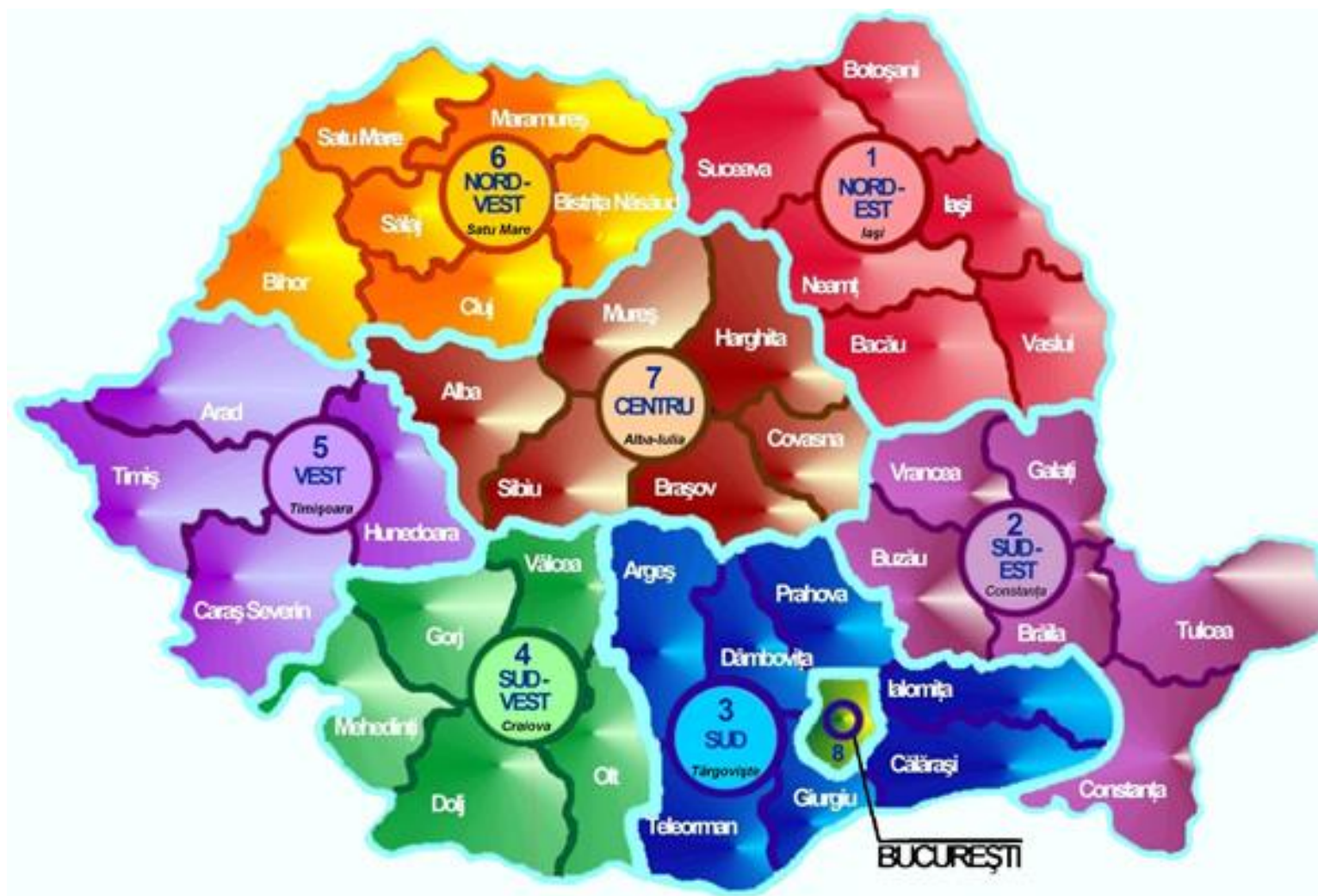

Foto: Imaginea celor 8 euro-regiuni de dezvoltare, cu nr.2 in imagine, regiunea Sud-Est.

I.2. Infrastructura de transport – vector al dezvoltării economice regionale

Sectorul transporturilor este un sector strategic în economia unei țări, care afectează în mod direct viața de zi cu zi a cetățenilor și a organizațiilor economice. Serviciile de transport reprezintă o condiție esențială a pieței libere, asigură zeci de mii de locuri de muncă, atrag investiții străine și locale și condiționează dezvoltarea altor ramuri economice. Potrivit unui studiu efectuat în 2018 la nivelul Uniunii Europene, transporturile sunt un sector esențial al economiei UE, serviciile de transport reprezentând aproximativ 5% din valoarea adăugată brută a UE și 5,2% din totalul locurilor de muncă. Existența unor rețele de transport bine gândite, sustenabile și complet interconectate este o condiție necesară pentru finalizarea și funcționarea corectă a pieței unice europene.

Infrastructura de transport din România, deși destul de variată, necesită investiții majore pentru a stimula dezvoltarea economică, pentru toate sistemele de transport: rutier, feroviar, naval, aerian, prin conducte. Sunt necesare investiții pentru a stimula transportul intermodal – acel tip de transport ce presupune utilizarea în mod succesiv a cel puțin două moduri de transport și în care unitatea de transport intermodal nu se divizează la schimbarea modurilor de transport.

Sistemele de transport dintr-o regiune de dezvoltare au un rol covârșitor în dezvoltarea socioeconomică a zonei respective. În ceea ce privește Regiunea de dezvoltare Sud-Est, infrastructura de transport necesită investiții semnificative, studiile efectuate de Uniunea Europeană prin programul ESPON relevând caracterul periferic al acestei regiuni și o relativă izolare. Deși față de alte regiuni din România, aceasta este mai bine conectată de capitala țării prin autostradă și aeroport, există teritorii foarte izolate, în special în județul Tulcea. Această izolare a regiunii este determinată atât de caracteristicile geografice ale regiunii, cât și de distanța față de coridoarele europene principale. La nivelul Uniunii Europene, pentru a dezvolta o rețea multimodală integrată, care să permită circulația

rapidă și facilă a persoanelor și a bunurilor pe teritoriul UE, TFUE a pus și bazele rețelei transeuropene de transport (TEN-T).

Rețeaua globală este menită să asigure accesibilitatea și conectivitatea tuturor regiunilor din UE. Rețeaua centrală constă în acele legături și noduri din rețeaua globală care au cea mai mare importanță strategică și este organizată în nouă coridoare. În aceste hărți, România figurează cu proiecte incluse în Coridorul Rin-Dunăre și Coridorul Orient/Est mediteranean. În Regiunea de dezvoltare Sud-Est se află Coridorul Rin-Dunăre.

Regiunea de dezvoltare Sud-Est are un potențial ridicat de dezvoltare a sistemului de transporturi, fiind străbătută de fluviul Dunărea, având acces la Marea Neagră și fiind și relativ aproape de București.

În prezent, Master Planul General de Transport este documentul de referință pentru strategia de transport la nivel național. Acesta stabilește prioritățile de investiții pentru perioada 2014-2030, acoperind astfel cel puțin următoarele două perioade de programare, cu accent pe axa de transport rutier, feroviar, maritim și aerian ca parte a unei rețele transeuropene de transport (TEN -T) centrală și cuprinzătoare. În plus, fiecare dintre cele opt regiuni de dezvoltare au elaborat planuri de dezvoltare regională pentru perioada de programare 2014-2020, coordonate de Agențiile de Dezvoltare Regională (ADR) corespunzătoare. Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Sud-Est prevede o hartă a investițiilor prioritare în drumurile județene pentru perioada 2014-2020, investiții ce vor dezvolta și moderniza infrastructura de transport rutier regional, facilitând mobilitatea populației și a bunurilor.

Infrastructura de transport rutier

În România, lungimea totală a drumurilor publice era în 2017 de 86.099 km. Dintre aceștia, 17654 km (20,5%) drumuri naționale, 35149 km (40,8%) drumuri județene și 33296 km (38,7%), drumuri comunale. În Regiunea de dezvoltare Sud-Est erau un număr de 10.971 km. Față de alte regiuni ale țării, regiunea este avantajată de prezența autostrăzii A2: București-Constanța. Prezența unei autostrăzi înseamnă: siguranța, viteza sporită, confort, economie de timp, combustibil și lubrifianți, reducerea stresului, creștere economică. Construcția de autostrăzi are și o serie de

avantaje colaterale, destul de importante pentru economia unei națiuni, precum: reducerea șomajului, creșterea veniturilor, inclusiv a produsului intern brut, îmbunătățirea nivelului de trai al oamenilor.

Nu este de neglijat nici aportul pe care îl pot avea autostrăzile la dezvoltarea altor ramuri economice cum ar fi turismul, construcțiile, comerțul etc. Investițiile în autostrăzi trebuie stabilite cu grijă, pentru ca, după finalizarea lor, să se obțină beneficii economice și sociale importante.

Drumuri publice și naționale modernizate la nivelul Regiunii de dezvoltare Sud-Est la nivelul anului 2017:

Tabelul nr. 2 – Drumuri publice și naționale modernizate

Regiune/Judet	Drumuri publice	Din	care	Drumuri naționale	Din	care
		Modernizate	Cu imbracaminti usoare rutiere		Modernizate	Cu imbracaminti usoare rutiere
Reg. Sud-Est	10971	4385	2525	2292	2068	194
Braila	1188	729	205	264	233	31
Galati	2703	1083	269	322	322	-
Constanta	2392	741	784	558	529	27
Galati	1559	589	548	314	306	8
Tulcea	1351	553	350	329	327	-
Vrancea	1778	690	369	505	351	128

Din totalul drumurilor publice existente, doar 4.385 de km au fost modernizați, reprezentând aproximativ 40%, iar 2.525 de km au îmbrăcăminți rutiere ușoare. De asemenea, dintr-un total de 2.292 km de drumuri naționale, sunt modernizați majoritatea, 2.068 de km. În ceea ce privește drumurile județene și comunale, în anul 2017 erau în regiune 8.679 km de astfel de drumuri, din care doar 2.317 km au fost modernizați, iar 2.331 aveau îmbrăcăminți rutiere ușoare, restul fiind drumuri pietruite și drumuri de pământ (53,5%).

Infrastructura de transport feroviar

Transportul feroviar este una dintre cele mai utilizate modalități de transport, ocupând în traficul mondial locul II din punctul de vedere al volumului de mărfuri transportate pe glob.

În România, lungimea căilor ferate în exploatare era în anul 2017 de 10.774 de km, comparativ cu anul 1990, când existau 11.348 de km de cale ferată. Pe lângă faptul că numărul kilometrilor a scăzut, se poate constata și o degradare a căilor ferate, viteza medie comercială a trenurilor InterRegio fiind de 55km/h, iar pe liniile cu probleme putând fi chiar sub 30km/h. Rețeaua feroviară este subdezvoltată în special din cauza lipsei totale de investiții.

Din totalul de 10.774 km, 10.635 km (98,7%) sunt linii cu ecartament normal, 5 km linii cu ecartament îngust și 134 km (1,3%) linii cu ecartament larg. Densitatea liniilor la 1000 km² teritoriu era de 45,2‰. Densitățile cele mai mari s-au înregistrat, în ordine, în Regiunea București-Ilfov (154,7‰), Regiunea Vest (58,9‰), Regiunea Sud-Est (48,9‰) și Regiunea Nord-Vest (48,8‰). La aceeași dată, lungimea simplă a liniilor de cale ferată în exploatare electrificate era de 4.030 km, reprezentând 37,4% din rețeaua de cale ferată în exploatare. În componența rețelei de căi ferate în exploatare, la 31.12.2017 erau cuprinși 5.990 km căi principale (55,6%), din care 5.956 km (99,4%) linii cu ecartament normal (INS, 2018).

Infrastructura de transportul naval – maritim și fluvial

În România, transportul naval cuprinde transportul maritim (Marea Neagră) și transportul pe căile și canalele navigabile. În Regiunea de dezvoltare Sud-Est se află atât fluviul Dunărea, canalul Dunăre-Marea Neagră, cât și litoralul Mării Negre. În Regiunea de dezvoltare Sud-Est există mai multe porturi mari precum: Portul Constanța, Portul Tomis, Portul Brăila, Portul Galați și Portul Tulcea, Portul Mangalia. Lista tuturor porturilor existente în Regiunea de Dezvoltare Sud-Est este redată în cele ce urmează:

- Constanța, port maritim;
- Midia, port maritim;
- Mangalia, port maritim;
- Galați, port fluvial-maritim;
- Brăila, port fluvial-maritim;
- Tulcea, port fluvial-maritim;
- Cernavodă, port fluvial;
- Hârșova, port fluvial;
- Chișcani, port fluvial;
- Isaccea, port fluvial;
- Sulina, port fluvial-maritim;
- Turcoaia, port interior;
- Gura Arman, port interior;
- Măcin, port interior;
- Chilia Veche, port interior;
- Mahmudia, port interior;

- Sfântu Gheorghe, port interior;
- Medgidia, port interior;
- Murfatlar, anterior Basarabi, port interior;
- Ovidiu, port interior;
- Luminița, port interior;

Principalele activități de transport naval din regiune sunt:

- transporturile publice maritime sau fluviale de persoane și/sau de mărfuri, efectuate de către persoane juridice;
- transporturile de persoane și/sau de mărfuri în folos propriu, pe apele naționale navigabile, efectuate ca activitate accesorie unei alte activități economice, efectuate de persoanele juridice sau fizice care le organizează, mărfurile transportate fiind proprietatea acestora sau rezultatul activității lor, iar persoanele transportate fiind angajații lor;
- transporturile de bunuri și/sau de persoane în interes personal, pe apele naționale navigabile, efectuate de persoane fizice pentru satisfacerea cerințelor proprii de transport pe apă, pentru sport sau agrement;
- activitățile conexe activității de transport naval;

Portul Constanța, cel mai mare port maritim din România, este cel mai bine dezvoltat și oferă cea mai mare varietate de facilități. În anul 2018, portul a înregistrat un trafic de 61.303.774 de tone de mărfuri, cele mai multe fiind cereale (18 milioane tone), petrol brut (7 milioane tone), produse petroliere (6 milioane tone) și articole diverse.

I.3. Particularități ale Regiunii Sud-Est

O particularitate a Regiunii Sud-Est este aceea că are în componență aproape toate formele de relief, unele dintre ele fiind specifice numai acestei regiuni, ceea ce imprimă anumite particularități vieții economice, sociale, culturale, educaționale a acestei zone. Regiunea Sud-Est este singura care are deschidere la mare, acest aspect oferindu-i oportunitatea de dezvoltare a transportului maritim și fluvio-maritim dar și activităților conexe și nu numai (depozitare, comerț, etc.). În această regiune se regăsesc porturile maritime Constanța (cel mai mare de la Marea Neagră), Mangalia și Midia, precum și cele fluvio-maritime (Brăila, Galați, Tulcea și Sulina).

Situarea strategică a Mării Negre constituie un element de atragere a investițiilor străine care pot determina o creștere a competitivității zonei. Mai mult de jumătate din terenurile fertile ale Câmpiei Bărăganului, cunoscută drept „grâнар al țării”, sunt situate pe teritoriul Regiunii Sud-Est. Suprafețele agricole mari și solurile fertile oferă condiții favorabile pentru o agricultură ecologică.

O altă particularitate a regiunii este prezența celor mai renumite podgorii și centre de producție a vinului din România, acestea găsindu-se în toate județele regiunii. Regiunea Sud-Est se situează pe primul loc în țară în ceea ce privește suprafața viilor pe rod. Podgoriile Murfatlar, Odobești, Panciu, Nicorești, Dealurile Bujorului, Pietroasele produc vinuri renumite atât pe plan național cât și pe plan internațional.

Zone specifice ale regiunii

Având în vedere un număr de indicatori de analiză, respectiv caracteristicile fizico-geografice, demografice, economice și de producție, infrastructură, locuințele și modul de locuire, echiparea tehnică a locuințelor, problemele sociale și ecologice, au fost identificate mai multe zone care prezintă caracteristici asemănătoare.

Zona Câmpiei Bărăganului

În care se includ suprafețe din județele Galați, Brăila și Vrancea, este caracterizată din punct de vedere fizico-geografic de o seismicitate foarte ridicată, precipitații reduse, risc de inundații, potențial forestier scăzut.

Demografic, se înregistrează un declin datorat îmbătrânirii accentuate a populației și se observă o tendință continuă de scădere a numărului de locuitori. Indicii de natalitate au valori medii și sub medii. Totuși, se poate spune că există posibilități de înnoire și sporire a forței de muncă mature.

Dobrogea de Nord

Acoperită în exclusivitate de Județul Tulcea, este o zonă specială datorită, în primul rând, condițiilor fizico-geografice și anume prezenței Deltei Dunării – declarată în 1990 rezervație a mediului înconjurător, ecologică și a păsărilor fiind sub protecție UNESCO – și a Parcului Național Munții Măcinului pentru conservarea speciilor rare, de floră și faună specifice intersecției arealelor mediteranean, balcanic, caucazian. Rezervația Biosferei cuprinde 5.800 km², reprezentând 53% din suprafața județului de 8.499 km², iar Parcul Național se întinde pe o suprafață de 11.321 ha reprezentând singura arie protejată din România unde pădurile de stepă sud-mediteraneene și balcanice sunt prezente împreună și se află într-o stare bună de conservare.

Caracteristicile demografice arată că densitatea populației în acest spațiu este foarte redusă și se înregistrează un declin demografic accentuat. Activitățile economice preponderente s-au axat pe exploatarea de resurse naturale, turism și activități tradiționale în concordanță cu principiile dezvoltării durabile.

În Dobrogea de Sud-Est

Din punct de vedere demografic, predomină comunele cu talie medie și mare, densitatea populației în zona rurală fiind ridicată. Se înregistrează o stabilitate demografică și chiar o ușoară creștere. Aspectul economic este caracterizat printr-un grad foarte mare de atractivitate turistică, dimensiuni relativ mari ale exploatațiilor agricole individuale, ponderea ridicată a terenului arabil din totalul agricol, posibilități de cooperare cu centrele urbane, forța de muncă calificată și o pondere ridicată a activităților neagricole. Se constată fenomenul de poluare a plajelor datorată în special navelor din apropierea litoralului, solurile sunt moderat degradate datorită folosirii pesticidelor.

Dobrogea Centrală și de Sud-Vest

Prezintă precipitații reduse. În acest spațiu există rezervații și monumente ale naturii, precum și resurse complexe. Densitatea populației este redusă și predomină comunele care înregistrează un declin accentuat al populației.

Zona Moldovei de Sud

Care cuprinde părți din județele Galați și Vrancea se caracterizează prin alunecări de teren frecvente, risc de inundații și seismicitate ridicată. Procentul de alimentare cu apă a populației în sistem centralizat este redus. Accesul direct la rețeaua majoră rutieră și feroviară este dificil în majoritatea comunelor. Din punct de vedere social se înregistrează un nivel ridicat al mortalității infantile și o ofertă precară de asistență sanitară. Zona Subcarpaților de Curbură, ce cuprinde arii din județele Vrancea și Galați este o zonă cu seismicitate ridicată, zona montană reprezentând circa 50% din suprafață. Se înregistrează frecvent alunecări de teren.

Ca elemente fizico-geografice pot fi menționate numeroase rezervații și monumente ale naturii precum și complexitatea mare de resurse ale naturii. Din punct de vedere demografic, se înregistrează un declin datorat îmbătrânirii populației și a tendinței continue de scădere a numărului de locuitori.

În această regiune se înregistrează o pondere ridicată a activităților neagricole, iar terenul agricol se află cu preponderență în proprietate privată, fapt ce constituie premise pozitive în dezvoltarea economică locală. Din punct de vedere ecologic, zona este caracterizată prin existența pădurilor pe suprafețe întinse, ceea ce contribuie la menținerea unui echilibru pe termen lung, condiționat de altfel de exploatarea rațională a resurselor forestiere.

Din perspectiva **bogățiilor subsolului**, regiunea dispune de petrol (zăcăminte de hidrocarburi de la Berca, Sărata-Monteoru, Pâclele, Oprișenești, Ianca), gaze naturale în județele Brăila și Galați și, de asemenea, în platforma continentală a Mării Negre. Alte resurse naturale ale regiunii sunt: granitul în Munții Măcinului, piatra de var în podișul Dobrogei, minereu de fier, pirita de cupru, sulfuri complexe de plumb și zinc, cuarț, granit, marmură și varietăți de piatră de var, caolin, baritină din dealurile Tulcei, depozitele de loess, sarea în Galați. O categorie aparte a bogățiilor de subsol o constituie apele sulfuroase, feruginoase, clorurice (Brăila, Galați, Constanța).

Platforma continentală a Mării Negre conține rezerve semnificative de minerale și hidrocarburi, exploatate cu echipamente de foraj marin, produse în România. Rezerve de hidrocarburi lichide și gazoase mai sunt și în județele Brăila, Vrancea și Galați. Singurul depozit de petrol la suprafață din Europa se află în zonele Berca și Monteoru din județul Galați.

Dobrogea a fost identificată ca fiind o zonă cu un potențial energetic eolian ridicat, fapt care contribuie semnificativ la realizarea obligațiilor României în domeniul energiilor regenerabile și în domeniul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră.

Energia solară este una din sursele de bază ale dezvoltării acestui mileniu, încadrându-se în conceptul de energie regenerabilă și ecologică. Conform Institutului de energie și transport (IET) al Comisiei Europene, Regiunea Sud-Est se află într-o zonă cu potențial energetic ridicat (1700kWh/m²), ceea ce favorizează investițiile în domeniu pentru producere de energie electrică și termală, irigații, permițând economisirea resurselor energetice convenționale și reducerea poluării mediului.

Considerații istorico - geografice

- **Aspecte din istoricul comunei**
- ***Atestări documentare și arheologice(din Monografia comunei Măstăcani)***

Măstăcani, este o comună în județul Covurlui, Plasa Prutul, în partea de nord a Lacului Covurlui, față în față cu comuna Foltești și la 40 km de Galați.

Satul Măstăcani este atestat la **14 aprilie 1584** și **satul Chiraftei** este atestat în domeniile lui Miron Barnovschi in **anul 1626**. Bătrânii povestesc că satul Măstăcani a fost la început ceva mai la sud de satul actual, chiar la marginea Lacului Covurlui, unde și în prezent se apreciază unde a fost biserica și cimitirul , găsindu-se oseminte.

Locuitorii, fugind de frica tătarilor care năvăleau și prădau satele de pe marginea Prutului, au dat foc satului. Revenind la casele lor, le-au găsit arse, fapt ce a condus la stabilirea lor mai la nord, pe locul unde se află și se dezvoltă și astăzi, cu numele de Măstăcani, neștiindu-se dacă acest nume îl avea și înainte de a fi ars deoarece locul unde a fost satul cel vechi se numește și astăzi „Pârlituri”.

Cât privește originea satului Chiraftei, bătrânii spun că boierul Alec Gr. Codreanu le-a vorbit despre o întâmplare care i-ar fi dat numele satului. În 1820, o domniță (principesă) din Iași, soția unui domn din familia sturzeștilor, era în trecere prin acest ținut. Era vară, căldură mare. Domnița obosită, plictisită de drumul parcurs, își pierduse răbdarea și dorea un loc de odihnă. Vizitii vestesc pe principesă cu cuvântul „Chirafto”, tradus,, domniță”, ”aici este conacul!”.

Trăsura s-a oprit la conac, proprietarul moșiei pe nume Constantin Vasiliu , o primește în gazdă oferindu-i ospăț și odihnă. Atunci, în amintirea acestei întâmplări prințesa și boierul , Constantin Vasiliu, care era un intim amic a lui Vodă, hotărâsc ca acest loc să poarte numele „Chirafonene” prescurtat „Chiraftei”, denumire care a rămas și astăzi.

Suprafața întreagă a comunei era de 5005 hectare. Apele ce udă comuna sunt: Lacul Covurlui, în părțile de Nord și Sud; bălțile Pestrițele, Pârliturile și Vlașca situate pe șesul Prutului; pârâul Covurlui și pârâiașul Părul sau Valea Părului. Comuna era formată din trei cătune: Măstăcani(reședință), Chiraftei și Drăculești sau Țolica, depărtate de reședința comunei la 300 m Chiraftei iar la 2 km Drăculești.

Locuitorii erau împărțiți astfel: la Măstăcani- răzeși; la Chiraftei-foști clăcași împroprietăriți; la Drăculești simpli servitori ai proprietății mari.

La data respectivă(1899) era o populație de 545 de familii locuind în 518 case și 2225 de suflete. Proprietăți mari au fost deținute de Adolf Vincler-1716 hectare și 2145 ale lui Alecu Codreanu.

Situată în Podișul Covurlui, aproape de granița cu Republica Moldova și la 40 de km de Galați, comuna Măstăcani avea la sfârșitul secolului al XIX-lea aproape 2300 de locuitori.

După Primul Război Mondial numărul lor a crescut cu peste 1000 de oameni, potrivit Anuarului Socec din 1925-1926. Erau aici două școli în care dăscăleau patru învățători; mai erau două băcănii, două manufacturi, o moară, o bancă și vreo 11 cârciumi. Satul se învecina spre nord cu Roșcanii, o localitate mai veche în care, cu multe secole înainte (mai exact în 1574), domnul Moldovei Ioan Vodă cel Viteaz fusese ucis mișelește de turci.

Monumente istorice

Un singur obiectiv din comuna Măstăcani este inclus în lista monumentelor istorice din județul Galați ca monument de interes local: **biserica „Sf. Voievozi” din Chiraftei**, datând din **1828**, și clasificată ca monument de arhitectură.

Alte aspecte din istoricul localitatii

Viața economică

Activitatea de bază a locuitorilor , începând cu cele mai vechi timpuri, a fost și a rămas până în zilele noastre agricultura și creșterea vitelor. Pământul, mult, puțin, cât a fost, s-a lucrat intens, dar cu mijloacele vremii(plug cu boi sau cai , grapă, semănatul cu mâna, cosit sau secerat cu mâna, treierat cu animale, etc.).

Culturile principale sunt : găul , porumbul , floarea-soarelui , orzul , ovăzul , lucerna, vița de vie , pepenii, etc .

Majoritatea locuitorilor , iarna tăiau stuf din bălți , pe gheață , pentru învelitul caselor , garduri și foc. O îndeletnicire deosebită era pescuitul în bălțile de pe malul Prutului. Sătenii pescuiau cu coșuri, vintile, voloage, la copcă și anual se recoltau 20- 25 tone de pește, peștele fiind alimentul de bază pentru cei mai săraci. Bărbații , iarna , se mai ocupau cu țesutul rogojinilor și împletitul coșurilor de nuiele. Femeile, când nu mergeau la câmp, țeseau covoare, preșuri, stofe din lână, lână cu cânepă, sau numai din cânepă cu bumbac , pentru cămăși și chiar lenjerie de pat , cânepă în cânepă .

De asemenea împleteau flanele, ciorapi și mănuși din lână. Din cânepă se mai făceau ațe de cusut, frânghii și odgoane, iar din mătase(borangic), cămăși, șervete pentru nunți, fețe de masă, etc. Desigur erau și meșteșugarii: morarii, fierarii, dogarii, cojocarii, croitorii și cizmarii. Îmbrăcămintea era din lână, cămășile din cânepă, pe cap căciuli (iarna), în picioare opinci din piele de porc. Iarna se purtau cojoace.

După colectivizare, majoritatea țăranilor și în special cei în putere au luat drumul către oraș, în domeniul construcțiilor. Aruncând o privire asupra satului, vedem că multe lucruri s-au schimbat. În locul caselor acoperite cu stuf apar case noi învelite cu tablă și țiglă. Este introdus iluminatul electric care face un salt în nivelul de viață a țăranului. În comună nu a existat o viață comercială. Singurul lucru a fost transportul vinului la Galați cu atelajele proprii și vânzarea la diferiți negustori din piața Galațiului. Posibilitățile de câștig erau reduse.

Populația

Recensământul populației din 1972 găsește comuna cu un total de 6.900 de suflete iar la cel din 2002 un total de 5254, evidențiind o scădere considerabilă, de puțin peste 20% a populației.

Evoluția proprietății funciare

Proprietatea funciară a fost diminuată cu ocazia naționalizării , 11 iunie 1948 și colectivizării forțate 1952-1954 când o suprafață însemnată de pământ a fost dată I.A.S-urilor, fondul forestier al comunei, pășunile, bălțile și în mod abuziv „Lacul Vlașca” căruia, în prezent, nu i se știe cine este proprietar .

Sperăm că aceste suprafețe să fie soluționate într-un viitor cât mai apropiat, pentru că au fost deposedați de pământ tocmai veteranii de război care au luptat pentru independență și neatârnamare (1877,1916-1918,1941-1945) și nevoiașii care fuseseră împrumărați pe fostele moșii boierești.

În anul 1944 moșia comunei Măstăcani era de 7502 hectare din care 2585 aparțineau boierilor(Sergiu Climi -1200 hectare , Constantin Codreanu -320 hectare, Simionovici -345 hectare, Rotter- 100 hectare, Hangioff-150 hectare, Mircea Paucă -70 hectare, Duiuliu Marcu-100 hectare, Vasile Zaharia -300 hectare).

Pământul țăranilor se lucra cu animalele de muncă, boi și cai, familiile sărace foloseau și vacile la jug. Producțiile erau mici în medie 800 kg -1200 kg porumb la hectar datorită faptului că țăranii semănau aceeași cultură 4-5 ani consecutiv. Comuna era deservită de către Camera Agricolă Foltești, specialistul venea foarte rar în comună să discute cu țăranii. Reforma agrară din 6 martie 1945 a împrumărat țăranii care au luptat pe front în Al Doilea Război Mondial și pe cei săraci (2 hectare de persoană). Partidul Comunist Român, fiind la putere și luând exemplul Uniunii Sovietice, a hotărât în Plenara din 3-5 martie 1949 să se colectiveze agricultura prin formarea de gospodării agricole colective și gospodării agricole de stat.

Revoluția de la 22 decembrie 1989 a schimbat complet modul de proprietate a țaranului. Fostele C.A.P-uri au fost desființate, pământul a trecut în proprietate a țaranului. Legea 18/1991 a dat țaranului pământul pe care l-a avut la înscrierea în C.A.P și în registrul agricol și pe cel cuprins în declarațiile pe cont propriu care fusese neînregistrat. Pământul care a aparținut C.A.P-ului la 1 ianuarie 1990 a fost dat conform titlului de proprietate. De exemplu, fostul C.A.P Măstăcani avea 2122 hectare teren arabil , 73 hectare vie nobilă și 3 hectare hibrid. C.A.P Chiraftei avea 1600 hectare teren arabil , 61 hectare vie nobilă și 1,34 hectare hibrid. Pe comună s-au întocmit 2571 titluri.

Foto: Peisaj comuna Măstăcani – Imagine pusa la dispozitie de Primărie

Caractere fizico-geografice :

- **Relieful - Geologia și evoluția paleogeografică**
- **Clima**

➤ **Relieful**

Prin poziția sa la exteriorul arcului carpatic, județul Galați ocupa zona de întrepatrundere a marginilor provinciilor fizico-geografice est-europeana, sud-europeana și în parte, central-europeana, ceea ce se reflecta fidel atât în condițiile climaterice în învelișul vegetal și de soluri, cât și în structura geologica a reliefului.

Acestea din urma ofera o priveliște cu înalțimi domolite, cuprinse între 310 m în nord și 5-10 m la sud. Teritoriul județului Galați în sine prezinta un relief tabular cu o fragmentare mai accentuata în nord și mai slaba în sud, distingându-se dupa altitudine, poziție și particularități de relief, cinci unitați geomorfologice:

- Podișul Covurluiului;
- Câmpia Tecuciului;
- Câmpia Covurluiului;
- Lunca Siretului Inferior;
- Lunca Prutului de Jos;

Diferențele de la Nord spre Sud, determinate de dispunerea în trepte cu altitudini, pante și energie de relief din ce în ce mai scăzute de la colinele Tutovei și Podișul Covurlui până în Lunca Siretului, au creat și unele deosebiri atât în

frecvența anumitor tipuri de procese cât și în intensitatea lor, teritoriul pe care se află în zona de est a Județului Galați formata din podisuri și Colinele Covurluiului.

Podișul Covurluiului este cel care ocupă cea mai mare parte a teritoriului județului. Este alcătuit din pietrișuri și nisipuri cu intercalații de argile, caracterizat prin dispunerea dealurilor și văilor pe direcția nord-sud. Văile au fundul plat, destul de larg și mlăștinos. Se remarcă și văi cu versanți abrupti, care sunt supuși puternic degradării la torente. Se disting trei subunități geomorfologice cu caractere proprii.

Relieful se înalță până la 310 m la nord de Oancea – Corod – Ghidigeni, în dealul Poleitul. Dealul Brăilei se întinde până la Măstăcani, pe partea stângă a pârâului Chineja, paralel cu dealul Poleitul. Între pârâul Gerului și Suhurlui se află dealul Corni, care ajunge până în dreptul comunei Pechea. Dealul Tutcanilor și Silvanei se află în nord - estul Județului.

Câmpia Covurluiului este situată la sud de culmile deluroase ale Podișului Covurlui, având în vest - Valea Gerului, la est - Valea Prutului, la sud - Câmpia Siretului.

Este o zonă cu poduri largi, care face legătura între podiș și Valea Siretului. Pe latura sudică a sa apar mici trepte de abraziune. Se întinde la sud de culmile deluroase ale podișului Covurluiului și se desfășoară până în lunca Prutului. Este o zonă de terase cu podisuri largi, acoperite cu straturi de loess, nisipuri și luturi argiloase.

Fig.3 - Campia Covurluiului, Sursa: Wikipedia

Comuna Măstăcani, situată în partea estică a județului Galați, face trecerea între zona de câmpie (Câmpia Covurluiului) plană și zona colinară a județului (Podișul Covurluiului). În ceea ce privește relieful, face parte din **câmpia colinară** cu înclinarea generală sud-sud-est, cu câteva **dealuri joase** spre vestul comunei.

Alcătuirea teritoriului comunei, predominant din **culmi deluroase, câmpuri interfluviale piemontane și terase**, cu pante în general reduse, face ca activitatea proceselor actuale de modelare să fie mai activă și mai frecventă pe versanții văilor și în bazinele torențiale.

➤ **Geologie**

În partea de sud a câmpiei Covurlui se întâlnește cernoziomul carbonatic format în partea cea mai uscată a stepei pe pajiști xerofile cu graminee. Acest subtip de cernoziom mai este cunoscut sub numele de cernoziom castaniu deschis sau cernoziom ciocolatiu carbonat.

În podișul Covurlui ca și în câmpie apare pe depozitele loessoide cernoziomul levigat. Regimul hidric al acestor soluri este favorabil culturii viței de vie pentru că are un sistem de rădăcini radiculare profunde, cu ajutorul cărora poate folosi apa din stratul acvifer. O pondere mare în învelișul de sol o au și solurile aluviale (inclusiv aluviunile), local gleizate și pe alocuri salinizate, întâlnite în luncile largi ale Buzăului, Siretului și Dunării.

Din punct de vedere morfologic comuna se află amplasată în Podișul Covurluiului format din pietrișuri și nisipuri cu intercalații de argilă policene cu structura monoclinală care determină un relief specific pentru întregul podiș al Moldovei, culmi lungi și poduri largi separate prin văi consecvente pe direcția N-S.

Relieful format pe loessuri

Loessurile sunt roci sedimentare foarte slab consolidate constituite din proporții asemănătoare de nisip, praf și argilă. De regulă domină fracțiunea prăfoasă care deține și conținuturi apreciabile de carbonați. În funcție de constituția rocii proprietățile loessurilor se remarcă printr-o porozitate deosebită, dublată de permeabilitatea mare pentru apă. Depozitele leossoide prezintă însușiri asemănătoare, dar au o genезă diferită. Astfel loessurile sunt de

origine eoliană, pe când depozitele leossoide au rezultat prin mecanisme diagenetice. Loessurile și depozitele leossoide au cea mai mare reprezentativitate în unitățile de câmpie. În unitățile deluroase și de podiș scade atât suprafața cât și grosimea leosurilor care aici ating doar câțiva metri, în timp ce în Bărăgan, au grosimi ce ajung frecvent la 30-40 metri. Astfel, asemenea depozite apar în Câmpia Covurluiului, Dealurile Falciului, sudul Colinelor Tutovei, ajungând prin depresiunea Elan-Horincea, până în jumătatea de sud a Câmpiei Colinare a Jijiei.

Relieful creat pe loessuri poartă trăsătura definitorie a unor procese de natură fizică sau chimică cele mai reprezentative fiind procesele de sufoziune și tasare.

➤ ***Regim climatic, specificități, influențe***

La nivelul județului Galați se întâlnesc mai multe tipuri de climă. Clima continentală este cea care predomină în județul Galați. Aproximativ 90% din teritoriul județului (cuprinzând în cea mai mare parte zona sudică și centrală, se încadrează în ținutul cu climă de câmpie). Restul de aproximativ 10% din teritoriu, situat preponderent în extremitatea nordică, se încadrează în ținutul cu climă de deal.

Din punct de vedere climatic, teritoriul comunei Măstăcani aparține în totalitate sectorului cu climă temperat-continentală.

Anotimpurile de vară sunt foarte calde și uscate. Iernile sunt geroase și marcate de viscole puternice, dar există și întreruperi frecvente, provocate de advecțiile de aer cald și umed, venite din sud și sud-vest, care determină intervale de încălzire și de topire a stratului de zăpadă.

Topoclimatul este specific de luncă.

Luncile Siretului, Prutului și Dunării introduc, în valorile și în regimul principalelor elemente meteorologice, modificări care conduc la crearea acestui topoclimat specific de luncă. Este mai umed și mai răcoros vara și destul de umed și mai puțin rece iarna.

Nu au fost identificate fenomene de încălzire accentuată a climei comunei Măstăcani, produse de poluare. Viteza vântului este în medie una ridicată, ceea ce face ca potențialul de producere a energiei electrice, utilizând centrale

eoliene, să fie unul ridicat. În acest sens, există oportunitatea producerii energiilor verzi alternative, utilizând forța vântului (parcuri eoliene), cât și a valorificării expunerii solare (parcuri fotovoltaice), cu respectarea reglementărilor naționale privind reducerea certificatelor verzi.

Din punct de vedere economic, clima din zonă este ideală pentru practicarea agriculturii, fapt ce a fost dovedit de producțiile ridicate, înregistrate pe parcursul timpului.

Pe teritoriul județului Galați, există două stații meteorologice (la Galați și Tecuci), care înregistrează informații legate de situația temperaturilor din zonă și a precipitațiilor atmosferice.

- Temperatura medie anuală, calculată pe o perioadă de 70 de ani, este de 10 °C.
- Temperatura medie în timpul verii este de 21,3 °C.
- În timpul iernii, deasupra județului Galați vin din nord și nord-est mase de aer rece care produc scăderi de temperatură care oscilează între 0,2 °C și -3 °C. Temperatura medie lunară este mai scăzută în ianuarie când are valori de -3 °C / -4 °C.
- Temperatura medie a lunii iulie este de 21,7 °C. Cea mai mare temperatură înregistrată a fost atinsă în august 1904 când termometrele arătau 39,4 °C, iar minima a fost atinsă în februarie 1927 când termometrele au coborât la -28,6 °C.
- În timpul anului sunt cca. 210 zile cu temperaturi de peste °C.

Repartiția anuală a precipitațiilor este neuniformă, cele mai mari cantități de apă cad în anotimpul de vară, sub formă de averse.

Vântul predominant este Crivățul, care reprezintă 29% din frecvența anuală a vânturilor. Al doilea vânt predominant este Austrul, cel din sud, cu o frecvență de 16%, bate mai mult vara și este destul de uscat. Pe teritoriul județului mai bate un vânt mai puțin cunoscut care aduce ploi și se numește Băltărețul. Mai puțin cunoscut este Coșava.

Circulația generală a atmosferei are ca trăsături principale frecvența relativ mare a advecțiilor lente de aer temperat – oceanic din V și NV (mai ales în semestrul cald), frecvența de asemenea mare a advecțiilor de aer temperat –

continental din NE și E (mai ales în anotimpul rece), precum și advecțiile mai puțin frecvente de aer arctic din N și aer tropical maritim din SV și S.

Floră, faună, soluri

➤ ***Flora***

În comuna Măstăcani predomină vegetația de silvostepă, dar în zona luncilor se găsește o bogată floră hidrofilă (papură, stuf, rogoz, trestie), plus o vegetație acvatică bogată. La suprafața bălților apar plantele plutitoare cum ar fi ciulinul de baltă care are rădăcina fixată dar și lintița, de exemplu, care nu are rădăcina fixată. Lintița, este cea mai mică floare din lume și este produsă de către o plantă ce aparține genului *Wolffia*. Florile se dezvoltă la suprafața apelor, aspectul lor aduce puțin cu granulele de mălai și constituie o hrană pe care rațele o consumă cu plăcere fiind o plantă acvatică extrem de bogată în proteine.

Foto: Lintiță, Sursa: Wikipedia

La marginea ghiolurilor întâlnim nuferi albi, nuferi galbeni, săgeata apei, stânjelul galben, etc. Vegetația lemnoasă a luncilor cuprinde mai multe esențe moi unde întâlnim plop, răchită, salcie, arin, etc;

Gramineele sunt prezente prin tufișuri rezistente la uscăciune, formate din păiuș (*Festuca vallesiaca*), negară (*Stipa capillata*), pir crestat (*Agropyrum oristatum*), lucernă mică (*Medicago minima*).

La nivelul comunei, mai sunt răspândite asociații vegetale derivate sau secundare, reprezentate prin plante erbacee cu frunze păroase (*Andropogon Ischaemun*), care este rezistentă la pășunat și se instalează ușor pe terenurile degradate.

Pe materialul dezagregat, rămas pe loc, acolo unde spălarea a fost redusă, s-a instalat o vegetație de stepă ierboasă, care a favorizat formarea unui sol schelet de suprafață, în care s-a acumulat o cantitate redusă de humus.

În aceste părți, unde predomină materialul fin la suprafață, sunt condiții favorabile pentru pomii fructiferi și pentru cultura viței-de-vie.

Acolo unde predomină materialul grosier, sunt condiții pentru plantații de protecție și pentru pășunat.

Direcția Silvică Galați urmărește menținerea suprafețelor actuale la un nivel optim ecologic, precum și extinderea suprafeței de fond forestier prin împăduriri și reîmpăduriri ale terenurilor degradate.

Ariile de vegetație protejate din județul Galați sunt arii naturale protejate de tip rezervație naturală, declarate prin Legea 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate.

În anul 2004, prin Hotărârea Guvernului 2151/2004, privind instituirea regimului de arie naturală protejată pentru noi zone, a primit acest statut și Parcul Natural „Lunca Joasă a Prutului Inferior”, ce este situat pe teritoriul administrativ al comunei Măstăcani.

➤ **Fauna**

Fauna este compusă din toate speciile de animale care trăiesc în libertate, inclusiv cele care au fost reproduse artificial într-o anumită zonă, formând o populație de animale care se înmulțește de sine stătător.

Fauna terestră este bine reprezentată de rozătoare de câmp, șopârle, șerpi și iepuri, iar dintre păsări mai des întâlnite sunt potârnichea, prepelița și ciocârlia.

Fauna spontană este reprezentată atât prin animale sedentare, cât și migratoare. Elementele faunistice care populează zona silvostepii sunt adaptate agrobiocenozelor și putem aminti: popândăul, hârciogul, dihorul de stepă, iar dintre păsări: rațe, găște, grauri, ciori, dropii.

Fauna care populează luncile și bălțile se compune din: vulpi, vidre, iar dintre păsări pot fi menționate: rațele, găștele, pescărușii, sitarii, lișițele. Modificările ce au avut loc în biotop au avut ca efect și reducerea lor, ca număr și arie de răspândire. Nevertebratele acvatice și terestre intră în componenta biotică a tuturor ecosistemelor acvatice, terestre și de ecoton, ocupând verigile complexelor trofice, îndeplinind cele mai diferite funcții, în calitate de fitofage, prădătoare, detritofage, coprofage.

Dintre grupele de nevertebrate fac parte moluștele din mediul acvatic și terestru, dintre care gasteropodele terestre sunt dependente de natura solului. Acestea sunt deosebit de bine reprezentate în zona studiată.

O altă grupă de nevertebrate sunt araneele (păianjenii) care trăiesc în această zonă. Insectele, considerat grupul de organisme de cel mai mare succes evolutiv, este de asemenea bine reprezentat și are o pondere importantă. Vertebratele sunt bine reprezentate prin toate cele cinci grupe caracteristice. De asemenea, populațiile de păsări, preponderent acvatice și herpetofauna sunt foarte bine reprezentate în comuna.

Din cele 24 de specii de mamifere identificate din fauna teritoriului, 21 au nevoie de măsuri de ocrotire, dintre care 79,17% sunt protejate la nivelul județelor Galați și Vaslui prin Legea nr. 462/2001, 41,46% sunt incluse în „Cartea Roșie a Vertebratelor din România”, 66,67% sunt listate în anexele Convenției de la Berna. Din cele 230 de specii de păsări, întâlnite, 46 fac obiectul „Cărții Roșii a Vertebratelor din România”, înscriindu-se în prevederile legilor sau ale convențiilor interne și internaționale.

Dintre acestea 65,65% sunt protejate la nivel județean prin Legea nr. 462/2001; 20% se regăsesc în „Cartea Roșie a Vertebratelor din România”; 95,65% sunt incluse în anexele Convenției de la Berna. De asemenea, 38,46% din cele 13 specii de reptile, 57,14% din cele 14 specii de amfibieni și 11,43% din cele 35 de specii de ihtiofaună, identificate din faună, sunt incluse în „Cartea Roșie a Vertebratelor din România”.

O bună reprezentare a faunei terestre este pusă în valoare de diversele tipuri de animale precum: rozătoarele de câmp, șopârlele, șerpii și iepurii.

În ceea ce privește cele mai întâlnite specii de păsări se pot menționa: potârnichea, prepelița și ciocârlița. La nivelul comunei se regăsesc animale specifice silvostepii, din care putem aminti: popândăul, hârciogul, dihorul de stepă. Dintre păsări prezente în silvostepă pot fi evidențiate: rațele, găștele, graurii, ciorile și dropiile.

Fauna ce populează luncile și bălțile se compune preponderent din vulpi și vidre, în timp ce dintre păsări pot fi menționate: rața, gâsca, pescărușul sitarul și lișița.

În ceea ce privește nevoia de protecție a speciilor, menționăm că din cele 24 de specii de mamifere identificate din fauna teritoriului, un număr de 21 au nevoie de măsuri de ocrotire.

Deoarece pe teritoriul administrativ al comunei Măstăcani se regăsește și o zonă a Parcului Natural „Lunca Joasă a Prutului Inferior”, fauna prezentă în această arie intră sub incidența patrimoniului de interes național și internațional.

Solurile

Solul este un sistem complex, situat la suprafața scoarței terestre, *format dintr-o parte minerală, o parte organică, aer și apă*, sistem înzestrat cu o proprietate intrinsecă denumită *fertilitate*. Această proprietate a solului este deosebit de importantă, deoarece *oferă plantelor substanțe nutritive într-o formă accesibilă și asimilabilă*.

Procesul de formare (geneza) a solului se numește pedogeneză și are o coordonată foarte importantă, timpul (în sensul că se formează în timp, uneori îndelungat).

Principalele procese pedogenetice sunt: formarea scoarței de alterare (prin dezagregare și alterare chimică), diferențierea unor orizonturi și formarea humusului (cu o importantă componentă organică).

În formarea solurilor intervin mai mulți factori (cum ar fi clima, rocile, relieful, microorganismele, vegetația, omul și timpul) care, prin combinarea lor, generează mai multe tipuri de soluri.

Tipurile de soluri se reflectă și sunt indentificabile prin ceea ce se numește profilul de sol, cuprinzând orizonturile solurilor și caracteristicile lor.

Proprietățile principale ale solului sunt fertilitatea (care poate fi naturală sau artificială, datorată agrotehnicii), culoarea, textura, structura, premabilitatea (care permite trecerea apei), porozitatea (care permite acumularea apei) și reacția solului (pH). Solurile reprezintă un aspect deosebit de important pentru susținerea activităților agricole,

cât și pentru dezvoltarea activităților economice în general. Suprafața totală a acestora, precum și structura tipurilor de sol reprezintă parametrii definitorii pentru analizarea potențialului de dezvoltare a unei localități.

În partea de sud a Câmpiei Covurluiului, există **cenoziomul carbonatic** care s-a format în partea cea mai uscată a stepei, pe pajiști xerofile cu graminee. În Podișul Covurlui, ca și în Câmpia Covurluiului, apare, pe depozitele loessoide, **cernoziomul levigat**. **Cernoziomul freatic-umed** sau cernoziomul de fâneață este un alt subtip, care se formează pe relieful joase.

Aceste soluri sunt favorabile culturii viței de vie, datorită sistemului de rădăcini radiculare profunde pe care îl are, prin intermediul cărora poate folosi apa din stratul acvifer. Aceste soluri au un regim hidric foarte bun.

Gradul de fertilitate a solului este favorabil culturilor agricole: vegetale, furajere dar și viticulturii și pomiculturii.

*Solurile predominante pe teritoriul comunei Măstăcani sunt cele zonale, aparținând tipurilor cernozomice, alături de care apar soluri cenușii, soluri brune, podzolice, iar dintre cele azonale se întâlnesc **solurile aluviale**.*

Datorită structurii solului, întregul județ Galați inclusiv zona analizată deține cantități însemnate de roci utile și materiale de construcții: argile, luturi, nisipuri și pietrișuri.

Foto: Tipuri de soluri in com. Măstăcani

Imagini apartinand Atent Consult.

Suprafața agricolă și efectivele de animale din localitatea Măstăcani, conform datelor puse la dispoziție de către Primăria comunei, se prezintă astfel:

Suprafața totală a exploatațiilor(hectare), localitatea Măstăcani:

Tabelul nr. 3 – Suprafata exploatatilor

Localitatea	TOTAL
Măstăcani	5905

Suprafața agricolă utilizată, agricolă neutilizată și alte suprafețe(hectare), pe categorii de folosință, localitatea Măstăcani:

Tabelul nr. 4- Culturi si suprafete cultivate (Ha) , 2019

Localitatea	Suprafața agricolă utilizată							Vii	Legume	Total
	Cereale									
	Teren agricol	Porumb	Orz	Orzoaica	Grau	Rapita	Floarea Soarelui	Vita de vie hibrida	Diverse	
Măstăcani	5905	1000	250	300	1700	800	650	265	25	4990

Efective de animale(capete)pe specii, localitatea Măstăcani, la sfârșitul anului 2019

Tabelul nr. 5- efective de animale, 2019

Localitatea			Specii de animale			
	Bovine	Ovine + Caprine	Porcine	Păsări	Cabaline	Familii de albine
Măstăcani	35	8530	288	23550	38	220

Astfel, ca o concluzie a primei părți analizate în cadrul Strategiei de dezvoltare locală a comunei Măstăcani, putem spune că localitatea a avut și are un puternic caracter agro-zootehnic ce trebuie păstrat, revigorat și adaptat noilor standarde europene prin atragerea de fonduri nerambursabile destinate dezvoltării agriculturii. Totodată, localitatea se înscrie perfect în structura și caracterul agricol al județului din care face parte, aducându-și aportul la creșterea productivității agricole la nivel județean și național.

Resurse primare și secundare

Resursele naturale

Pe teritoriul comunei Măstăcani nu au fost identificate resurse ale subsolului care să fie de interes economic însă suprafața agricolă, padurile și luciul de apă(bălți), reprezintă resurse esențiale în dezvoltarea și funcționarea comunității. Din totalul de 5905 ha de teren agricol deținute de comuna Măstăcani, rezultă cantități importante de cereale și plante tehnice și furajere.

Fondul funciar

Cu o suprafață totală de 6511 ha, doar 9.30%(606 ha) reprezintă suprafața intravilană, însă terenul agricol ocupă un procent semnificativ, de 90,69% din totalul suprafeței fondului funciar din comuna Măstăcani.

Resurse antropice

În prezent în comuna Măstăcani nu există un sistem centralizat de alimentare cu energie termică și nici rețea de gaz.

Asistența medicală este asigurată de două cabinete medicale individuale în care își desfășoară activitatea doi medici și doi asistenți medicali dar și o farmacie, în care își desfășoară activitatea doi farmaciști.

Există de asemenea, un dispensar veterinar, dotat cu o farmacie veterinară în care își desfășoară activitatea un medic veterinar.

Comunitatea locală beneficiază de servicii publice diverse precum servicii poștale, televiziune prin cablu, telefonie mobilă și digitală.

Serviciile bancare sunt acoperite prin prezenta pe teritoriul comunei a doua banci si anume : CEC Bank si Banca Cooperatista Danubius.

La nivelul comunei Măstăcani, există o ofertă diversificată din sectorul comercial, cuprinzând supermarketuri, depozite, magazine.

Biblioteca Comunală Măstăcani își desfășoară activitatea într-o sală din cadrul Căminului Cultural și deservește în jur de 5300 locuitori.

Dintre activitățile desfășurate de Biblioteca Comunală Măstăcani fac parte cele desfășurate în colaborare cu Cynthia, voluntar în cadrul Organizației "Corpul Păcii", împreună cu care s-au desfășurat pe parcursul vacanței de vară programe distractiv-educative pentru copii, pe categorii de vârstă.

Resurse energetice

Având în vedere că sectorul economic principal în comuna Măstăcani, este cel agricol, biomasa reprezentată de partea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor din agricultură este o sursă regenerabilă ce prezintă potențial de dezvoltare.

Demografie

- Situația demografică și indicatori reprezentativi**

Evoluția și tendințele demografice reprezintă repere de o importanță majoră ce angrenează influențe directe asupra întregii comunități locale. De aceea, colectarea și prelucrarea informațiilor veridice, cuantificate și actualizate, reprezintă premise în măsurarea performanțelor, în atingerea obiectivelor Strategiei de Dezvoltare Locală.

Conform recensământului efectuat în 2011, populația comunei Măstăcani se ridică la 4.606 locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 5.254 de locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt români (96,5%). Pentru 3,45% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută. Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (96,55%) Pentru 3,45% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

Evoluția numărului de locuitori ai comunei Măstăcani:

Tabelul nr .6- Populatia, la ultimele doua recensaminte;

Nr.Crt.	Denumire	2002	2011
1.	Populația totală	5254	4606

Sursa: Directia Regională de Statistică Galati / Galati.insse.ro

Populația și densitatea populației – Regiunea Sud-Est / Județul Galați, la principalele recensăminte efectuate:

Tabelul nr. 7- Situația județului Galați la principalele recensăminte;

Regiune Județ	Numărul locuitorilor						
	la:						
	29 decembrie 1930	21 februarie 1956	15 martie 1966	5 ianuarie 1977	7 ianuarie 1992	18 martie 2002	20 octombrie 2011
GALAȚI	324504	396138	474279	581561	641011	619556	536167

Sursa: Direcția Regională de Statistică Galați / Galați.insse.ro

La nivel de județ, un maxim populațional a fost atins între 1977 – 2002 , urmand o usoara scadere dupa acest interval, ajungand la ultimele masuratori statistice la aproximativ 536 000 locuitori/județ.

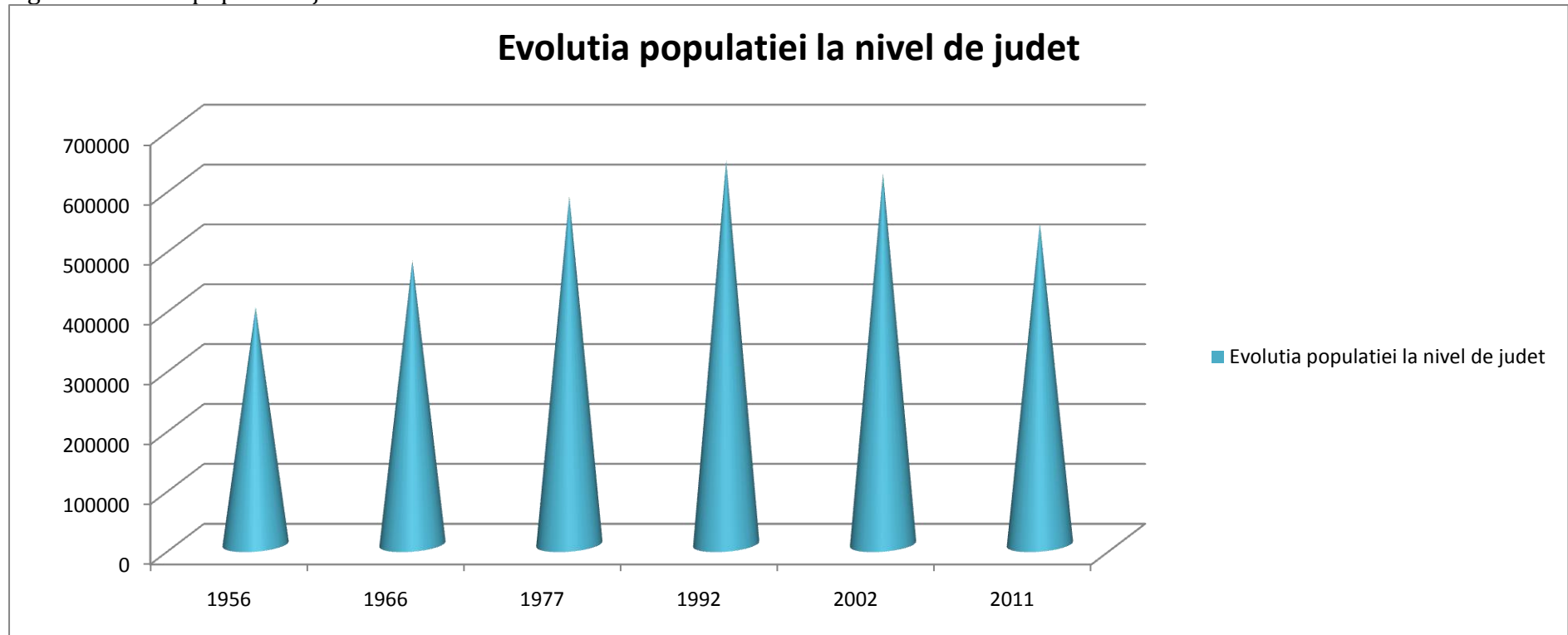
Tabelul nr. 8- Densitatea populatiei judetului Galați la principalele recensaminte;

Regiune Județ	Locuitori km2						
	29 decembrie 1930	21 februarie 1956	15 martie 1966	5 ianuarie 1977	7 ianuarie 1992	18 martie 2002	20 octombrie 2011
GALAȚI	72,6	88,7	106,2	130,2	143,5	138,7	120,0

Sursa: Directia Regională de Statistică Galați/ Galați.insse.ro

De asemenea, din punct de vedere al densitatii, se poate observa un maxim atins tot in intervalul 1977 – 2002 , urmand o usoara scadere dupa acest interval si ajungand la ultimele masuratori la 120 loc/ km².

Fig. 4 – Evolutia populatiei judetene in intervalul 1956 - 2011

Sursa: Directia Regională de Statistică Galați/ Galați.insse.ro

Așa cum se remarcă și din graficul de mai sus, numărul populației totale la nivelul județului Galați a început să crească în anii 1977 și și-a menținut tendința de creștere până în 1992 când a atins un maxim populational de peste 600 000 locuitori, urmând apoi o nouă perioadă de scădere, datorată în principal migrației în afara granițelor țării.

DENSITATEA

Densitatea populației reprezintă numărul de persoane pe unitate de suprafață, măsurându-se în general în persoane pe kilometru pătrat, obținându-se prin împărțirea numărului de locuitori la suprafață în kilometri pătrați.

Densitatea generală

Densitatea generală pe teritoriul comunei Măstăcani este de 71.92 locuitori/km².

Prin comparație, densitatea la nivel de județ este de 120 locuitori/km²(cf recensământului din 2011), iar a României este de 84,96 locuitori/km².

De-a lungul anilor, datorită schimbărilor în suprafața totală, dar și schimbării numărului de populație, densitatea s-a modificat și ea.

Revenind la analiza structurii populației , din punct de vedere confesional, situația se prezintă astfel:

Tabelul nr. 9- Populația, d.p.d.v. confesional la nivelul anului 2011;

Comuna Măstăcani	RELIGIA	
	Ortodoxa	Alta etnie
Populația stabilă totală - 4606	4441	165

Sursa: Direcția Regională de Statistică Galați / Galați.insse.ro

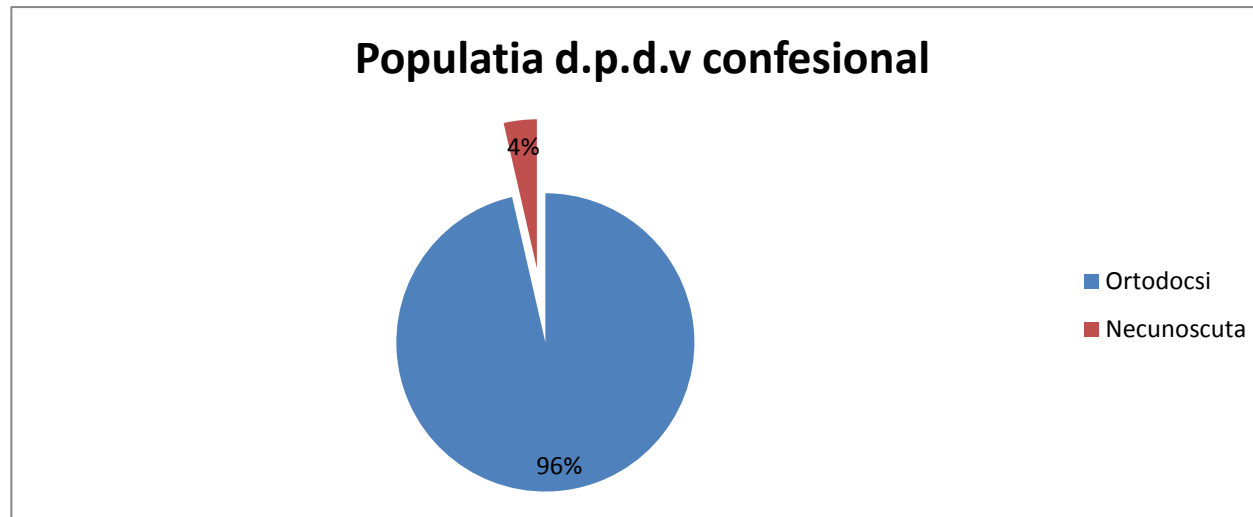

Fig. 5- Structura populatiei, procentual, d.p.d.v. confesional; Sursa: Direcția județeană de statistică Galați / Galați.insse.ro

La recensământul din toamna anului 2011, datele statistice ale comunei Măstăcani, din punct de vedere etnic se prezintă conform datelor de mai jos:

Tabelul nr. 10- Populatia, d.p.d.v. etnic la nivelul anului 2011;

Nr. Crt.	Măstăcani-Total 2011	Români	Rromi	Necunoscută
1.	4606	4444	3	159

Sursa: Direcția Regională de Statistică Galați / Galați.insse.ro

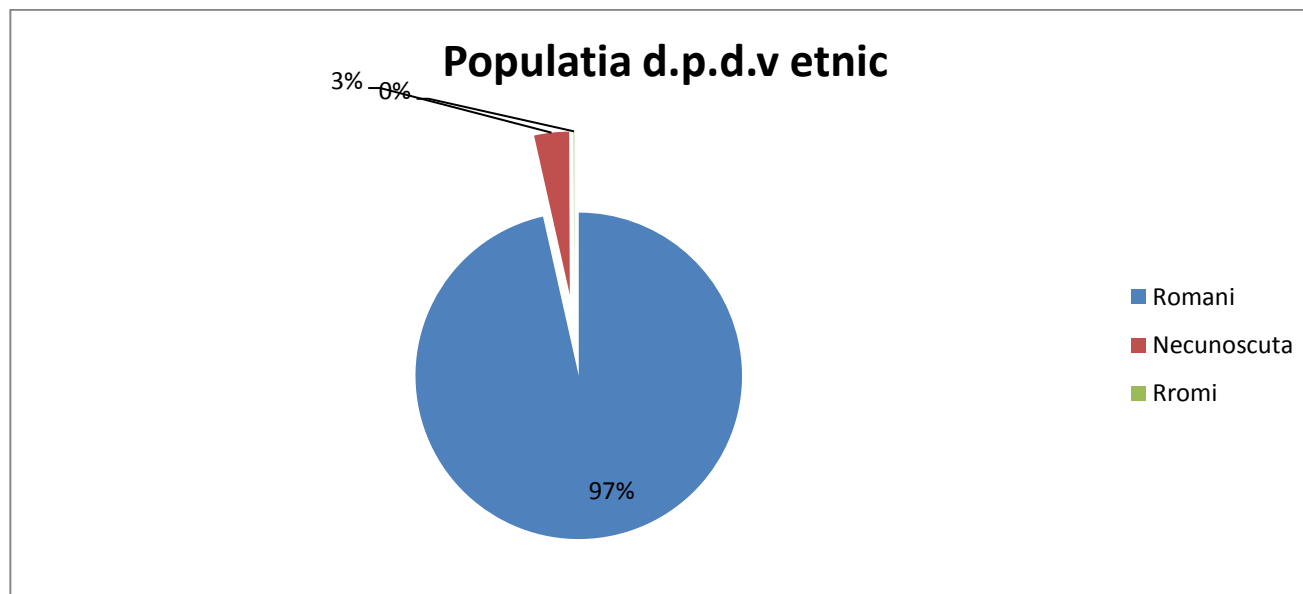

Fig. 6 - Structura populatiei, procentual, d.p.d.v. etnic; Sursa: Direcția județeană de statistică Galați / Galați.insse.ro

Structura curentă a populației localității Măstăcani, ne prezintă o populație majoritar română, 97%(4444 loc) , cu un procent de doar 3% (159) dintre locuitori care nu și-au declarat apartenența etnică.

Conform celor mai recente date statistice de la INSSE Galați, la data de 1 iulie 2019, date intermediare , având în vedere timpul trecut de la ultimul recensământ, populația totală a comunei Măstăcani pe sexe, se prezintă astfel:

Tabelul nr. 11 – Structura populației, estimare INSSE Galați, 2019 ;

Nr. Crt.	Măstăcani –Total 2019	Masculin	Feminin
1.	5098	2040	3058

Tabelul de mai sus, ne prezintă cele mai noi date despre populația curentă a localității analizate. Se poate observa astfel, o creștere a numărului de locuitori , într-un procent de 9.65% față de ultimul recensământ oficial din anul 2011, unde populația totală era de 4606 locuitori.

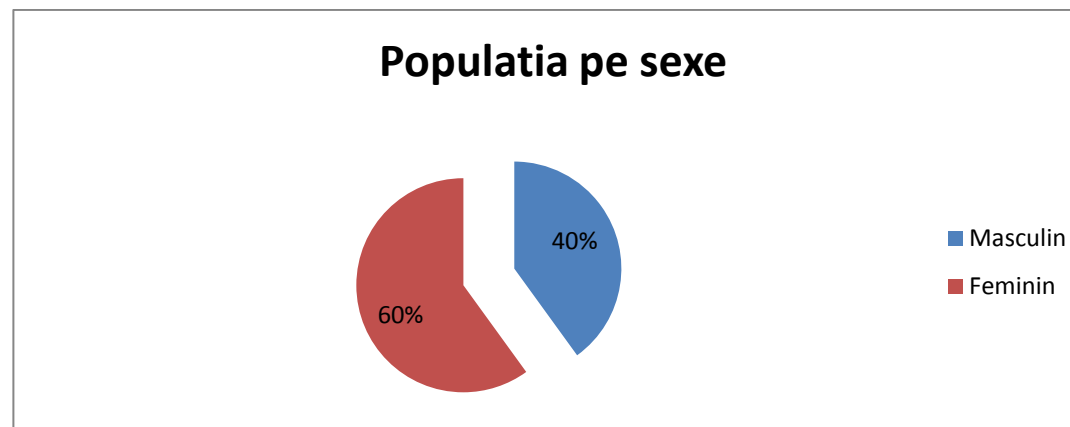

Fig.7 - Structura populației pe sexe, procentual: Sursa: Direcția județeană de statistică Galați / Galați.insse.ro

De asemenea, se poate observa că predomină sexul feminin, într-un procent de 59.98% din totalul populației, sexul masculin fiind reprezentat într-un procent de 40.02%.

Populația școlară totală la 1 iulie 2018, la nivelul comunei Măstăcani însuma 428 persoane, dintre care: copii înscriși în grădinițe – 64, elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial – 364.

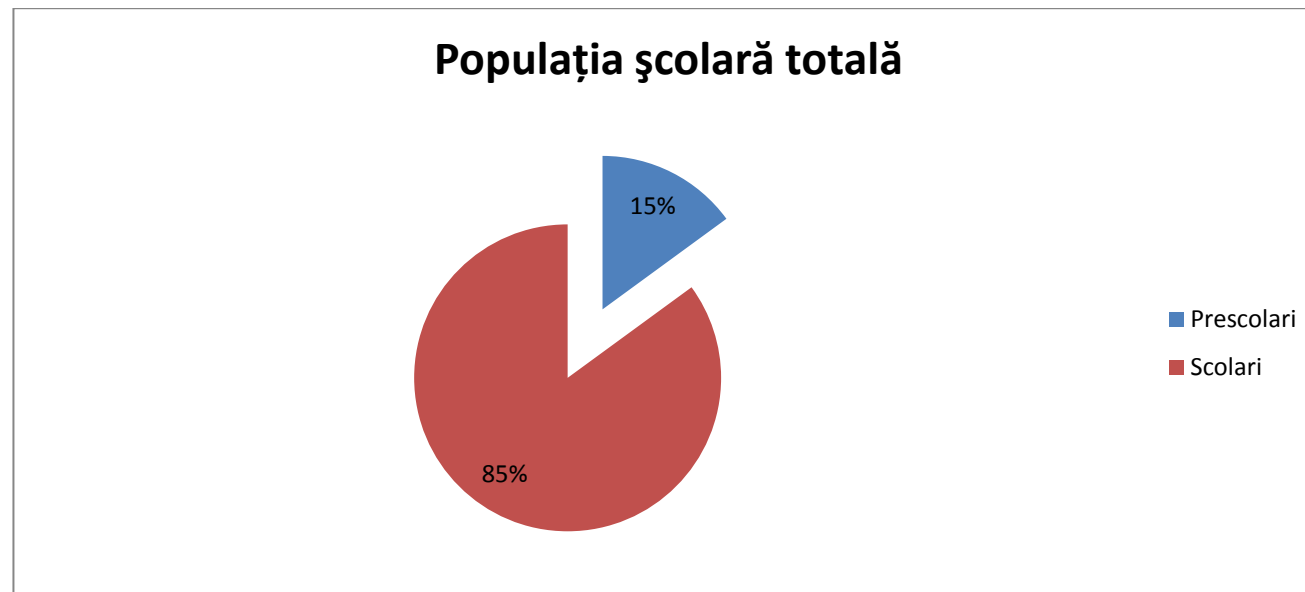

Fig. 8 - Populația școlară totală, procentual: Sursa: Direcția județeană de statistică Galați / Galați.insse.ro

Deși populația școlară și prescolară număra la acest moment doar 428 de persoane, reprezentând 8.4 % din totalul populației generale, perspectivele creșterii numerice a acestora sunt totuși pozitive în raport cu tendința națională de îmbătrânire a populației țării.

În ceea ce privește fondul de locuințe, conform statisticii teritoriale pe Jud. Galați la 1 iulie 2018, evoluția la nivelul comunei Măstăcani este următoarea:

Tabelul nr. 12 – Evoluția fondului de locuințe, Sursa: INSSE Galați, 2018 ;

	Evoluția fondului de locuințe Comuna Măstăcani	
An	Locuințe existente	Locuințe din fonduri private
2014	1970	1970
2015	1966	1966
2016	1967	1967
2017	1964	1964
2018	1964	1964

Evoluția construcțiilor de locuințe în ultimii 5 ani, la nivelul comunei Măstăcani este următoarea:

Tabelul nr. 13 – Evoluția construcțiilor de locuințe, Sursa: Primăria Măstăcani 2020 ;

Evoluția construcțiilor de locuințe Comuna Măstăcani		
An	Numar locuințe	Locuințe construite în regie proprie
2016	5	5
2017	9	9
2018	11	11
2019	14	14
2020	19	19

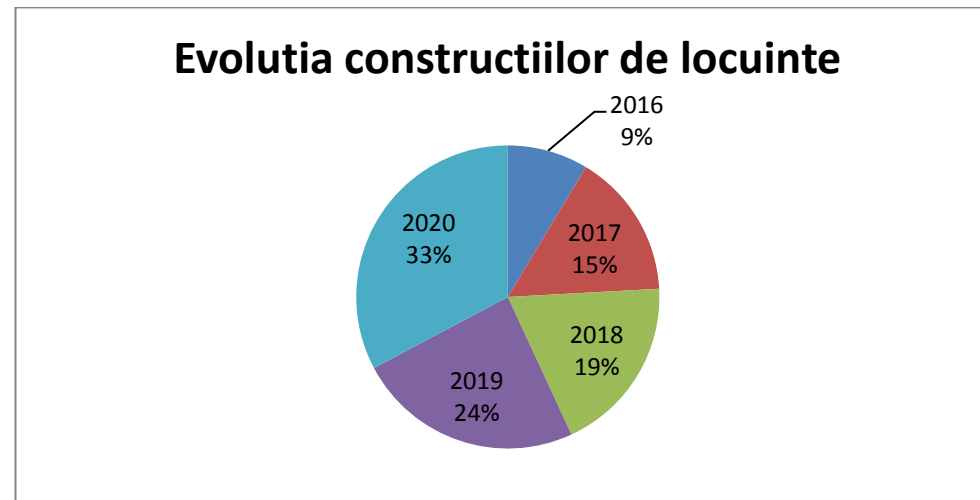

Fig. 9- Evolutia constructiilor de locuinte, procentual: Sursa: Direcția județeană de statistică Galați / Galați.insse.ro

Conform ultimelor date din anul 2020, în privința construcțiilor de locuințe, observăm o creștere graduală a numărului acestora.

În prezent, comuna înregistrează o creștere de peste 30% în ceea ce privește locuințele nou aparute cât și o creștere semnificativă a celor reabilitate, ceea ce plasează localitatea studiată într-un top favorabil la nivel de județ, în ceea ce privește dezvoltarea sub aspect imobiliar.

Sursa finanțării în ceea ce privește condițiile de trai și îmbunătățirea permanentă a acestora este reprezentată de fondurile obținute de cetățeni din surse proprii cât și de banii primiți de la cei plecați pentru a lucra în afara țării.

Mișcări ale forței de muncă

Forța de muncă din comuna Măstăcani exercită în general mișcări pendulatorii zilnice. Sunt multe persoane ce fac naveta în localitățile și orasele învecinate. Multi dintre locuitorii comunei se ocupă cu activități ce țin de domeniul agro-zootehnic iar o altă parte sunt înglobați în activități ce țin de administrația publică, învățământ și diverse societăți comerciale locale.

Populația salariată a comunei Măstăcani, pe domenii de activitate în anul 2018 :

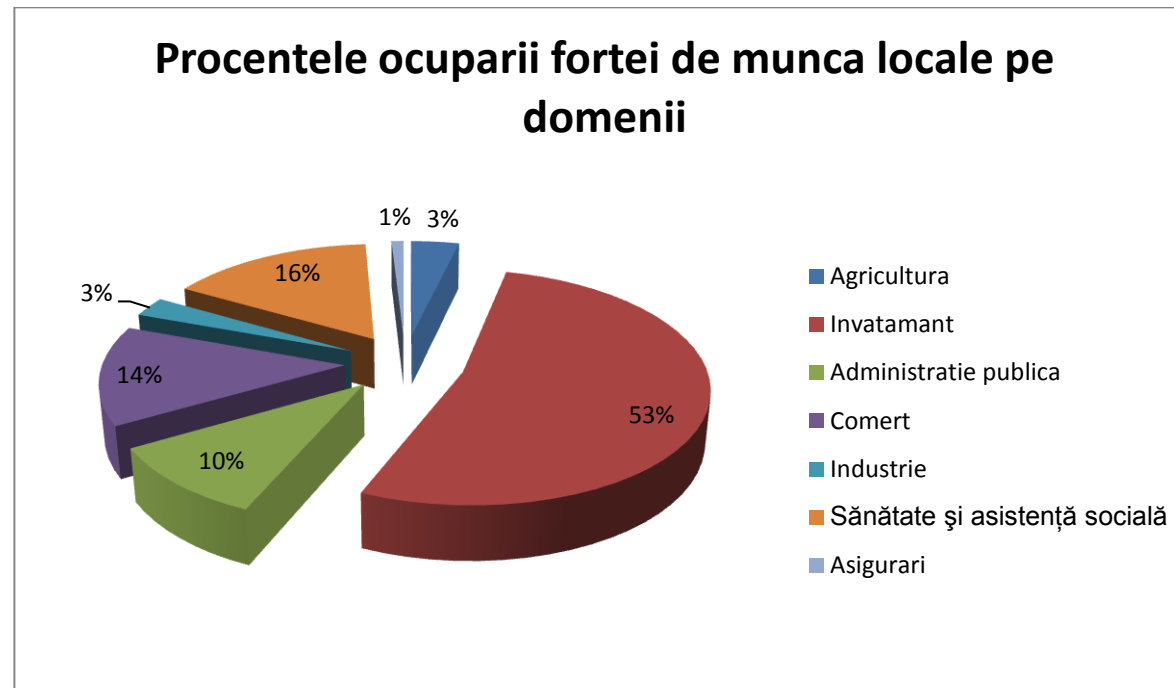

Fig.10 - Salariați pe domenii de activitate, 2018; Sursa: Direcția județeană de statistică Galați / Galați.insse.ro

La nivel de județ, datele statistice înregistrate de AJOFM Galați în ceea ce privește ocupația populației, somajul și piața forței de muncă în general, se prezintă la nivelul anului 2018 (decembrie), astfel:

Efectivul salariaților la sfârșitul lunii **decembrie 2018**, în județul Galați a fost de **117994 persoane**, în scădere față de luna precedentă cu 421 salariați. Față de luna corespunzătoare din anul 2017, în luna decembrie 2018 s-a înregistrat o creștere cu 2337 salariați.

În luna **decembrie 2018**, **câștigul salarial mediu nominal brut** în județul Galați a fost de **4424 lei** cu 6,5% mai mare decât în luna noiembrie 2018.

În județul Galați, **câștigul salarial mediu nominal net** în luna **decembrie 2018** a fost de **2643 lei**, în creștere cu 6,2% față de luna noiembrie 2018. Față de luna decembrie 2017, câștigul salarial mediu nominal net din luna decembrie 2018 a înregistrat o creștere cu 11,3% în județul Galați. La nivelul județului Galați, față de luna noiembrie 2018, câștigul salarial mediu nominal net în luna decembrie 2018 a crescut cu 0,1% în agricultură, silvicultură și pescuit, cu 10,2% în industrie și construcții și cu 4,5% în servicii.

Șomajul în județul Galați

Numărul total al șomerilor înregistrați la sfârșitul lunii **decembrie 2018** a fost de **11979 persoane** (6866 bărbați și 5113 femei), în scădere cu 684 persoane față de sfârșitul lunii precedente. Față de sfârșitul lunii corespunzătoare a anului precedent, numărul șomerilor în luna decembrie 2018 a fost mai mic cu 3266 persoane.

Din numărul total al șomerilor înregistrați în județul Galați, la sfârșitul lunii decembrie 2018, 13,3% sunt șomeri indemnizați și 86,7% șomeri neindemnizați. De asemenea, din numărul total al șomerilor: 86,5% sunt muncitori, 10,7% sunt persoane cu studii medii și doar 2,8% sunt persoane cu studii superioare.

Rata șomajului a înregistrat la nivelul județului, la sfârșitul lunii **decembrie 2018**, valoarea de **6,2%**. Rata șomajului pentru femei la sfârșitul lunii decembrie 2018 a fost de 6,0 %, fiind inferioară celei pentru bărbați cu 0,5 %.

Tabel nr. 14 Someri înregistrați și rata șomajului - Sursa: Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă Galați

Someri înregistrați și rata șomajului											
Județul Galați	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Șomerii înregistrați la Agențiile pentru ocuparea forței de muncă (număr persoane)	33591	18442	21292	15673	18069	18817	19253	17771	18889	15245	11979
femei	17325	7698	8668	6549	7230	7457	7573	7195	7614	6189	5113
bărbați	16266	10744	12624	9124	10839	11360	11680	10576	11275	9056	6866
Rata șomajului - total (%)	12,6	8,3	10,4	7,9	8,9	9,2	9,5	9,0	9,7	7,9	6,3
femei (%)	14,3	7,7	9,2	7,1	7,6	7,9	8,2	8,0	8,8	7,2	5,9
bărbați (%)	11,2	8,8	11,4	8,6	10,0	10,3	10,6	9,7	10,5	8,5	6,6

TIPURI TERITORIALE DE AȘEZĂRI

Mărimea demografică

Din punct de vedere al mărimii demografice, după numărul de locuitori (5059 populație totală) și al suprafeței (6511 ha), comuna Măstăcani se încadrează în categoria localităților mijlocii din țara noastră. Localitatea este formată din satele Măstăcani, Chiraftei, și satul Vlascuta.

În raport cu relieful

În raport cu relieful, comuna Măstăcani situată în partea estică a județului Galați, face trecerea între zona de câmpie plană și zona colinară a județului.

Tipul funcțional

Comuna Măstăcani, ca tip funcțional de așezare rurală face parte din categoria așezărilor în care activitatea principală o constituie creșterea animalelor și agricultura cu funcții predominante cerealiere-zootehnice.

Din totalul terenului agricol de 5905 ha, suprafața arabilă este de 4742 ha .

Totodată, Măstăcani mai deține o suprafață de aproximativ 883 ha pășuni, 545 ha păduri, 265 ha vii și pepiniere, 37 ha de luciu de apă (bălți) și 15 ha de fanete.

În perioada interbelică se producea renumitul **Vin de Ciuhui**, vin a cărui denumire este dată după zona în care este cultivat. Din păcate, acum se produce doar în gospodării fiind o tradiție locală insuficient exploatată.

Acest produs viticol, are un potențial aparte și poate fi branduit sau se poate înființa un punct de producție a vinului prin asocierea producătorilor privați.

Tot în gospodării, se produce o cantitate semnificativă de **Rachiu din Tescovina** renumit după procentul ridicat de alcool.

Există două puncte de producție a rachii unde locuitorii își duc tescovina, producându-și astfel propriul rachiu.

Aceste produse locale pot fi readuse la viață și transformate într-un business de succes.

Ele reprezintă o linie de dezvoltare dar și de creare a unor brand-uri locale, ce pot fi recunoscute pe plan național și internațional.

De asemenea, producătorii de **branza de oaie** și a **pastramei de oaie** pot dezvolta turismul gastronomic. La nivelul comunei Măstăcani, există 23 de fermieri având în total un efectiv de 10 000 de oi.

Foto: Rachiu din Tescovina, Măstăcani(foto:Wikipedia)

ATRACTIVITATEA ECONOMICĂ

O viziune revitalizantă asupra dezvoltării locale prin crearea unui cadru favorabil antreprenoriatului, incluziune socială și un grad sporit de ocupare a forței de muncă, vor constitui fundamentul pentru reconstrucția economiei locale, care poate oferi cea mai bună combinație între mediul rural și cel urban.

În vederea poziționării comunei Măstăcani ca piața de desfacere pentru produsele locale și generatoare de locuri de muncă, atractiv pentru locuitori, infrastructura reprezintă baza acestui proces de dezvoltare. Diferențele dintre mediul urban și cel rural din județul Galați sunt semnificative, iar o interconectare a nivelului de dezvoltare impun o aliniere a căilor de transport la standarde normale, care să confere un nivel ridicat de mobilitate a populației. O infrastructură modernă poate contribui pe de o parte la atragerea investitorilor în mediul rural iar pe de altă parte la atragerea populației din mediul urban spre cel rural.

Deși la nivel național aderarea României la Uniunea Europeană a însemnat și atragerea de fonduri pentru infrastructura spațiului rural, aceasta prezintă minusuri în multe din comunele României, fiind la un nivel sub european. Comuna Măstăcani, reprezintă un exemplu pozitiv din acest punct de vedere, beneficiind de o infrastructura mult îmbunătățită față de cea a multor comune din județ. Situația comunei Măstăcani la momentul analizei prezentului document programatic, se prezintă astfel:

Tabel nr. 15- Infrastructura locala curenta;

CATEGORIE de INFRASTRUCTURĂ LOCALĂ	PROCENT ACOPERIRE
Retea alimentare apa potabila	30 km
Retea canalizare, statie epurare si tratare ape reziduale	0%
Retea alimentare gaz metan	0 %
Serviciu de salubritate	100%
Electricitate	100%
Iluminatul public	100%
Retea de drumuri: asfaltate, pietruite, de pamanat :	43% Asfaltate, 57%-piatra/pamanat
Internet si telefonie mobile/fixa	Internet: 100% , Telefonie: 100 %

Daca ar trebui sa facem o scurta analiza a infrastructurii curente din comuna Măstăcani, putem spune ca localitatea dispune in mare parte de o infrastructura generala buna, cu unele sectoare acoperite integral ca si utilitate publica. Sectoarele care necesita imbunatatiri si investitii in continuare la nivel local, fiind reprezentate de sectorul rutier, unde necesarul de asfaltare ar trebui extins , dar si rețeaua de alimentare cu apa potabila, care trebuie dezvoltata alaturi de modernizarea stăției de alimentare cu apa. Electrificarea si iluminatul public integral pe LED-uri, sunt punctele forte ale localitatii. Transportul în comună este asigurat de linii particulare de microbuze care fac legătura cu principalele localități și orașe din apropiere. Exista in prezent, la nivelul comunei 7 statii de autobuz si se dorește suplimentarea acestora cu inca 7 statii, ambele cu resurse proprii din bugetul local.

Foto: Drumuri comunale, Măstăcani – Imagini puse la dispozitie de Primarie

Agenți economici locali -

Pentru a întregi imaginea comunei Măstăcani din punct de vedere economic, vom menționa câteva dintre întreprinzătorii locali. O comunitate are nevoie de investiții și investitori, are nevoie de inovație și ambiție, de deschidere spre nou, de încercare și reușită, în lungul drum al dezvoltării economice. De ce sunt importanți investitorii și oamenii de afaceri locali? Ei bine, fără ei, fără aportul lor financiar, înglobarea forței de muncă de la nivel local, cât și taxele și impozitele care se duc atât către bugetul local cât și cel de stat s-ar contabiliza într-un mare minus iar mult dorita autofinanțare bugetară și dezvoltare socio-economică, nu s-ar mai putea întâmpla.

Nr. crt	Denumire	Domeniu de activitate
1.	PETROCOM SRL TICSAND SRL	Transporturi rutiere de marfuri
2.	JFA SOLUTIONS AND STYLES SRL	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale
3.	TONCALO BEACH SERVICE SRL	Activități de servicii suport combinate
4.	CYM - TRANS - TINA S.R.L.	Transporturi rutiere de marfuri
5.	GREEN BUTTON CODER S.R.L.	Activități de realizare a soft-ului la comandă (software orientat client)
6.	PATECAGE ANLADE SRL	Comert cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
7.	VETPLUS S.R.L.	Activități veterinare
8.	AGROHAZU MARIO SRL	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor

		leguminoase si a plantelor producatoare de seminte oleaginoase
9.	AGROACORD MEDIA SRL	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase si a plantelor producatoare de seminte oleaginoase
10.	SILVALAND S.R.L.	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
11.	CIMA GRIGNEL S.R.L.	Intermedieri in comertul specializat in vanzarea produselor cu caracter specific, n.c.a.
12.	FELGYONI S.R.L.	Fabricarea articolelor din fire metalice, fabricarea de lanturi si arcuri
13.	IANLIN PEPCAR S.R.L.	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
14.	VIOELE COM S.R.L.	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
15.	LIVIDAN CENTRAL SRL	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
16.	ADEM CRIM SERELE S.R.L.	Intermedieri in comertul specializat in vanzarea produselor cu caracter specific, n.c.a.
17.	CRISCOSM-EXPERT S.R.L.	Coafura si alte activitati de infrumusetare

18.	TERPIPROD CO S.R.L.	Comert cu ridicata al deseurilor si resturilor
19.	ANDREEA SIGMA SRL	Comert cu ridicata al cerealelor, semintelor, furajelor si tutunului neprelucrat
20.	NYCGYNTOF SRL	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
21.	DUMICRIS & ADELA SRL	Comert cu amanuntul al fructelor si legumelor proaspete, in magazine specializate
22.	FELEA CATALEYA ANDAD S.R.L.	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
23.	AGROFEL LAND S.R.L.	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase si a plantelor producatoare de seminte oleaginoase
24.	PANDID AGRO SRL	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase si a plantelor producatoare de seminte oleaginoase

O mare parte a mediului de afaceri si antreprenorial de la nivel local, se ocupa cu agricultura si productia cerealiara. Ca in majoritatea localitatilor din mediul rural romanesc, in afara agriculturii si a cresterii animalelor, la nivel local, o pondere importanta o reprezinta comertul, reprezentat in special de magazine de desfacere a unor produse de uz general.

Educație

În perioada 2021-2030, comuna Măstăcani își propune și o îmbunătățire continuă și permanentă a domeniilor de referință din spațiul local precum: învățământ, sănătate, asistență socială cat și toate celelalte servicii publice de care depinde calitatea și standardul de viață al populației.

Cadrul strategic pentru educație și formare le-a permis țărilor UE să identifice patru obiective comune pentru a aborda aceste provocări până în 2020, dar și după aceasta perioadă: realizarea obiectivelor programului de învățare pe tot parcursul vieții și ale programului privind mobilitatea, îmbunătățirea calității și eficienței educației și formării, promovarea echității, coeziunii sociale și cetățeniei active, stimularea creativității și inovării, inclusiv a spiritului antreprenorial, la toate nivelurile de educație și de formare. Măsura continuă așadar și pe actuala sesiune de dezvoltare strategică a educației la nivel european, considerându-se că încă sunt diferențe mari între sistemele de învățământ vest-europene sau nordice, și cele est-europene.

Fiecare țară din UE răspunde de sistemele sale de educație și formare, politica UE având rolul de a veni în sprijinul măsurilor luate la nivel național și de a ajuta la soluționarea provocărilor comune, cum ar fi îmbătrânirea populației, lipsa lucrătorilor calificați sau concurența mondială tot mai acerbă.

UE oferă o platformă de schimb de bune practici, colectând și difuzând informații și statistici și furnizând consultanță și sprijin în favoarea reformelor educaționale din fiecare stat membru.

Educația, rămâne așadar, una dintre principalele axe de dezvoltare și evoluție a unei societăți. Valorile pe care se construiește educația din România sunt cele de încredere, echitate, solidaritate, eficacitate și autonomie.

Educație social- culturală

Viața activă...

Context actual general

Formele sistemului de învățământ din comuna Măstăcani, cuprind următoarele categorii: prescolar, primar și gimnazial.

➤ **Grădinițe:**

- ❖ *Grădinița cu Program Normal Nr. 1, com. Măstăcani*
- ❖ *Grădinița cu Program Normal Nr. 3, com. Măstăcani*
- ❖ *Grădinița cu Program Normal Nr. 1, sat Chiraftei, com. Măstăcani*
- ❖ *Grădinița cu Program Normal Nr. 2, sat Chiraftei, com. Măstăcani*

➤ **Școli gimnaziale:**

- ❖ *Școala Gimnazială "Gheorghe Poalelungi", com. Măstăcani*
- ❖ *Școala Gimnazială Nr. 3, com. Măstăcani*
- ❖ *Școala Gimnazială Nr. 2, sat Chiraftei, com. Măstăcani*
- ❖ *Școala Gimnazială Nr. 1, sat Chiraftei, com. Măstăcani*

Școala, prin dascălii și elevii ei, se înscrie pe drumul celor mai bune tradiții ale formării profesionale și umane ce caracterizează învățământul românesc.

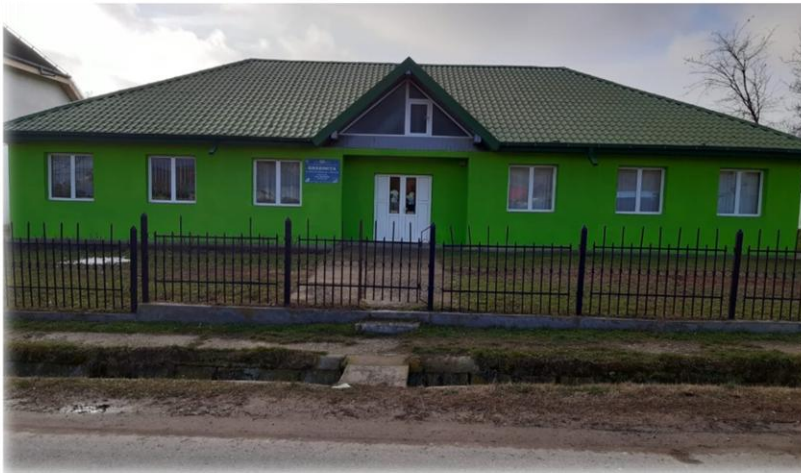

Foto: Unitati de invatamant, Comuna Măstăcani –Imagini puse la dispozitie de Primărie

Cultura

Biblioteca Comunală Măstăcani avand peste 8950 volume de carti, își desfășoară activitatea într-o sală din cadrul Căminului Cultural și deservește în jur de 5100 locuitori.

Biblioteca a beneficiat de programul Biblionet, in urma caruia a fost echipata cu calculatoare desktop, laptop, imprimanta multifunctionala, scanner, videoproiector, ecran de proiectie, casti web cu microfon, router wireless. Astfel, biblioteca devine un hotspot, permitand accesul la Internet tuturor celor care doresc sa acceseze rețeaua wireless.

La biblioteca publica, locuitorii comunei reusesc sa rezolve probleme legate de educatie, gasirea unui loc de munca, sanatate, agricultura, calificare profesionala, comunicare cu rudele. Este o dovada ca biblioteca publica ajuta administratia locala si judeteana sa-si atinga obiectivele de dezvoltare.

Foto: Biblioteca Comunală Măstăcani
Imagine pusa la dispozitie de Primărie

La capitolul Biserici/Mănăstiri, in comuna intalnim 4 lăcașuri de cult ăi anume:

Biserica “Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” – satul Măstăcani

Biserica din comuna Măstăcani, județul Galați, poartă în zidul său sfințit câteva veacuri de istorie și tradiție ortodoxă. Actualul locaș din așezarea răzășească Măstăcani a fost construit între anii 1903 și 1912 și are hramul „Sfinții Voievozi Mihail și Gavriil”. La sfârșitul celui de-al XIX-lea veac, Moise N. Pacu (în Istoria județului Covurlui, apărută în 1891) relatează că Parohia "Sfinții Voievozi" avea două biserici, una la Chiraftei (construită în 1823, cu același hram) și "Catedrala Sfinții Voievozi" în Măstăcani.

Astăzi, o cruce veche - așezată în curtea Bisericii din Măstăcani - stă mărturie că aici este o istorie veche și că, înainte de acest locaș, a mai existat o biserică „din ceamur”, ridicată între anii 1802 și 1805, cum ne înștiința Moise N. Pacu în 1891. Istoria din arhivele vremii și cercetările părintelui Cătălin Buia, paroh la Măstăcani între anii 2001 și 2009, relevă că primele demersuri pentru ridicarea locașului au început încă de pe la 1892, când pr. Gh. Podașcă mobiliza răzeșii din Măstăcani, pentru a organiza o colectă în scopul zidirii unei biserici din cărămidă.

Foto: Lăcaș de cult, comuna Măstăcani

Biserica “Nasterea Maicii Domnului” I- satul Chiraftei

Foto: Lăcaș de cult, comuna Măstăcani; Imagini puse la dispoziție de Primărie

Biserica „Sfinții Împărați Constantin și Elena”- satul Vlășcuța

Foto: Lăcaș de cult, comuna Măstăcani;
Imagine pusa la dispoziție de Primărie

În data de 21 decembrie 2011, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Casian a sfințit antimisul noii biserici din satul Vlășcuța, Comuna Măstăcani, județul Galați, și a binecuvântat cu aghizamă pereții bisericii și icoanele.

Temelia acestei noi biserici s-a pus în mai 2006 și după cinci ani de eforturi din partea preotului, a comunității și a autorităților locale, s-a reușit finalizarea ei.

Biserica este construită din lemn de stejar și este de o frumusețe deosebită.

Biserica “Nasterea Maicii Domnului II”– satul Chiraftei

Foto: Lăcaș de cult, comuna Măstăcani;

Evenimente culturale, datini si obiceiuri:

În perioada sărbătorilor Crăciunului și Anului Nou, vechile tradiții și obiceiuri românești se manifestă pregnant în cadrul comunității din Măstăcani.

Cetele de colindători, urmând tradițiile românești de Crăciun și Anul Nou, se remarcă prin costumele populare originale și pitorești, prin particularitatea măștilor și a instrumentelor utilizate, contribuind astfel la recrearea atmosferei tradiționale festive a satelor.

Colindul, ca obicei românesc de Sărbători, a cunoscut o varietate regională ce a condus la forme de manifestare specifice zonelor etnografice din întreaga țară.

Consiliul Județean Galați și Centrul Cultural “Dunărea de Jos” organizează anual Festivalul de datini și obiceiuri de Crăciun și Anul Nou “Tudor Pamfile”, ce reunește grupuri de colindători din mai multe județe din Moldova, Muntenia și Dobrogea.

Foto: Grup de colindatori Măstăcani – Imagine pusa la dispozitie de Primărie

În cadrul acestui eveniment, care a ajuns deja la cea de a XXII-a editie, participa anual și colindătorii comunei Măstăcani, care se pot mandri cu **dansul autentic “Plugul mare de flăcăi”**, în varianta urmașilor răzeșilor din **Măstăcani**. Plugul mare cu cai și bice este însoțit de strigături, pocnete de bici și sunete de clopoței.

În Moldova contemporană, colindatul tradițional este și un prilej de spectacol, la festivalurile de datini de iarnă locale, județene sau chiar regionale. O consecință este faptul că unele grupuri de colindători depășesc limita propriului sat, colindând în comună sau în orașele mari. Comunitățile actuale au făcut chiar un pas în plus în ceea ce privește promovarea din interior a colindatului. Așadar, îl găsim pe acesta promovat pe paginile de socializare ale persoanelor particulare sau pe canalul YouTube, în forma actuală de conservare, iar epitetele prin care se definesc tradițiile conservate sunt frumoase, interesante, tradiționale.

Colindatul rămâne un obicei definitoriu pentru Moldova și în contemporaneitate. Zbaterile între tradițional și modern sunt, de fapt, încercări ale obiceiului de a se recontextualiza, pentru a supraviețui în lumea actuală. Obiceiul este încă creator de frumusețe estetică, purtător de tradiție și încearcă să ducă valori tradiționale precum ospetia, tradiția dăruirii, socializarea și distracția de tip tradițional într-o lume care aproape că nu mai apreciază aceste valori.

Foto: Răsplătirea colindătorilor, Măstăcani
Imagine pusa la dispoziție de Primărie

În comuna Măstăcani există **12 dansuri autentice**. Există dansurile bătrânești, însă există și o horă în două părți care se joacă doar la Măstăcani, motiv pentru care, primarul comunei planuiește să înființeze un grup de dansuri, în parteneriat cu școlile din Măstăcani.

Foto: Serbări cu jocuri și cântece populare, Măstăcani - Imagini puse la dispoziție de Primărie

Ziua Eroilor în Măstăcani

In fiecare an se omagiaza printr-un ceremonial religios la Monumentul Eroilor din comuna Măstăcani, Ziua Eroilor.

Foto: Ziua eroilor, Măstăcani - Imagini puse la dispozitie de Primărie

In comuna Măstăcani exista doua targuri saptamanale, deschise in fiecare duminica:

- Targ saptamanal (Sat Chiraftei);
- Targ traditional;

Foto: Targ saptamanal, Măstăcani - Imagini puse la dispozitie de Primărie

Evenimente locale:

21 mai – Ziua localitatii de “Sf. Imparati Constantin si Elena”;

19 mai – Sarbatoarea comunei care se desfasoara in targul saptamanal Chiraftei;

8 noiembrie – Hramul Bisericii “Sf. Mihail si Gavril” Măstăcani

Foto: Sarbatoarea comunei Măstăcani - Imagine pusa la dispozitie de Primărie

Sport și agrement

Dezvoltarea oricărei comunități este indispensabilă de factorul de petrecere a timpului liber și de opțiunile recreaționale existente. La mai bine de 13 ani de la intrarea țării noastre în UE, putem afirma cu tărie că indiferent de locul în care trăim pe teritoriul României, cu toții avem și simțim nevoia unor momente de deconectare, de relaxare și conectare socială, altfel decât prin activitățile noastre cotidiene.

În analiza situației curente, avem ocazia să constatăm că la nivel local se întâlnesc: un teren de sport cu gazon sintetic și instalație nocturnă la Școala nr. 2 din satul Chiraftei, un teren de sport cu gazon sintetic și instalație nocturnă la Școala nr. 1 Măstăcani dar și 1 cămin cultural, puse la dispoziția cetățenilor comunei de către autoritățile locale.

Foto: Teren de sport, Măstăcani - Imagini puse la dispoziție de Primărie

La nivelul comunei Măstăcani, se promovează intens desfășurarea activităților fizice. Astfel, în cadrul școlilor se organizează diverse activități sportive. Importanța sportului în viața elevilor este esențială.

Pe principiul **SPORT, NATURĂ, SĂNĂTATE** ...evidențiam câteva dintre concursurile și activitățile sportive promovate la nivelul comunei:

➤ Concurs cu săniile pe terenul de sport

Foto: Concurs cu sanii, elevi din Măstăcani - Imagini puse la dispoziție de Primărie

➤ Concurs atletism - Etapa județeană de cros gimnaziu

Foto: Concurs atletism, elevi din Măstăcani - Imagini puse la dispozitie de Primărie

➤ "CROSUL TOAMNEI", acțiune organizată de Școala Gimnazială "Gheorghe Poalelungi" Măstăcani

Foto: Cross-ul toamnei, elevi din Măstăcani - Imagini puse la dispozitie de Primărie

➤ "Ziua Europeana a sportului scolar"

Foto: Ziua Europeana a sportului scolar, elevi din Măstăcani - Imagini puse la dispozitie de Primărie

Printre proiectele de viitor la capitolul "Sport si Agrement" prevazute pentru comunitatea din Mestacani, enumeram:

- amenajarea spatiilor de langa trotuare si infiintarea de parcuri pentru copii si spatii de recreere in satele Măstăcani si Chiraftei;
- amenajarea unei baze sportive in satul Chiraftei;
- construirea unei sali de sport pentru scoala nr. 1 sat Măstăcani si scoala nr. 1 sat Chiraftei;

Sănătatea

„Atingerea unor parametri apropiați de nivelul decent al stării de sănătate a populației și al calității serviciilor medicale rurale” reprezintă obiectivul principal al strategiei naționale Orizont 2025. În acest context, creșterea accesibilității la serviciile medicale presupune implementarea unor investiții majore în spațiul rural, care să răspundă problemelor de sănătate publică prioritare și nevoilor grupurilor vulnerabile. Prin urmare, creșterea finanțării serviciilor sanitare și un management mai eficient al resurselor existente reprezintă priorități ce trebuie implementate, având în vedere că dezvoltarea socială este influențată direct de investirea în capitalul uman.”

Din punct de vedere medical, comuna Măstăcani este deservită de 2 medici la o populație de 5098 locuitori, ceea ce este insuficient. Prin comparație, media națională este de 23.4 medici/10.000 locuitori.

Serviciile medicale în marea majoritate a cazurilor în zonele rurale, pot fi catalogate drept precare și insuficiente, neadaptate populației, situandu-se cu mult sub nivelul serviciilor medicale oferite în zonele urbane. În acest cadru general, comuna Măstăcani nu reprezintă o excepție, gradul de asigurare cu servicii medicale cu personal calificat fiind scăzut, numărul medicilor fiind categoric insuficient în raport cu numărul de locuitori.

Situația curentă în ceea ce privește sănătatea, la nivelul comunei Măstăcani, anul 2019, se prezintă astfel:

Medici	2
Cabinet medical individual	2
Dispensar medical	1
Asistenți medicali	2
Farmacie	1
Farmaciiști	2

Tabel nr. 16 – Situația d.p.d.v. medical, la nivelul anului 2019

- ✓ Dispensar medical cu asistență medicală non-stop
- ✓ Farmacie umana
- ✓ Caminul pentru persoane varstnice Măstăcani - realizat cu ajutorul Guvernului Roman

Centrul este amenajat conform standardelor europene, are o capacitate de 50 de locuri si camerele sunt dotate cu 3, 4 sau 5 paturi.

Este format din doua Centre de Zi in care isi pot petrece timpul (activitati terapeutice si recreative), camera de vizionat TV, terasa, spatiu recreativ in aer liber.

Personal calificat :

- Medic generalist
- Medic psihiatru
- Psiholog
- Kinetoterapeut
- Asistenti medicali 24h
- Infirmiere 24h

Foto: Caminul pentru persoane varstnice Măstăcani - Imagine pusa la dispozitie de Primărie

Strategia de Dezvoltare Locala a comunei Măstăcani, este elaborata intr-o perioada tulbure din punct de vedere medical, atat la nivel national cat si international. Pandemia noului Coronavirus, a pus la grea incercare sistemele medicale ale celor mai dezvoltate tari de pe glob. Cu atat mai importanta devine sanatatea si serviciile medicale oferite locuitorilor unei tari, dovedindu-se iata, inca o data, ca fara preventie, promovarea corecta si generala a tuturor informatiilor medicale, orice sistem medical, poate colapsa datorita supraaglomerarii intr-un timp foarte scurt.

In acest context medical general si in concordanta cu strategia de tara , tintele 2030 sunt:

- Asigurarea accesului universal la servicii de informare, educare și consiliere pentru promovarea prevenției și adoptarea unui stil de viață fără riscuri,
- Digitalizarea completă a sistemului de sănătate și, implicit eliminarea documentelor și registrelor tipărite pe suport de hârtie, pentru a eficientiza și a facilita intervențiile medicale, pentru a asigura populației accesul rapid la servicii medicale de calitate, la tratamente și medicamente și pentru monitorizarea eficientă a nevoilor
- Reducerea prevalenței mortalității materne și infantile, a incidenței cancerului la sân sau de col uterin și a sarcinilor la adolescente, având ca obiectiv prioritar grupurile vulnerabile și defavorizate
- Reducerea mortalității materne și mortalității neonatale, astfel încât să se situeze sub media UE
- Creșterea acoperirii vaccinale până la nivelul minim recomandat de OMS pentru fiecare vaccin, prin dezvoltarea unei platforme comune de colaborare între autorități, medici, pacienți, organizații internaționale cu experiență în acest domeniu, reprezentanți ai companiilor în domeniu, precum și alți factori interesați
- Promovarea conștientizării bolilor psihice, reducerea stigmatului și crearea unui mediu în care cetățenii afectați se simt acceptați și unde pot cere ajutor
- Stoparea îmbolnăvirii de tuberculoză și combaterea hepatitei și a altor boli transmisibile
- Reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de bolile netransmisibile prin prevenire și tratament și prin promovarea sănătății și bunăstării mintale
- Reducerea mortalității cauzate de boli cronice
- Reducerea consumului de substanțe nocive.

Turism

Prutul, unul dintre cele mai lungi rauri din aceasta parte a Europei, porneste din Carpatii Padurosi, de pe teritoriul Ucrainei si, dupa 953 de kilometri, isi revarsa apele in Dunare, la est de Galati, langa orasul Reni. Chiar aici, la granita naturala dinte Romania si Ucraina si mai apoi cu Republica Moldova, se suprapune, pe meandrele raului, o lunca larga, impresionanta chiar, care da si numele parcului national.

Adevarata poarta spre Delta Dunarii, Parcul Natural Lunca Joasa a Prutului Inferior a fost creat in anul 2004, in estul judetului Galati, la granita cu Republica Moldova.

Parcul Natural Lunca Joasă a Prutului Inferior este poziționat in zona de est a județului Galați și se întinde pe teritoriul administrativ a 9 localități: Galați, Tulucești, Frumușița, Foltești, **Măstacani**, Vlădesti, Oancea, Suceveni, Cavadinești.

Parcul Natural Lunca Joasă a Prutului Inferior este o arie naturală protejată cu regim de rezervație cu o suprafață de **8247 ha**, constituită prin apariția H.G. 2151/2004 în scopul protecției și conservării biodiversității din lunca inundabilă a râului Prut.

Importanța ecologică acestui parc, rezultă prin caracterul de poartă de intrare în Rezervația Biosferei Delta Dunării a părții terminale a râului Prut, respectiv prin specificitatea de traseu a trei coridoare majore de migrație a păsărilor care clocesc pe teritoriul Eurasiei - traseul East Elbic (pe tot traseul raului Prut), traseul Carpatic (care se regăsește de-a lungul râului Siret) și traseul Pontic (spre nordul continentului european). Teritoriul parcului exceptând Lacul Brateș, a fost declarat Sit de Importanță Comunitară (SCI) ROSCI0105, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000, prin Ordinul Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile, nr. 1964 din 13.12.2007, iar întreg teritoriul parcului a fost desemnat prin Hotărârea de Guvern nr. 1284/24.10.2007 și ca Arie Specială de Protecție Avifaunistică (SPA) în cadrul rețelei ecologice europene Natura 2000.

Delimitare

Parcul se află în sudul și estul județului Galați, având următoarele limite:

- spre N – pornește din dreptul Cotului Rusului, de la confluența râurilor Elan și Prut;
- spre S – pornește de la confluența Prutului cu Dunărea (inclusiv Insula Cărașului, Balta Zătun);
- spre V – are ca limită colinele Covurluiului;
- spre E – se află granița de stat cu Republica Moldova pe o lungime de 122,4 km, până la limita cu județul Vaslui.

Are o lungime de 145 km și din suprafața sa, 62% este ocupat de diferite ecosisteme acvatice (curs de apă, lacuri, bălți sau zone mlăștinoase), 25% este ocupată de păduri de luncă, 6 % pășuni, 7% terenuri agricole, construcții, drumuri și altele, iar culturile agricole ocupă un foarte mic procent de 4%. Se mai găsesc pajiști umede și alte tipuri de ecosisteme.

Arii naturale protejate cu regim de rezervație naturală:

- Lunca Ioasă a Prutului: 81 ha din extremitatea nord-estică a Județului Galați, aflate în cuprinsul complexului agro-piscicol Mata-Rădeanu pe teritoriul comunei Cavadinești - sat Vădeni, reprezentând de fapt o suprafață inclusă în Balta Mata,
- Lacul Pochina: 75 ha de baltă a râului Prut, aflate în nord-estul județului pe raza administrativă a comunei Suceveni - sat Rogojeni, din estul intravilanului acestui sat
- Lacul Vlășcuța: 42 ha situate pe raza administrativă a comunei Măstăcani sat Drăculești, respectiv în zona îndiguită a râului Prut
- Ostrovul Prut: 62 ha situate pe Dunăre în dreptul gurii de vărsare a Prutului în fluviu, pe raza administrativă a municipiului Galați. Propriu-zis, despletește Dunărea în două brațe, cel nordic fiind navigabil.

Biodiversitate

Principalele ecosisteme existente în Lunca Joasa a Prutului Inferior sunt cele acvatice (cca. 60% din suprafață) - reprezentate de râul Prut, fluviul Dunarea , lacuri și bălți naturale sau amenajate piscicol și, cele forestiere. Mai puțin sunt reprezentate terenurile arabile și pășunile.

Habitat

- Râuri, lacuri, mlaștini
  - Tipuri de habitate:
  - Ape statatoare oligotrofe până la mezotrofe;
  - Lacuri eutrofe natural;
  - Lacuri distrofice și iazuri;
  - Râuri cu maluri nămolose;

Lunca Joasă a Prutului Inferior este un ecosistem unic deoarece se afla pe traseul unor coridoare majore de migrație a păsărilor: traseul Est Elbic (pe tot traseul raului Prut), traseul Carpatic (care se regăsește de-a lungul râului Șiret) și traseul Pontic (spre Nordul continentului european).

Este o zonă naturală de o mare valoare științifică cu rol în conservarea diversității biologice.

Foto: Elesteu;

Sursa: Parcul Natural "Lunca Joasă a Prutului Inferior"

Flora este constituită din vegetație palustră (de baltă) asociată cu cea acvatică, precum și comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile, cu specii de: **rogoz** (*Carex reparia*), **pipirig** (*Scirpus sylvaticus*), **papură** (*Typha latifolia*), **stuf** (*Phragmites communis*) sau vegetație ierbacee precum **coada calului** (*Equisetum arvense*), **izma broaștei** (*Mentha aquatica*), **săgeata apei** (*Sagittaria sagitifolia*), **iarba mlaștinii** (*Juncus effusus*), **piciorul cocoșului** (*Ranunculus lingua*), **tipirigul** (*Heleocharis palustris*), **cucuta de apă** (*Cicuta virosa*), **rosatea** (*Butomus umbellatus*), **coada șoricelului** (*Achillea millefolium*), **traista-ciobanului** (*Capsella bursa-pastoris*), **plutnița** (*Nymphoides peltata*), **troscotul de apă** (*Polygonum amphibium*), **ciulinul de baltă** (*Trapa natans*), **broscărița** (*Potamogeton natans*), **lintița** (*Lemna sp.*), **peștișoara** (*Salvinia natans*).

Alături apar **troscotul de baltă**, **nufărul galben**, **nufărul alb**, *Urticularia vulgaris* (o plantă carnivora acvatică).

Foto: Linaria vulgaris; Nufărul alb; Glycyrrhiza echinata- Sursa: Parcul Natural "Lunca Joasă a Prutului Inferior"

Speciile mezofile și mezohidrofile de luncă sunt reprezentate de: **firută** (*Poa pratensis*), **păius** (*Agrostis temiis*), **coada vulpii** (*Alopecurus cyparias*), **trifoiul**, (*Trifolium repens*), **pirul târător** (*Agropyrum repens*).

Pajiștile de altitudine joasă și cele stepice panonice de loess sunt populate de specii xerofite și xeromezofite, mai puține de cele mezofile și sunt folosite în principal ca și pășuni, porțiunile cu fânețe fiind puține. Valoarea acestora este constă în faptul că sunt extinse pe terenurile degradate, constituind o frână în eroziunea de suprafață a solurilor. Ca specii se regăsesc *Stipetum capillatae*, **negara** (*Stipa capillata*), **păiușul** (*Festuca valesiaca*), **bărboasa** (*Botriochloa ischaemum*), **pelinița** (*Artemisa austriaca*), **scrântitoarea** (*Potentilla argentea*), **laptele câinelui** (*Euphorbia nicaeensis*), **graminee** (*Lolium perene*, *L. multiflorum*, *Bromus inermis*, *Dactylis glomerata*, *Festuca pratensis*) și **leguminoase** (*Medicago sativa*, *Onobrychis viciaefolia*, *Lotus corniculatus*, *Melilotus officinalis*).

În anumite locuri improprie agriculturii și desfășurării pășunatului se întâlnesc tufărișuri în special de **păducel** (*Crataegus monogyna*), **porumbar** (*Prunus spinosa*), **corn** (*Cornus mas*) și **măceș** (*Rosa canina*).

Foto: Peisaj padure- Sursa: Parcul Natural "Lunca Joasă a Prutului Inferior"

Mai rar pot fi văzute **scumpia** (*Cotinus coggygria*), **sângerul** (*Cornus sanguinea*). Acestea au un rol important în protecția versanților și refacerea profilului.

Habitatul reprezentat de păduri ripariene mixte, este dezvoltat pe depozite aluvionare recente, situate în cursul major al râurilor, expuse inundațiilor și este constituit din arbori de esență tare, cu specii de **stejar** (*Quercus robur*), **ulmul** (*Ulmus laevis*), **frasinul** (cu specii de *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia*).

Zăvoaiele sunt specifice solurilor aluviale, inundate periodic și cu exces de umiditate freatică. Vegetația lemnoasă este alcătuită mai ales din esențe moi ca: **salcie** (*Salix alba*), **plop alb** (*Populus alba*), **cătină roșie** (*Tamarix ramosissima*).

În scopul supravegherii populațiilor de pasari, au fost montate șapte observatoare ornitologice, orice persoană având posibilitatea de a urmări pasarile care cuibăresc, migrează sau se hrănesc pe teritoriul zonei. Locațiile alese sunt un adevărat paradis al pasarilor de apă, mai ales în perioada inundațiilor, dar nu numai.

Diversitatea speciilor și efectivele pasarilor identificate în zona sunt prezentate în mod diferit de-a lungul bazinului inferior al Prutului. Habitatele existente în zona sunt reprezentate de: pajiști umede, mlaștini cu stufăriș, bălți permanente și temporare, lacuri dulci de acumulare (eleștee), curs de apă permanent, salcete, tufărișuri, pajiști, abrupturi stâncoase, culturi porumb, plantații forestiere, parcuri, grădini.

Nu în ultimul rând, ar trebui menționată și existența unor **specii rare de libelule** (Odonata) reprezentând unul dintre cele mai importante grupe de organisme acvatice.

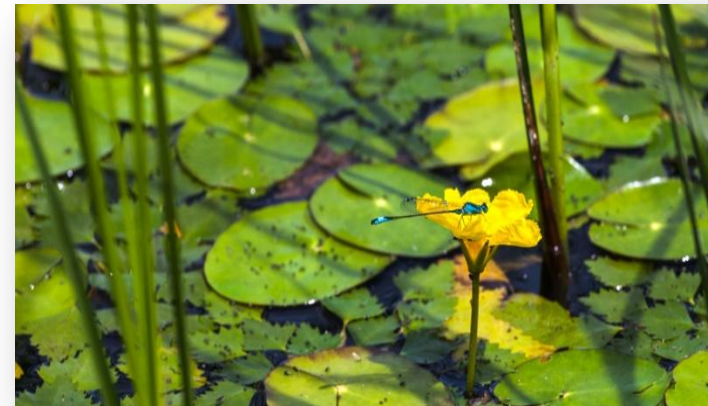

Foto: Libelula- Sursa: Parcul Natural
"Lunca Joasă a Prutului Inferior"

În Lunca Joasă a Prutului Inferior se regăsesc habitate de lacuri naturale, lacuri și iazuri permanente, vegetație liber plutitoare, șesuri cu ierburi înalte, mlaștini și formațiuni umede de arbori și arbuști, specii de animale și plante ocrotite, rare și foarte rare.

Zona adăpostește animale rare și protejate prin lege: *Ciconia ciconia*, *Egretta garzetta*, *Natrix natrix*, Bizam, etc. precum și numeroase specii de păsări cu grad de periclitate și vulnerabilitate.

Peisajele deosebite din această zonă sunt reprezentate de oaze de stufăriș, lacuri în care cresc nuferi, pajiști umede, bălți permanente și temporare, lacuri dulci de acumulare (eleștee), sălcete, tufărișuri, pajiști mezofile, abrupturi stâncoase, parcuri, grădini etc.

Lacul Teleăjen și Bălțile Cacia, Mata, Rădeanu sunt zone de agrement în care turiștii își pot petrece timpul liber, zone care oferă posibilitatea de realizare a pescuitului sportiv, plimbări cu barca.

În zona se regăsesc și plante de o frumusețe spectaculoasă (*Nufar*, *Nymphaea alba*, *Polygonum amphibium*, *Trapa natans*, *Typha laxmannii* etc).

Foto: Egreta alba - Sursa: Parcul Natural "Lunca Joasă a Prutului Inferior"

Fauna este reprezentată de ființe care coabitează în biotopul de zonă umedă, astfel au fost identificate **239 de specii de păsări**, dintre care **50 sunt incluse în Cartea Roșie** a vertebratelor din România ca specii vulnerabile, periclitate sau critic periclitate, dintre care: **gârlita mică, rata roșie, codalbul, cristelul de câmp, becatina mare, culicul cu cioc subtire** (specii amenințate pe plan global); **gârlita mare, rata cu cap negru, ploierul argintiu, fugaciul**

mic, fluierarul negru, corcodelul de iarnă (specii de biom), **ferestrașul mic, fluierarul cu picioare verzi, cinteza de iarnă.**

Dintre speciile vulnerabile în Europa, pe teritoriul parcului natural sunt întâlnite: **stârcul pitic, barza neagră, șoimul de seară, turturica, pescărușul albastru, ghionoia sură, lăstunul de mal**. Aria protejată asigură condiții de cuibărire și pasaj pentru mai multe specii, printre care și **stârcul galben** (*Ardeola ralloides*), **egreta mare** (*Egretta alba*), **stârcul cenușiu** (*Ardea purpurea*), **tigănușul** (*Plegadis falcinellus*), **lopătarul** (*Platalea leucorodia*), **egreta mică** (*Egretta garzetta*), **barza neagră** (*Ciconia nigra*), **cristelul de câmp** (*Crex crex*), **culicul mare** (*Numenius arquata*), **sfrânciocul roșiatic negru** (*Lanius collurio*), **rata sulitar** sau **fluierarul de mlaștină**. Specii care au fost observate rar: **acvila mică, șoimul dunărean** sau **vânturelul mic**.

Foto: Lopatarul

Sursa: Parcul Natural "Lunca Joasă a Prutului Inferior"

Moluștele: sunt reprezentate de aproximativ 30 specii de gasteropodele terestre, acvatice și bivalve (scoici).

Foto: Scoici de apa dulce in rau cu maluri namoloase

Sursa: Parcul Natural "Lunca Joasă a Prutului Inferior"

Pești: sunt reprezentate speciile de apă dulce cum ar fi **tiparul**, **linul**, **știuca**, **crapul**, **șalăul**, **somonul**. Sunt și pecii fără valoare economică precum **obletele** (*Alburnus alburnus*), **svârluga** (*Cobitis taenia*), **tiparul** (*Misgurnus fossilis*), **boarta** (*Rhodeus amarus*).

Reptile: **șarpele rău** (*Coluber caspius*), **șoparla de câmp** (*Lacerta agilis*), **gușterul** (*Lacerta viridis*).

Foto: Svârluga-Sursa:Parcul Natural "Lunca Joasă a Prutului Inferior"

Batracieni: **broasca râioasă verde** (*Bufo viridis*), **broasca de pământ** (*Pelobates fuscus*), **testoasa de baltă** (*Emys orbicularis*), **brotăcelul** (*Hyla arborea*).

Foto: Brotăcelul -Sursa: Parcul Natural "Lunca Joasă a Prutului Inferior"

Mamifere: pisică sălbatică (*Felis silvestris*), vidra (*Lutra lutra*), dihorul de stepă (*Putorius eversmanni*), căpriorul (*Capreolus capreolus*), mistrețul (*Sus scrofa*), bizamul (*Ondatra zibethica*), șacalul (*Canis aureus*), vulpea (*Vulpes vulpes*), câinele enot (*Nyctereutes procyonoides*), popândăul (*Spermophilus citellus*).

Sunt 15 specii de chiroptere (lilieci), dintre acestea liliacul de apă (*Myotis daubentonii*) și liliacul de iaz (*Myotis dasycneme*) fiind specii indicatoare pentru calitatea apelor.

Foto: Liliacul de apa-Sursa: Parcul Natural "Lunca Joasă a Prutului Inferior"

Foto: Bizamul-Sursa: Parcul Natural "Lunca Joasă a Prutului Inferior"

Facilități pentru activități educative

Informarea și conștientizarea localnicilor cu privire la problemele de mediu și la importanța zonelor umede, respectiv a existenței parcului pentru conservarea biodiversității, a reprezentat una din acțiunile cele mai importante ale Proiectului LIFE05NAT/RO/000155.

În acest scop au fost deschise două centre de informare, unul la sediul Agenției pentru Protecția Mediului Galați și unul în clădirea Primăriei Comunei Oancea și au fost realizate 15 panouri informative din lemn, de dimensiuni mari, care prezintă denumirea și harta Parcului Natural Lunca Joasă a Prutului Inferior, date despre proiect, specii de păsări, reguli de vizitare.

Panourile informaționale au fost amplasate în ariile rurale de-a lungul Zonei Umede a Prutului Inferior, în locuri vizibile, în comunele de pe raza parcului, respectiv: două panouri în Comuna Tulucești, din care unul la intrarea în parc, două panouri în **Comuna Măstăcani**, trei panouri în Comuna Oancea, din care unul la Centrul de Informare din sediul Primăriei, două panouri în Comuna Cavadinești, din care unul în satul Gănești, respectiv intrarea în Parc dinspre județul Vaslui, două panouri în Comuna Suceveni, două panouri în Comuna Foltești și câte un panou în comunele Vlădești și Frumușița.

La sediul Agenției pentru Protecția Mediului Galați, unde se află și Centrul de Informare principal, realizat în cadrul proiectului, a fost amplasat un panou pe frontispiciul clădirii.

Pe teritoriul parcului, în special pe malurile bălților și a lacurilor, la intersecțiile unor drumuri comunale, există 10 aviziere cu informații despre locația respectivă. În anul 2009, au mai fost montate 6 panouri de avertizare, cu regulile ce trebuie respectate în parc de către turiști. Monitorizarea populațiilor de păsări este o acțiune cheie a programului de conservare al acestei arii protejate.

Au fost amplasate 7 observatoare ornitologice pe teritoriul Parcului, între municipiul Galați și Complexul Mața - Rădeanu, în următoarele puncte: Lacul Brates, Lacul Vlăscuța, Lacul Vlădești, Lacul Pochina, Zona Sivita, Balta Mața - Rădeanu. Accesul este liber, orice persoană având posibilitatea de a observa pasărilor care cuibăresc, migrează sau se hrănesc de-a lungul râului Prut.

În fiecare din cele șapte observatoare ornitologice care trebuie întreținute, au fost montate câte 2 panouri de informare, în care sunt prezentate speciile de păsări amenințate din zonă, date generale despre proiect și despre protejarea păsărilor.

Activități educative se pot desfășura cu ocazia următoarelor evenimente de mediu, menționate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Data	Evenimentul de mediu
1.	2 februarie	Ziua Zonelor Umede
2.	15 martie - 15 aprilie	Luna Pădurii
3.	22 martie	Ziua Mondiala a Apei
4.	01 aprilie	Ziua Pasarilor
5.	22 aprilie	Ziua Pamântului
6.	22 mai	Ziua Mondiala a Biodiversitatii
7.	24 mai	Ziua Europeana a Parcurilor
8.	5 iunie	Ziua Mondiala a Mediului
9.	Prima zi de luni din octombrie	Ziua Internaționala a Habitatului
10.	Prima săptămână din luna octombrie	Săptămâna Parcului Natural Lunca Joasă a Prutului Inferior

Turism și facilități de turism

Potențialul turistic este generat de zonele umede, prin prezența elementelor avifaunistice care cuibăresc sau se află în migrație pe teritoriul Parcului Natural Lunca Joasă a Prutului Inferior.

Turismul în perimetrul Parcului Natural Lunca Joasă a Prutului Inferior trebuie să se desfășoare într-un cadru organizat, prin promovarea și gestionarea durabilă atât a resurselor naturale, din lunca Prutului, cât și a celor culturale. Pentru desfășurarea activităților turistice în Parcul Natural Lunca Joasă a Prutului este necesară dezvoltarea și modernizarea infrastructurii rutiere, îmbunătățirea comunicării și cooperării dintre autoritățile locale, vamale, ANTREC, AER și populația locală, având în vedere regimul de frontieră, ce impune restricții în circulația persoanelor și a mărfurilor.

- **Ecoturismul**, trebuie practicat ca o motivație de observare și apreciere a naturii și a tradițiilor locale. Activitățile ce au la bază principiile ecoturismului sunt: drumețiile, cicloturismul, călăria, și observarea păsărilor. Dintre acestea, pe teritoriul Parcului Natural Lunca Joasă a Prutului Inferior există posibilitatea de observare și urmărire a păsărilor, în turnurile de observare localizate pe malul lacurilor Brateș, Vlășcuța, Pochina, amenajărilor Vlădești, Mața – Rădeanu și zona Sivița,. Biodiversitatea zonei și a peisajului sunt resurse de mare valoare, posibile generatoare de fluxuri de ecoturisti. Sunt necesare crearea unor „eco-poteci delimitate, pentru facilitarea accesului turiștilor în zonele de interes”, dar și pentru limitarea abaterilor acestora spre zone unde ar putea deranja speciile de faună, instalarea de panouri indicatoare și informative, amenajarea unor structuri speciale pentru observarea păsărilor care cuibăresc sau migrează în zonă.
- **Turismul științific**, poate fi generator de beneficii economice pentru populația locală și fondurile de gestionare ale Parcului Natural Lunca Joasă a Prutului Inferior. Se pot organiza reuniuni, conferințe, workshop-uri cu caracter științific, interdisciplinar și aplicativ pentru studierea ecosistemelor din Parcul Natural Lunca Joasă a Prutului Inferior și a relațiilor acestuia cu siturile Ramsar din vecinătate.
- **Turismul școlar** este benefic și extrem de important pentru dezvoltarea turistică a arealului studiat, copii dobândind din copilărie o educație ecologică pentru a trăi în armonie cu mediul înconjurător. În acest scop, se

pot organiza tabere, școli de vară, workshop-uri tematice, cursuri de orientare în natură, programe de ecologizare și chiar lecții de biologie aplicată pe teren.

O primă inițiativă în acest scop aparține **comunei Măstăcani**, unde cadrele didactice și elevii școlilor primare au pus bazele unui Club Ecologic, care a participat la câteva acțiuni de ecologizare a bălților din lunca Prutului. Prin lansarea de către Centrul de Consultanță Ecologică din Galați, a „Trofeului Școala Verde”, se urmărește implicarea activă a elevilor și profesorilor în dezvoltarea unei societăți durabile din punct de vedere ecologic.

- **Turismul de week-end** reprezintă o formă de turism neorganizat și necontrolat. Proximitatea municipiului Galați și calitatea deficitară a mediului în acest oraș face ca spațiul analizat să fie destul de atractiv la sfârșit de săptămână, în special în anotimpul cald.

Activitățile de recreere, echitație, sporturile acvatice, pot aduce beneficii importante comunităților umane din proximitatea Parcului Natural Lunca Joasă a Prutului Inferior. Acest tip de activități au fost însă identificate ca generatoare ale unui impact negativ, mai ales prin cantitatea deșeurilor depozitate necorespunzător, la care se adaugă de cele mai multe ori comportamentul turiștilor, care adesea poate duce la perturbarea liniștii și deranjarea componentelor ecosistemelor fragile, având în vedere caracterul de arie protejată și zonă umedă cu ecosisteme speciale. Așadar, este necesară limitarea acestui tip de activități turistice în câteva areale bine delimitate și amenajate corespunzător, precum și a unor materiale informative care să readucă la cunoștința turiștilor, faptul că se află într-o arie protejată, iar starea ei de conservare și peisajul țin și de responsabilitatea lor, prin comportamentul civilizată pe care trebuie să-l manifeste.

Complementar acestor posibilități de turism și agrement în natură, arealul studiat oferă și posibilitatea practicării unor forme de turism cultural -istoric, religios, etnofolcloric în localitățile învecinate Parcului Natural Lunca Joasă a Prutului, în partea vestică, ce posedă resurse arheologice și istorice, precum vestigiile ce datează din paleoliticul final, urmele culturii Monteoru, Gumelnița, Foltești-Usatovo, vestigiile și bisericile din perioada medievală, modernă și contemporană.

Majoritatea bisericilor construite în localitățile din proximitatea Parcului Natural "Lunca Joasă a Prutului Inferior" au fost ridicate după unirea Moldovei cu Țara Românească din 1859 și până la marea unire din 1918. Cea mai veche biserică este cea din Comănești, Comuna Cavadinești, Biserica Sf. Voievozi, datată 1796. O altă biserică veche, construită în 1828 din vălătuci, se află 102 în satul Chiraftei, **Comuna Măstăcani**, Biserica Sf. Voievozi. Deși nu toate aceste resurse posedă o mare forță de atracție a turiștilor, pot exista anumiți turiști de nișă ca de exemplu istorici sau pasionați de istoria veche a Țărilor Române, arheologi și studenți la arheologie, sociologi ce pot fi foarte interesați de acestea.

- **Turismul rural și agroturismul** prin care se înțelege petrecerea unui sejur în cadrul unei comunități locale rurale, respectiv într-o gospodărie agricolă. Turistul poate fi implicat mai mult sau mai puțin în activitățile tradiționale ale respectivei zone sau gospodării. Adevăratul agroturism se desfășoară în gospodării care se apropie cât mai mult de arhitectura și modul tradițional de viață din zonă. Se adaugă potențialul folcloric reprezentat prin multiplele sărbători care încă se mai păstrează, festivalurile și evenimentele cu caracter folcloric, precum: „Festivalul cântecului și jocului popular horincean”, „La Stâna din Deal” și ansamblurile de instrumentiști "Doina Brateșului" sau grupuri vocale - "Frumușencele", de exemplu. În satul Sivița, Comuna Tulucești, se află un muzeu de artă sătească, numit "Vatra cu dor" al artistului popular Paul Buța, iar la Cavadinești a fost înființat un muzeu dedicat folclorului de pe Valea Horincei.

În cadrul Parcului Natural Lunca Joasă a Prutului, se remarcă și **potențialul turistic viticol**, localitățile Gănești, Suceveni, Rogojeni, Oancea, Slobozia Oancea, Vlădești, Brănești aflându-se în arealul delimitat pentru producerea vinurilor cu denumire de origine "Dealul Bujorului", din soiurile Cabernet Sauvignon, Feteasca Neagră, Sauvignon, Merlot, Feteasca Albă, Riesling Italian, Băbească Neagră și Fetească Regală.

Există propuneri pentru realizarea integrată a unui traseu turistic specific, „Drumul Vinului în Moldova”, care să cuprindă podgorii din județul Iași, Vaslui, Galați, Bacău și Vrancea, pentru aceasta fiind însă necesară corelarea inițiativelor locale cu cele ale ANTREC și ale altor operatori turistici.

Lacul Vlășcuța

Lacul Vlășcuța reprezintă o rezervație naturală de tip avifaunistic, situat pe raza administrativă a **comunei Măstăcani**, în dreptul satului Drăculești, respectiv în zona îndiguită a râului Prut.

În această zonă se opresc, în timpul migrației, un număr semnificativ de păsări acvatice precum ardeidae, ciconiidae, threskiornithidae, anatide, ralide, sternidae, hirundinide, etc., oferind condiții de hrană pentru acestea.

Suprafața: 41,80 ha.

Căi de acces:

- DN 26 Galați – Cavadinești
- DC Șoseaua Rusului, dintre Drăculești sat și digul de la Prut

Lacul Vlășcuța este inclus în aria de protecție avifaunistică ROSPA0130 Mața-Cârja-Rădeanu, situl de importanță comunitară ROSCI0105 Lunca Joasă a Prutului și Parcul Natural Lunca Joasă a Prutului Inferior, ce se află în administrarea Asociației Județene a Pescarilor Sportivi Galați.

Foto: Pasari acvatice-Sursa: „Rezervatia naturala Lacul Vlascuta”

Mediu

Provocarea actuală în domeniul protejării mediului înconjurător constă în găsirea unei relații de sustenabilitate între mediu și creșterea economică continuă. Calitatea vieții generațiilor prezente și viitoare depinde de factorii de mediu și de măsurile de prevenție adoptate de fiecare comunitate în parte.

Contextul actual general

La nivelul județului Galați, calitatea aerului este permanent monitorizată prin intermediul unei rețele complete de analize ce permit evaluarea aerului. Concluziile acestor analize au identificat sursele principale de poluare din județul Galați ca fiind date de: industrie, agricultură, asfalt, utilizarea carburanților, încălzire și salubritate.

Calitatea apei de suprafață

Județul Galați se află poziționat la confluența dintre fluviul Dunărea, râurile Prut și Siret, care fac parte din bazine hidrografice diferite. Ca urmare, calitatea apei este monitorizată de Administrația bazinală de apă Prut-Bârlad Iași, Administrația bazinală de apă Siret-Bacău și Administrația bazinală de apă Dobrogea-Litoral Constanța.

Calitatea apei de suprafață la nivelul comunei Măstăcani este influențată de pericolele naturale înregistrate precum furtuni, inundații, alunecări de teren și secete prelungite.

Produsele pentru protecția plantelor

Limitarea utilizării produselor agrochimice (îngrășăminte și pesticide) și încurajarea dezvoltării și utilizării de produse ecologice în vederea atingerii obiectivelor agriculturii durabile reprezintă măsuri ale legislației europene. În acest sens, promovarea unei agriculturi în acord cu protejarea mediului este o necesitate și la nivelul comunei Măstăcani.

Calitatea solurilor

Calitatea solurilor depinde foarte mult de activitățile umane, dar și de fenomenele fizice naturale. Dezvoltarea acțiunilor antropice, ca și fenomenele fizice naturale pot avea influențe negative asupra calității solului.

De aceea, printre principalele probleme care afectează solurile sunt alunecările de teren, eroziunile torentiale și de suprafață, acidifierea, cat și excesul de umiditate.

Într-o lume în care resursele naturale se diminuează, avem nevoie de generații capabile să rezolve problemele de mediu. Credem că educația de succes pentru viitor va fi una ecologică, de cooperare și civică. Calitatea mediului reprezintă un parteneriat între școală și comunitatea locală, pentru atingerea obiectivelor comune de mediu și dezvoltarea conștiinței sociale și ecologice a cetățenilor, în scopul creării unei societăți mai durabile.

Foto: "**ZIUA VERDE**", acțiune organizată de Școala Gimnazială "Gheorghe Poalelungi" Măstăcani
–Imagini puse la dispozitie de Primarie

Capacitatea administrației publice locale

Prioritatea Guvernului României în domeniul administrației publice locale impune realizarea unei reforme concrete prin care profesionalismul, transparența și responsabilitatea să fie caracteristici și atribute ale administrației publice românești. Creșterea gradului de informare, conștientizare și responsabilizare a structurilor din administrațiile locale, precum și creșterea transparenței și eficienței instituționale se numără printre măsurile menite să apropie administrația de cetățean și să reducă vulnerabilitatea la corupție.

Contextul general actual

Dezvoltarea durabilă a unei comunități implică și un proces de modernizare și adaptare a administrației publice locale la contextul național și european, cu atât mai mult cu cât atragerea de fonduri nerambursabile prin proiecte investiționale viabile reprezintă o sursă importantă de venituri pentru administrația locală.

Sediul administrației publice locale este localizat în comuna Măstăcani într-un imobil ce trebuie reabilitat. De asemenea, primăria comunei Măstăcani este racordată la rețeaua de telefonie fixă și mobilă și la rețeaua de internet.

În comuna Măstăcani, autonomia locală se realizează sub directa conducere a autorităților publice locale, constituite din:

- Consiliul local, care hotărăște în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care aparțin de competența altor autorități publice sau centrale;
- Primarul(ca autoritate executivă): asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, precum și punerea în aplicare a legilor, a decretelor, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului și Hotărârilor Consiliului local;

În vederea aplicării activităților date în competența sa, primarul comunei Măstăcani este susținut de un aparat de specialitate, pe care îl conduce. Acesta este structurat pe compartimente funcționale, distribuite pe diferite domenii (financiar, juridic, administrativ, social, cultural, de mediu etc). De asemenea, administrația publică locală pune la dispoziția populației comunei și servicii de evidență a populației.

Autonomia locală a comunei Măstăcani, are în vedere organizarea, funcționarea, competențele și atribuțiile precum și gestionarea resurselor, care aparțin comunei, centralizate în cadrul inventarului domeniului public aprobat prin Hotărâre de Guvern.

De asemenea, în scopul asigurării autonomiei locale, autoritățile administrației publice locale au dreptul să instituie să perceapă impozite și taxe locale și să aprobe bugetul local propriu în condițiile legii.

Administrația publică locală Măstăcani, are la momentul scrierii prezentului document programatic, următoarea structură departamentală:

Departamentul	Numele și Prenumele
Primar	Ilie Danut
Viceprimar	Vieru Toader
Contabil	Nichifor Nicoleta-Ionela
Secretar	Calin Saftica

Din punct de vedere financiar, veniturile pe anul precedent(2019) ale Primăriei Măstăcani, au fost:

Venituri totale	8.343.236
Venituri proprii	2.272.966
Venituri curente	6.070.270

- ✓ Venituri fiscale(impozite, taxe de proprietate, taxe de bunuri si servicii) – **5.558.644**
- ✓ Venituri nefiscale(venituri din proprietate, venituri din bunuri si servicii) – **500.626**

Subventii de la alte nivele ale administratiei(buget de stat si alte administratii) – 176.692

Cheltuieli totale	8.371.298
Cheltuieli curente	4.922.164
Cheltuieli pentru investitii	3.449.134
Buget preconizat	---

Ordine și siguranță publică

Pe teritoriul comunei Măstăcani funcționează o Secție de Poliție și un post de Poliție. Numărul redus de infracțiuni din comuna Măstăcani reflectă faptul că situația infracțională nu prezintă probleme majore, aceasta fiind ținută sub control de activitatea constantă desfășurată de organele de poliție pentru asigurarea unui climat de ordine și siguranță publică.

În cadrul postului local de Poliție Măstăcani, își desfășoară activitatea șeful de post și un Agent –șef principal de poliție.

De asemenea, la nivelul comunei Măstăcani, funcționează Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență, având ca atribuții principale:

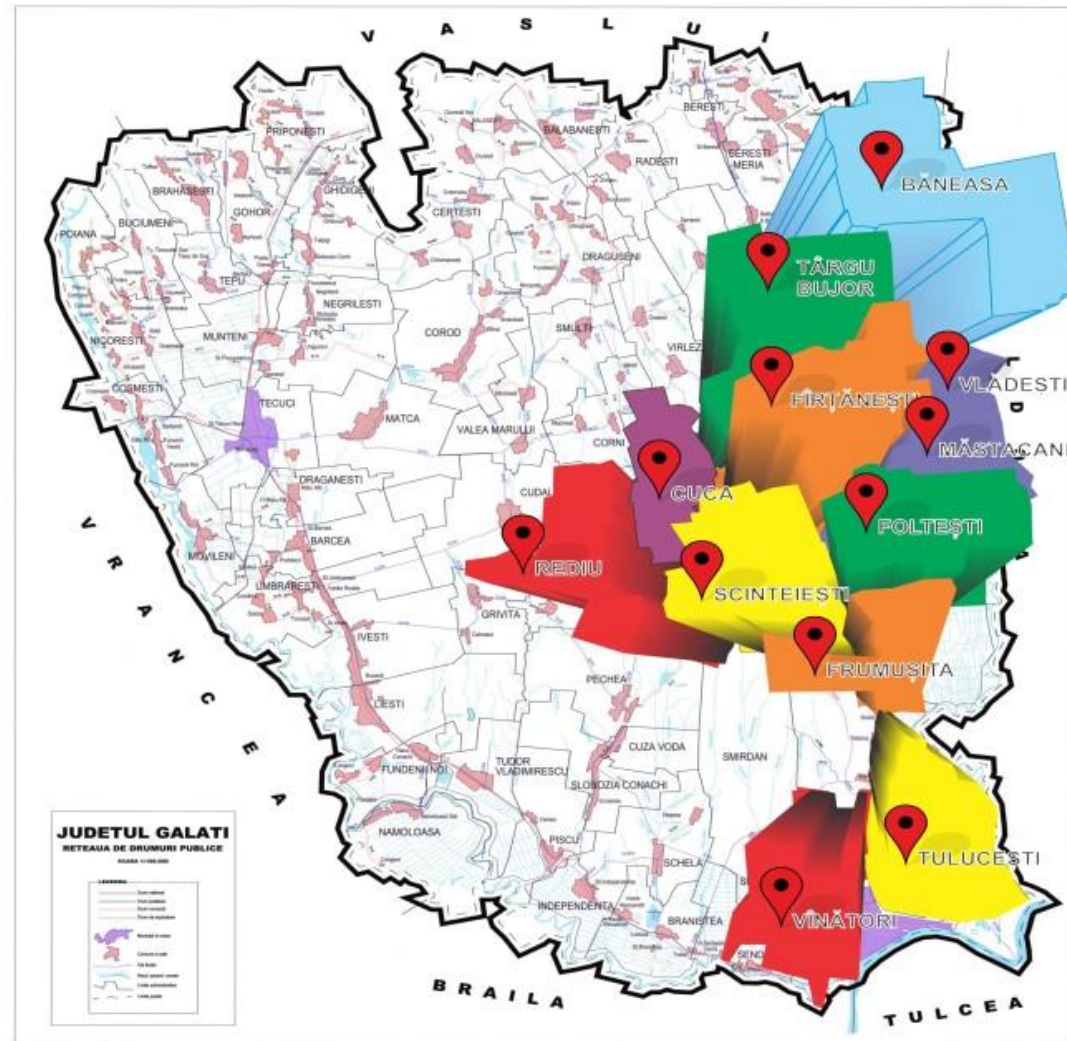
- ✚ Execuția de activități de prevenire, monitorizare și gestionare a situațiilor de urgență în sectorul de competență;
- ✚ Asigurarea coordonării de specialitate a activităților de apărare împotriva incendiilor și de protecție civilă;
- ✚ Desfășurarea de activități de prevenire a riscurilor producerii unor situații de urgență, prin acțiuni de îndrumare și control;
- ✚ Intervenția în timp oportun pentru limitarea sau înlăturarea consecințelor situațiilor de urgență;
- ✚ Intervenția pentru ajutorarea și salvarea oamenilor și bunurilor materiale în caz de dezastre, în cooperare cu celelalte structuri abilitate pentru asemenea situații;

Comuna Gura Măstăcani, face parte dintr-un GAL(Grup de Acțiune Locală) EREMIA GRIGORESCU 1863 Galați

În ultimii ani a apărut tot mai des ideea dezvoltării satelor românești, iar unul dintre instrumentele prin care s-a vizat acest lucru a fost înființarea Grupurilor de Acțiune Locală.

Asa ca, în data de 17 octombrie 2014, 39 diversi actori locali, publici și privați, din 12 localități a județului Galați, s-au întâlnit la Consiliul Județean Galați pentru a pune bazele înființării Asociației Grup de Acțiune Locală Eremia Grigorescu 1863 Galați.

Grupul este alcătuit din 12 Unități Administrative Teritoriale (UAT-uri), respectiv: oraș Targu Bujor, comunele Vanatori, Tulucești, Frumusita, Scanteiesti, Cuca, Reditu, Foltesti, Măstăcani, Firtanesti, Vladesti, Baneasa.

ANALIZA SWOT – MĂSTĂCANI

Analiza SWOT ca fundament al strategiilor de dezvoltare locală :

Analiza SWOT (analiza a punctelor tari, a punctelor slabe, a oportunitatilor si a amenintarilor), a fost creata initial ca instrument de formulare a strategiilor intreprinderilor. Acest instrument face posibila analizarea rapida a punctelor strategice cheie, cat si identificarea alternativelor strategice. SWOT este aplicata in momentul de fata in cadrul analizei teritoriului si este utilizata ca instrument pentru facilitarea planificarii participative in cadrul administratiilor publice.

Analiza SWOT se bazeaza pe un cadru codificat, cadru care obliga persoanele implicate in procesul de planificare, sa urmareasca etape precise, incepand de la analiza pana la strategii, trecand printr-o evaluare completa a implicatiilor, consecintelor fiecarei alegeri efectuate.

Pe scurt, analiza SWOT reprezinta un cadru complet si consistent, pe care persoanele implicate in planificare il pot utiliza pentru a efectua alegeri mai realiste. Aceasta metoda de lucru ofera ajutor pentru a face distinctia intre probleme, solutii si strategii.

Cel mai important mesaj transmis de analiza SWOT este acela ca, indiferent de actiunile stabilite, procesul decizional ar trebui sa includa urmatoarele elemente: ***construieste pe Puncte Tari, elimina Punctele Slabe, exploateaza Oportunitatile si îndeparteaza Amenintarile.***

DEZVOLTARE ECONOMICĂ

Puncte tari

- amplasare teritorială favorabilă din punct de vedere al accesibilității rutiere-comuna Măstăcani este situată la doar 15 km de Targu Bujor, 38 km de Galati, 66 km de Tecuci și 280 km fata de capitala, accesul rutier relizandu-se prin DN26 si DJ 255;
- intreprinzătorii locali desfășoară activități în domenii diverse, cum ar fi constructii, transport, industrie, agricol, zootehnic, cât și în comerț;
- existența unei forțe de muncă disponibilă, aptă, pregătită pentru integrarea pe piața muncii;
- existența unei suprafețe agricole extinse la nivelul comunei (5905 ha), care poate fi utilizată pentru o gamă largă de culturi agricole cerealiere si legumicole;
  - rețele de comunicații și IT dezvoltate, necesare pentru dezvoltarea antreprenorială a comunei;
  - infrastructură dezvoltată în domeniul comerțului și alimentației publice;
  - existența potențialului pentru obținerea de produse agricole ecologice;
  - existența materiilor prime pentru dezvoltarea industriei alimentare;
  - prețul scăzut al forței de muncă;
  - potențialul demografic al comunei Măstăcani în ceea ce privește populația activă tanăra, pregătită în domenii de activitate diverse, diponibilă pentru a fi inglobata in cazul demarării anumitor investitii sau dezvoltării de afaceri la nivel local;
    - cifră de afaceri ascendentă în ultimii ani, cu preponderență cea mai ridicată în domeniul agriculturii și comerțului;
    - preocuparea pentru introducerea tehnologiilor noi și pentru activitatea de cercetare-dezvoltare.

Puncte slabe

- resurse financiare locale insuficiente;
- orientarea agenților economici cu precădere spre comerțul din alimentația publică;
- insuficienta promovare a IMM-urilor locale de a participa la licitații pentru derularea unor investiții locale;
  - lipsa unui sistem de sprijin pentru implementarea noțiunilor de marketing, management, asigurare a calității în IMM-urile din județ;
  - ponderea ridicată a populației ocupate în agricultură și administrația publică locală;
  - informare precară a operatorilor economici activi pe raza comunei referitor la normele europene din domeniul de activitate;
  - lipsa infrastructurii de asistență pentru afaceri necesară antreprenorilor actuali și potențiali;
  - ponderea redusă a investițiilor străine și a agenților economici în sectorul productiv și de servicii;
  - lipsa unor inițiative antreprenoriale de prelucrare și industrializare a produselor agricole obținute pe plan local;
- lipsa promovării oportunităților de finanțare a afacerilor prin accesarea fondurilor europene;
- capacitatea redusă a mediului de afaceri local de a susține investiții cu potențial inovativ;
- promovarea redusă a produselor alimentare tradiționale obținute pe plan local;
- lipsa campaniilor de promovare a finanțării mediului de afaceri din fonduri nerambursabile;
- interes scăzut al agenților economici locali pentru formarea profesională a angajaților;

Oportunități

- utilizarea fondurilor nerambursabile europene pentru dezvoltarea IMM-urilor și pentru încurajarea de start-up-uri în vederea diversificării serviciilor oferite în spațiul rural;
- existența programelor guvernamentale de susținere a sectorului privat și a creării de noi locuri de muncă;
- cooperarea mediului privat cu autoritatea publică locală, unitățile de învățământ pentru integrarea pe piața muncii a elevilor absolvenți ai liceelor de profil tehnologic;
- organizarea de evenimente, în parteneriat cu AJOFM pentru promovarea culturii antreprenoriale în rândul tinerilor
- realizarea unui centru de consultanță pentru Start-up;
- acordarea de sprijin crescătorilor de animale;
- amenajarea pieței en-gross pentru producătorii locali;
- atragerea și sprijinirea întreprinzătorilor pentru construirea unei fabrici de procesare și prelucrare a laptelui și carni de oaie;
- informarea cetățenilor asupra programelor de finanțare nerambursabilă;
- oferirea de facilități investitorilor locali și străini de către administrația publică locală;
- promovarea utilizării tehnologiilor moderne, performante în activitățile economice și în agricultură;
- dezvoltarea pieței de produse locale agricole ecologice
- concesionarea terenurilor agricole degradate pentru practicarea unei agriculturi ecologice;
- promovarea și stimularea asociațiilor agricole pentru o exploatare intensivă a terenurilor;
- asigurarea de suport pentru angajatorii locali care organizează cursuri de calificare/ recalificare profesională

- dezvoltarea meseriilor tradiționale;
- existența programului Rabla pentru achiziționarea de tractoare/utilaje agricole;
- promovarea oportunităților locale de afaceri în rândul potențialilor investitori români și străini;
- identificarea oportunităților de parteneriat public-privat în vederea demarării de activități în domeniul industrial;
- potențial pentru utilizarea surselor regenerabile de energie(solara, biomasa);
- existența unui sistem de supraveghere video modern ce acoperă o suprafață de 50% din comuna ;
- rețeaua de iluminat public este realizată 100% cu lampi pe led;
- administrația locală pune la dispoziție (concesionare) prin parteneriat public privat, pentru viitorii investitori, o clădire de 300 mp și o a doua clădire de 500 mp cu anexe de 800 mp,(ambele clădiri aflându-se în administrarea primăriei), unde se pot înființa puncte de agrement, pescuit și plajă;

Riscuri

- menținerea crizei economice sau sanitare mondiale cu efecte negative asupra puterii de cumpărare a populației;
- adaptabilitatea scăzută la schimbare a agenților economici și a forței de muncă;
- existența importurilor de produse agricole din țări beneficiare a unor fonduri substanțiale de sprijinire a sectorului agricol, care împiedică producătorii locali în desfacerea produselor proprii;
- nivelul ridicat de fiscalitate și birocrație care pot determina orientarea investitorilor străini spre alte zone;
- blocarea creditării cauzată de climatul de criză mondial;
- lipsa lichidităților care conduc la falimentarea unor microîntreprinderi;
- practicarea agriculturii cu utilaje uzate fizic și care au o productivitate scăzută;
- continuarea fenomenului de migrare a forței de muncă către zone mai dezvoltate;
- reducerea ponderii populației active și îmbătrânirea acesteia;
- scăderea calitativă a pregătirii profesionale a resurselor umane;
- instabilitate legislativă cu repercusiuni asupra activității agenților economici;
- lipsa de receptivitate a populației din mediul rural la programele de finanțare din fonduri guvernamentale sau europene;
- lipsa rețelei de gazificare, ceea ce poate conduce la pierderea unor potentiali investitori;
- resurse financiare insuficiente în cofinanțarea proiectelor finanțate din fonduri europene nerambursabile;

INFRASTRUCTURĂ

Puncte tari

- accesul rutier se realizează prin DN26 si DJ242;
- drumului European E85 se afla la o distanta de 67 km (prin Tecuci);
- distanta de doar 15 km pana la cea mai apropiata gara, respectiv oras – Targu Bujor;
- accesibilitate facila la reseaua rutiera si feroviara;
- infrastructura rutiera locala imbunatatita;
- distanță relativ apropiată față de aeroportul Bacau (170 km față de comuna Măstăcani);
- existența unei infrastructurii a telecomunicațiilor dezvoltată;
- existența unui spatiu suficient pentru dezvoltare unei infrastructuri economice;
- sistem de energie electrică si iluminat public la nivelul intregii comune(100 %);
- existența unei infrastructuri educaționale, sociale, sportive, medicale, bune comparativ cu alte localități din județ;

Puncte slabe

- absența rețelei de canalizare și a unei stații de epurare și tratare a apelor reziduale la nivelul comunei Măstăcani;
- lipsa accesului direct către drumul European E85;
- existența unor drumuri interioare de pământ, la momentul scrierii prezentei strategii;
- existența unor resurse naturale limitate;
- lipsa sau proporția scăzută a izolației termice a clădirilor din comuna Măstăcani (publice și private);
- contaminarea pânzei freatice din cauza scurgerilor din fosele septice ale gospodăriilor datorită lipsei rețelei de canalizare centralizată;
- inexistența unei rețele de distribuție a gazului metan;

Oportunități

- existența fondurilor europene nerambursabile pentru dezvoltare și modernizarea infrastructurii rutiere și a infrastructurii tehnico-edilitare;
- construirea unui pod peste “Valea Parului”;
- reconstruirea mai multe baraje pentru evitarea eroziunii și a inundării comunei Măstăcani(baraje aflate în administrarea Direcției Silvice);
- realizarea rețelei de distribuție gaz metan pe o lungime de 55 km;
- modernizarea drumurilor comunale;
- reabilitarea a 25 km de drumuri agricole;
- realizarea de alei pietonale în comună;
- înființarea rețelei de canalizare; parcelarea terenurilor intravilane și extravilane ale locuitorilor comunei;
- montarea a 4 post-uri de transformare în vederea îmbunătățirii parametrilor curentului electric;
- potențial de dezvoltare a surselor alternative de energie;
- existența unor programe guvernamentale pentru reabilitarea termică a clădirilor;
- existența Programului Prima Casă/Noua Casă, care sprijină tinerii în achiziționarea sau construirea unei locuințe, inclusiv în mediul rural;
- parteneriatul public-privat;

Riscuri

- lipsa capacității de cofinanțare și/sau a capacității de asigurare a TVA-ului aferent, în implementarea unor proiecte de reabilitare a infrastructurii rutiere din fonduri nerambursabile;
- întârzierea implementării unor proiecte investiționale în infrastructura fizică de bază din cauza contestațiilor la procedurile de achiziții publice organizate pentru contractarea lucrărilor de construcții;
- interesul scăzut al potențialilor investitori cauzat de starea precară a infrastructurii;
- fonduri insuficiente de la bugetul local pentru modernizarea infrastructurii rutiere;
- cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și administrarea proiectelor finanțate din Fondurile Europene pentru proiecte de infrastructură;
- tendința de creștere a prețurilor la sistemul centralizat de furnizare a agentului termic și a energiei electrice;

EDUCAȚIE, CULTURĂ ȘI SĂNĂTATE

Puncte tari

- derularea în cadrul unităților de învățământ a unor programe de incluziune socială a elevilor cu părinți plecați în străinătate, proiecte de implicare a părinților în actul educațional precum și proiecte de intervenție pentru reducerea agresivității;
- implementarea programelor de integrare a copiilor de etnie în unitățile învățământului obligatoriu;
- frecvența ridicată a elevilor în unitățile de învățământ din comuna Măstăcani;

- nivel bun de dotare a unitatilor educationale(scoala + gradinite) de pe raza localitatii Măstăcani;
- existența cadrelor didactice calificate și dedicate procesului educațional din comuna Măstăcani;
- implicarea unităților educaționale în activități și evenimente culturale;
- existența unui camin cultural dar și a unei biblioteci, toate funcționale în cadrul comunei Măstăcani;
- păstrarea și conservarea unor evenimente si tradiții locale, in comuna Măstăcani;
- accesul facil la servicii medicale, prin distanțele relativ scurte până la cel mai apropiat spital (Targu Bujor – 15 km sau Galati – 38 km);
- populație școlară importantă în raport cu totalul populației;
- existența în comună a doua cabinete medicale individuale si a unui dispensar;
- existența în comună a unei farmacii;
- existența unui cabinet veterinar si a unei farmacii veterinare;

Puncte slabe

- tendința de scădere a populației școlare și a cadrelor didactice din mediul rural;
- insuficiența numărului de calculatoare din instituțiile educaționale;
- fonduri insuficiente pentru premiarea performanței școlare a elevilor;
- starea motivațională scăzută a cadrelor didactice cauzată de lipsa unor facilități pentru predarea actului educațional în mediul rural;
- stare materială precară și nivel scăzut de cultură și instruire al unor familii;
- activitatea managerială axată preponderent pe domeniul administrativ în detrimentul asigurării calității demersului didactic (număr insuficient de asistențe la ore, instrumente perimate de evaluare a calității actului didactic, monitorizare formală a îndeplinirii sarcinilor profesionale);

- multe dintre proiectele curriculare cuprinse în programul de dezvoltare al școlii nu au fost aplicate (ex:proiecte de prevenire a eșecului școlar, de instruire a personalului didactic în utilizarea echipamentelor IT, programe educaționale adresate adulților etc.);
- dotarea partiala cu sisteme de supraveghere și securitate din unitățile de învățământ;
- dezinteres ridicat pentru cultură și evenimente culturale;
- frecvente schimbări legislative privind sistemul de învățământ românesc;
- migrarea persoanelor talentate spre mediul urban;
- posibilități reduse de susținere din bugetul local a evenimentelor culturale locale;
- lipsa unei programări anuale a unor evenimente cultural-recreative;
- insuficiența numărului de medici la nivelul comunei Măstăcani;
- insuficiența cabinetelor medicale de familie;
- lipsa unor programe educaționale pentru sănătate, în special de diseminare a informațiilor privind prevenirea bolilor;
- lipsa dotărilor de specialitate în cabinetele medicale existente la nivel local;
- lipsa unui centru de analize medicale în comuna Măstăcani;
- lipsa unui cabinet stomatologic în comuna Măstăcani;
- lipsa interesului locuitorilor pentru efectuarea analizelor periodice;
- existența unei suprasolicitări a cadrelor medicale;
- sistemul de ajutor social nu încurajează reintegrarea activă;
- personal insuficient pentru asistență socială;
- dificultăți în asigurarea unei protecții sociale adecvate din cauza cadrului legislativ legal restrâns;
- fondurile reduse destinate asistenței sociale sunt depășite de numărul populației;
- creșterea riscului de marginalizare socială a persoanelor în vârstă;

Oportunități

- promovarea derulării unor programe de dezvoltare a resurselor umane în acord cu cerințele de pe piața muncii din fonduri nerambursabile;
- existența programelor de formare continuă a cadrelor didactice;
- posibilități reale de accesare a fondurilor europene pentru dotarea cu echipamente IT și didactice a unităților educaționale;
- existența Programului Guvernamental de acordare a unei mese în cadrul școlilor și grădinițelor;
- colaborare bună cu Inspectoratul Școlar Județean Galați;
- dezvoltarea de parteneriate pe teme educaționale cu instituții publice, ONG-uri;
- organizarea mai multor activități extrașcolare în cadrul instituțiilor educaționale existente;
- posibilitatea accesării fondurilor europene nerambursabile pentru activități culturale precum și pentru reabilitarea monumentelor istorice;
- valorificarea sărbătorilor locale ca și evenimente culturale;
- realizarea unor parteneriate de promovare cu instituții culturale din alte localități sau din alte țări;
- existența fondurilor europene pentru reabilitarea structurilor sanitare și dotarea corespunzătoare;
- îmbunătățirea comunicării/colaborării dintre cabinetele medicale din spațiul rural și spitalele de la nivel județean;
- înființarea de ateliere vocaționale, centre de zi, centre comunitare, unde persoanele cu nevoi speciale să desfășoare activități care să le faciliteze reintegrarea;

Riscuri

- modificările legislative frecvente ale sistemului educațional la nivel național;
- programe școlare încărcate și greoaie, neadaptate cerințelor de pe piața muncii;
- scăderea nivelului de trai atât pentru profesori cât și pentru elevi și părinți;
- reducerea populației școlare datorată declinului natalității;
- birocrație excesivă în accesarea fondurilor guvernamentale și europene;
- motivație scăzută a elevilor pentru educație;
- riscul de abandon școlar;
- instabilitatea cadrelor didactice cauzată de migrarea acestora spre mediul urban;
- lipsa condițiilor atractive pentru cadrele didactice tinere (salarizare, condițiile din școli, locuințe sociale etc.);
- scăderea interesului actorilor locali pentru cultură, din cauza nivelului scăzut de trai;
- diminuarea fondurilor publice pentru instituții culturale;
- costurile ridicate ale serviciilor medicale;
- număr restrâns de furnizori privați de servicii medicale în spațiul rural;
- deprecierea stării de sănătate a populației din mediul rural;
- politica de salarizare în domeniul sănătății slab motivantă pentru specialist;

RESURSE UMANE, PIAȚA MUNCII

Puncte tari

- existența unei forțe de muncă tinere, disponibile în comuna Măstăcani;
- gradul de pregătire destul de ridicat din punct de vedere educational al populației active din comuna Măstăcani;
- repartizarea echilibrată a populației pe sexe;
- disponibilitatea populației active de angajare în diverse domenii / meserii;
- context natural favorabil dezvoltării afacerilor în domeniul agricol, dar și în domeniul serviciilor, oferite populației locale;

Puncte slabe

- migrarea persoanelor cu pregătire profesională, în special în străinătate;
- capacitatea financiară relativ scăzută a locuitorilor comunei Măstăcani;
- pierderea progresivă a resursei umane calificate din cauza lipsei de oportunități și a unei perspective de dezvoltare economico-sociale;
- ponderea ridicată a persoanelor asistate financiar prin sistemul de prestații sociale;
- grad scăzut de diversificare a structurii ocupaționale;
- lipsa cunoștințelor specifice necesare demarării unei afaceri;
- lipsa programelor de formare profesională continuă a angajaților din diferite domenii;

- adaptarea mai lentă a populației rurale mature și vârstnice la schimbările și provocările lumii actuale, în general, și la fenomenul mobilității și reconversiei profesionale, în special; dezvoltarea scăzută a mediului de afaceri de la nivel local ce cauzează lipsa locurilor de muncă;
- lipsa ofertelor locurilor de muncă pentru persoanele vulnerabile;
- slaba inserție pe piața muncii a persoanelor cu handicap;

Oportunități

- existența unor reglementări care stipulează acordarea de facilități angajatorilor care creează noi locuri de muncă pentru șomeri, tineri absolvenți sau persoane cu handicap;
- implicarea autorităților locale în problemele comunității, în vederea identificării de soluții financiare, materiale;
- promovarea programelor de reconversie profesională și atragerea de finanțare europeană nerambursabilă în acest sens;
- implicarea agenților economici în finanțarea serviciilor sociale și ca parteneri în proiectele sociale;
- înființarea de centre de instruire și formare profesională pentru persoanele mature cu handicap;
- introducerea unor programe educative în vederea dezvoltării calităților anteprenoriale ale elevilor, tinerilor;
- oferirea de facilități în vederea menținerii resurselor umane cu studii superioare sau specializate;
- dezvoltarea competențelor anteprenoriale și manageriale ale resurselor umane din IMM-uri;
- adaptarea programei școlare la cererea de pe piața muncii;

Riscuri

- pierderea oportunităților de finanțare europeană din cauza slabei capacități de management de proiect a instituțiilor sociale beneficiare;
  - criza economică sanitară și financiară de la nivel național dar și mondial, ce are impact asupra dezvoltării economice și a pieței locurilor de muncă;
  - creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă;
  - creșterea șomajului în rândul absolvenților de liceu;
  - câștigul salarial scăzut al angajaților ce determină exodul forței de muncă calificată în țări din Uniunea Europeană cât și spre zone/orașe dezvoltate din țară;
  - instabilitatea economiei naționale și persistența crizei economico-financiare;
  - reticența/inadaptabilitatea populației cu privire la programele de reconversie profesională, în funcție de solicitările existente pe piața muncii;

MEDIU

Puncte tari

- platformele de gunoi au fost închise iar serviciul de salubritate este de 100% la nivelul comunei;
- inexistența unor poluatori industriali la nivelul comunei Măstăcani;
- oportunități de valorificare a energiei alternative ;
- existenta rețelei de iluminat public 100% pe Led-uri;
- potențial ridicat pentru practicarea unei agriculturi ecologice durabile;
- existenta perdelelor forestiere;
- colectarea selectivă a deșeurilor la nivelul comunei Măstăcani (concesionat A.D.I. Ecoserv);
- existenta culturilor ecologice;
- se acorda facilitati pentru investitii in domeniul energiei alternative;

Puncte slabe

- rețeaua de canalizare inexistentă la nivelul comunei Măstăcani;
- neefectuarea de lucrări de stabilizare în zonele ce prezintă pericole de alunecări de teren;
- epurarea necorespunzătoare a apelor, cu efecte negative asupra mediului înconjurător;
- calitatea apei de suprafață necorespunzătoare din cauza fenomenelor meteorologice care produc inundații sau alunecări de teren;
  - deversări necontrolate și inexistența sistemului de canalizare conduc la poluarea apelor de suprafață și subterane;
  - depozitare necorespunzătoare a deșeurilor în vecinătatea zonelor rezidențiale;
  - insuficienta preocupare a agenților economici în recuperarea și re folosirea ambalajelor;

- lipsa unei infrastructuri de monitorizare permanentă a factorilor de mediu de către autoritatea publică locală;
- slaba conștientizare a populației și a agenților economici în privința protecției mediului;

Oportunități

- existența fondurilor nerambursabile pentru dezvoltarea zonelor rurale și protejarea mediului înconjurător (împădurirea terenurilor degradate, eliminarea eroziunii și curățirea cursurilor de apă, conservarea biodiversității, promovarea agriculturii ecologice, gestionarea deșeurilor reciclabile);
  - existența unor programe cu finanțare nerambursabilă pentru extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată;
  - existența unor programe cu finanțare nerambursabilă pentru reabilitarea termică a clădirilor;
  - posibilitatea stabilirii de parteneriate între autoritatea locală și ONG-uri pentru promovarea responsabilității asupra mediului;
  - desfășurarea de campanii de informare și educare a populației referitoare la principiile colectării selective a deșeurilor și implementarea unui sistem eficient de colectare selectivă și reciclare a deșeurilor;
    - receptivitatea populației la campaniile prin care se promovează colectarea deșeurilor din echipamente electrice și electronice;
  - posibilitatea practicării agriculturii și turismului ecologic;
  - dezvoltarea pieței de reciclare a deșeurilor/materiilor prime rezultate din procesarea deșeurilor;
  - lucrări de regularizare a paraului Chineja pe o lungime de 12 km;
  - reabilitarea termica a blocurilor si cladirilor publice;
  - crearea de sisteme centralizate de furnizare a energiei termice pentru blocurile de locuinte;

- gasirea unei solutii eficiente privind rezolvarea deseurilor agricole existente prin infiintarea unui crematoriu prin re folosirea energiei termice in energie electrica;

Riscuri

- schimbări climaterice datorate încălzirii globale pot duce la inundații și alunecări de teren;
- lipsa receptivității populației la campaniile de promovare a colectării selective a deșeurilor;
- lipsa informațiilor legate de normele europene de mediu în rândul micilor întreprinzători;
- suport social foarte slab cu privire la colectarea selective;
- reducerea spațiului verde ca urmare a dezvoltării economice a comunei;
- dezinteresul operatorilor economici de protejare a mediului înconjurător;
- poluarea accidentală a apelor de suprafață;
- exploatarea intensivă a fânețelor; lipsa depozitelor de deșeuri conforme;
- schimbări climatice care favorizează creșterea frecvenței ploilor torențiale care generează inundații și calamitarea culturilor agricole;

Viziune

Prin intermediul Strategiei de dezvoltare, comuna Măstăcani își propune o abordare revitalizantă a viziunii asupra dezvoltării locale prin crearea unui centru rural de competitivitate la nivel județean bazat pe creștere sustenabilă, mediu favorabil antreprenoriatului, incluziune socială și un grad sporit de ocupare a forței de muncă. Alături de acești vectori, promovarea identității culturale va constitui fundamentul pentru reconstrucția economiei locale, într-un ritm gradual, care să reducă disparitățile și echilibrul nivelului de dezvoltare între mediul rural și cel urban.

Viziunea de dezvoltare prezintă stadiul ce se dorește a fi obținut de comuna Măstăcani până în orizontul de timp 2030, ca urmare a implementării de măsuri și acțiuni propuse și detaliate în prezentul document strategic de dezvoltare.

Dezvoltarea infrastructurii rutiere, hidroedilitare, a structurii pentru susținerea afacerilor, vor contribui la o creștere economică locală, cu efecte directe asupra calității serviciilor publice furnizate populației din comuna Măstăcani.

În vederea susținerii economiei locale, comuna Măstăcani va urmări o valorificare echilibrată a resurselor de care dispune, a avantajelor deținute în raport cu celelalte comune din județul Galați, pentru a deveni un pol economic important la nivel județean și regional.

Realizarea progresului dorit, impune o etapizare a gradului de implementare a strategiei în vederea unei dezvoltări a comunei Măstăcani în acord cu oportunitățile oferite de Uniunea Europeană, coroborate cu nevoile populației. O abordare sustenabilă implică o viziune asupra standardelor urmărite atât la nivel național cât și la nivel european transpusă în idei de proiecte și direcții de dezvoltare prezentate în prezentul document programatic.

O dezvoltare a spiritului antreprenorial este esențială și va genera efecte benefice asupra posibilităților de angajare la nivel local, orice unitate economică nou înființată contribuind la crearea de noi locuri de muncă.

În perioada 2021-2030, comuna Măstăcani își propune și o îmbunătățire continuă și permanentă a domeniilor de referință din spațiul local, precum învățământ, sănătate, asistență socială, salubritate, iluminat public și toate celelalte servicii publice de care depinde calitatea și standardul de viață a populației.

Misiune

Misiunea Strategiei de dezvoltare a comunei Măstăcani în orizontul de timp 2021-2030 este de a crea premisele necesare unei dezvoltări economice și sociale integrate, care să conducă pe termen mediu și lung la un nivel sporit de bunăstare a locuitorilor și la transformarea comunității într-un centru comercial și rezidențial rural cu impact la nivel microregional.

Valori

Activitatea actorilor implicați în implementarea strategiei de dezvoltare vor avea ca referință următoarele valori:

Responsabilitate

- ❖ actorii responsabili de implementarea strategiei își asumă angajamentul de a realiza obiectivele strategice în perioada de referință, cu asumarea răspunderii pentru eventualele nereguli.

Transparență

- ❖ persoanele responsabile de implementarea strategiei vor asigura accesul persoanelor interesate la informații cu caracter public, vor consulta periodic localnicii și vor publica pe site-ul primăriei informații despre proiectele propuse spre implementare/implementate.

Profesionalism și etică

- ❖ în exercitarea activităților previzionate la nivelul strategiei, personalul va avea un comportament profesionist, bazat pe principii morale puternice, scopul final fiind de a obține rezultate rapide și eficiente.

Încredere

- ❖ parteneriatul prevăzut a fi realizat între actorii vizați de prezenta strategie va fi unul bazat pe o colaborare strânsă, bazată pe comunicare permanentă. De asemenea, în vederea câștigării încrederii localnicilor se va asigura transparența în activitatea administrației publice.

Inovare

- ❖ constituie pilonul principal în dezvoltarea comunei Măstăcani, competitivitatea și progresul local fiind asigurate de această valoare. Astfel, vor fi folosite procedee de lucru îmbunătățite, eficiente și eficace, care să contribuie semnificativ la reducerea disparităților de la nivel local.

Obiectivul general

Valorificarea superioară a resurselor existente în comuna Măstăcani, în vederea dezvoltării și diversificării durabile a economiei locale, având ca motivație centrală îmbunătățirea calității vieții populației și a tuturor dimensiunilor acestui concept.

Obiectiv strategic 1

Modernizarea și extinderea infrastructurii;

Obiectiv strategic 2

Dezvoltarea economică a comunei;

Obiectiv strategic 3

Dezvoltarea serviciilor publice;

Obiectiv strategic 4

Asigurarea calitatii mediului si a conditiilor de locuire;

Obiectiv strategic 5

Dezvoltarea capacitatii administrative

Domenii prioritare

Domeniul prioritar 1- Dezvoltarea gradului de accesibilitate și de acces la servicii publice

Măsura 1.1 Reabilitare/modernizarea infrastructurii rutiere de interes local

Măsura 1.2 Extinderea și reabilitarea rețelelor de utilități publice

.....

Domeniul prioritar 2- Stimularea dezvoltării sectorului investițional

Măsura 2.1 Valorificarea resurselor autohtone prin inițiative de afaceri private locale

Măsura 2.2 Diversificarea economiei rurale prin promovarea de activități economice alternative în mediul rural

Măsura 2.3 Susținerea dezvoltării sectorului agro-zootehnic și desfacerii produselor pe piața locală

.....

Domeniul prioritar 3- Alinierea standardelor de calitate a vieții rurale la exigențele Uniunii Europene

Măsura 3.1 Consolidarea fondului locativ existent

Măsura 3.2 Modernizarea infrastructurii educaționale

Măsura 3.3 Reabilitarea și echiparea infrastructurii serviciilor publice de sănătate

Măsura 3.4 Crearea, reabilitarea, modernizarea, infrastructurii de servicii sociale, inclusiv dotarea cu echipamente

.....
Domeniul prioritar 4- Îmbunătățirea mediului natural și a managementului deșeurilor în spațiul rural

Măsura 4.1 Reconstrucția ecologică a terenurilor degradate

Măsura 4.2 Educare și informare privind consumul responsabil de energie

Măsura 4.3 Eficientizarea energetică pentru clădirile instituțiilor publice

.....
Domeniul prioritar 5- Optimizarea serviciilor administrației publice locale

Măsura 5.1 Furnizarea de servicii publice prin mijloace electronice

Măsura 5.2 Dezvoltarea capitalului uman din administrația publică

Măsura 5.3 Promovarea parteneriatelor și colaborărilor interinstituționale în regiune.

Surse de finanțare

Implementarea portofoliului de proiecte propus pentru perioada 2021-2030 în vederea dezvoltării durabile a comunei Măstăcani, presupune identificarea de surse de finanțare. În acest sens susținerea financiară a acestora poate fi realizată din mai multe surse, precum fondurile europene nerambursabile, fonduri guvernamentale, bugetul local, fonduri rambursabile (credite). O altă posibilitate de susținere a intervențiilor locale o reprezintă și parteneriatele de tip public-privat.

În contextul noii programări de la nivel european, atragerea fondurilor nerambursabile din această sursă este purtătoare de multe avantaje având în vedere disponibilitatea acestora relativ diversificată atât în domeniul precum infrastructura fizică de bază cât și în educație, servicii sociale, sănătate, cultură, turism, administrație publică locală.

Tipurile fondurilor structurale disponibile pentru orizontul de timp 2021-2030 sunt următoarele:

- ✓ **FEDR** – Fondul European pentru Dezvoltare Regională;
- ✓ **FSE** – Fondul Social European;
- ✓ **FC** – Fondul de Coeziune (2021 -2027);
- ✓ **EMEF** - Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime;

Fondul european de dezvoltare regională(FEDER)- va contribui la toate obiectivele tematice și se va concentra asupra domeniilor de investiție legate de contextul în care operează întreprinderile (infrastructură, servicii pentru întreprinderi, inovare, TIC și cercetare) și la prestarea de servicii pentru cetățeni în anumite domenii (energie, servicii online, educație, sănătate, infrastructuri sociale, calitatea mediului). Fondul de coeziune se va axa pe ameliorarea mediului, dezvoltare durabilă și TEN-T (rețeaua trans-europeană de transport).

Fondul european de dezvoltare regională finanțează:

- investițiile în întreprinderile mici și mijlocii, în vederea creării de locuri de muncă durabile;
- investițiile ce vizează activități de cercetare și inovare, telecomunicații, mediu, energie și transporturi;
- instrumente financiare (fond de capital de risc, fond de dezvoltare regională, etc.) destinate să sprijine dezvoltarea regională și locală și să favorizeze cooperarea între orașe și regiuni;

Fondul Social European(FSE)- susține politicile naționale pentru ocuparea deplină a forței de muncă, asigurarea calității și productivitatea muncii, promovarea incluziunii sociale și reducerea disparităților regionale și naționale. Pentru perioada 2021-2030 principalele obiective ale FSE vor avea în vedere: ocuparea forței de muncă, sprijinirea accesului tinerilor pe piața muncii, incluziunea socială (FSE va finanța proiecte ce îi va ajuta pe cei aflați în dificultate și pe cei proveniți din grupuri defavorizate să obțină competențe și locuri de muncă), creșterea calității educației (FSE finanțează activități pentru creșterea calității învățământului și formării; reducerea abandonului școlar fiind o prioritate) și o administrație publică mai puternică (FSE va sprijini eforturile statelor membre de a spori calitatea administrației și a guvernării publice).

Fondul social european vizează asigurarea accesului la angajare al persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și al persoanelor inactive, sprijinind inițiativele locale și mobilitatea forței de muncă. Acțiunile cheie ale acestui fond sunt următoarele:

- măsuri active și preventive în ceea ce privește piața muncii, pentru identificarea nevoilor individuale, servicii persoanlizate și de orientare, cursuri de formare specifice și personalizate, validarea competențelor și a calificărilor dobândite și plasarea personalului disponibilizat;
- anticiparea și consilierea privind oportunitățile de ocupare a forței de muncă pe termen lung;

- furnizarea de informații cu privire la oportunitățile de angajare existente pe piețele europene ale muncii și la condițiile de viață și de muncă;

Fondul de coeziune(FC)- este destinat statelor membre ale Uniunii Europene al căror venit național brut pe cap de locuitor este mai mic de 90% din mediua Uniunii Europene, principalul scop fiind reducerea disparităților economice și sociale și promovarea dezvoltării durabile. Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime(EMEF)- este un fond structural ce vizează susținerea pescuitului, acvaculturii, spijinind, în același timp sustenabilitatea mediului. EFEM va promova coeziunea socială și crearea de locuri de muncă în comunitățile dependente de pescuit, în special pentru diversificarea activităților în alte sectoare maritime, precum și prin acțiuni în domeniul politicii maritime integrate. Noul fond va sprijini următoarele: tranziția către un pescuit durabil, diversificarea activităților economice din acest sector, crearea de noi locuri de muncă și îmbunătățirea calității vieții în regiunile de coastă ale Europei, va facilita accesul la finanțare. Bugetul estimat al EMEF pentru perioada programatica 2021 – 2027 se ridică la aproximativ 6,14 miliarde euro.

Parteneriatele de tip public-privat:

Parteneriatul public privat reprezintă o soluție pentru un management mai eficient și fiabil al unei comunități locale. Deși este promovat în ultimii doi ani acest tip de finanțare prezintă pași timizi în spațiul rural românesc. În România aceste parteneriate se regăsesc cu precădere în realizarea unor proiecte investiționale din domeniul infrastructurii și pentru operarea unor servicii publice de interes local.

Această abordare de susținere financiară a unor proiecte, prezintă o serie de avantaje precum: împărțirea costurilor realizării unei investiții, împărțirea riscurilor asociate exploatarei respectivei investiții, accelerarea utilizării

obiectivelor și proiectelor de infrastructură, îmbunătățirea calității serviciilor de utilitate publică. Din punct de vedere legislativ, documentul de bază care reglementează parteneriatul de tip public privat este reprezentat de Legea nr. 178/2010 cu modificările și completările ulterioare, care a permis autorităților locale să cunoască această nouă oportunitate de finanțare a dezvoltării locale.

Creditarea

Creditarea reprezintă o modalitate de contractare a sumelor necesare finanțării unui proiect de investiții prin semnarea unui contract cu o instituție bancară. Procedura de contractare a creditului este aparent facilă, debitorul având niște etape de urmat bine definite.

Costurile aferente unui credit sunt destul de mari și implică un anumit grad de risc vis-a-vis de posibilitatea rambursării datoriilor, mai ales într-o situație de incertitudine cum este cea generată de criza financiară. Mai mult, în calitate de instituție publică, în vederea contractării unui împrumut, solicitantul trebuie să obțină avizul de la Comisia de Autorizare a Împrumuturilor Locale, iar în cazul în care se epuizează plafonul de îndatorare publică externă este imposibilă contractarea unor credite de către instituțiile publice, avizul din partea Comisiei de Autorizare a Împrumuturilor Locale fiind obligatoriu.

În plus, un grad ridicat de îndatorare poate reprezenta o blocare a posibilităților de investiții pe termen scurt și mediu, deoarece administrația publică nu mai poate accesa alte credite și uneori poate afecta chiar și contractarea fondurilor europene.

Concordanța cu politicile naționale și europene

Strategia de dezvoltare locală a comunei Măstăcani, a fost elaborată în contextul unei noi programări a fondurilor europene pentru perioada 2021 – 2027, orizont 2030, ceea ce a generat necesitate de actualizare a obiectivelor strategice atât de la nivel european, cât și de la nivel național.

Scenariile de dezvoltare stabilite la nivelul prezentei strategii reprezintă proiecții viitoare ale comunei Măstăcani, alternative de dezvoltare ale acesteia. În vederea definitivării scenariilor de dezvoltare precizate în cadrul prezentului document, s-au luat în considerare toate documentele strategice similare (în curs sau recent finalizate).

Unul dintre documentele de referință este Strategia Europa 2020, strategia pe 10 ani a Uniunii Europene, al cărei scop trece dincolo de depășirea crizei care continuă să afecteze multe dintre economiile europene. Strategia își propune să elimine deficiențele modelului de dezvoltare propriu fiecărui stat membru și să creeze condiții favorabile pentru o creștere economică mai inteligentă, mai durabilă și mai favorabilă incluziunii. În acest sens, au fost stabilite cinci obiective esențiale, care acoperă domenii precum: ocuparea forței de muncă, educația, cercetarea și inovarea, incluziunea socială și reducerea sărăciei, respectiv eficiența energetică.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Măstăcani, propune o serie de obiective și planuri de acțiune concordante cu obiectivele Strategiei Europa 2020: dezvoltarea infrastructurii, a mediului de afaceri, adoptarea de măsuri de protejare a mediului înconjurător, promovarea incluziunii sociale și modernizarea sectorului educativ.

Având la bază prevederile Strategiei Europa 2020, la nivel național a fost elaborată Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2020, care prevede ca în anul 2020 și după, **„România să devină mai competitivă la nivel regional și global, prin inovare alimentată de cercetare-dezvoltare, generând bunăstare pentru cetățeni”**.

Obiectivele generale ale Strategiei Naționale de Cercetare, Dezvoltare și Inovație sunt următoarele:

- creșterea competitivității României prin inovare;
- creșterea contribuției României la progresul cunoașterii de frontieră;
- creșterea rolului științei în societate;

Obiectivele generale ale strategiei naționale sunt în deplină concordanță cu obiectivele generale ale acestui document. Mai exact, în cadrul strategiei comunei Măstăcani se creionează necesitatea unei creșteri a competitivității prin următoarele măsuri: implementarea de noi tehnologii în procesul de producție de la nivel local, stimularea activităților care se sprijină pe inovare, dezvoltarea sectoarelor de activitate slab valorificate, perfecționarea forței de muncă, etc.

ESTIMAREA FINANȚĂRII STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂSTĂCANI

Astfel, *Strategia de dezvoltare locală a comunei Măstăcani*, pentru orizontul de timp 2021-2030, prin intermediul principalelor măsuri și direcții stabilite în cadrul planului strategic de dezvoltare, vine în concordanță cu principalele obiective și priorități urmărite de Planul pentru Dezvoltare Regională 2021-2030 al regiunii Sud- Est și își asumă contribuția la îndeplinirea acestora.

Necesitățile de finanțare reprezintă o cuantificare a nevoilor locale, indiferent de sursa de finanțare (BL-buget local, BS-buget de stat, FC-fonduri comunitare, FP-fonduri private, FE-fonduri europene).

Sprijinirea proiectelor de dezvoltare în perioada 2021-2030, ciclul de finanțare european 2021-2027, din domeniul agriculturii, zootehniei, infrastructurii, transportului, mediului, economic, turistic, educației, culturii, sănătății, asistenței sociale, administrației publice, va duce la creșterea economică a comunei Măstăcani cât și la creșterea nivelului de trai a locuitorilor zonei. Pentru a-și atinge obiectivele propuse se urmărește atragerea de fonduri comunitare și private într-un procent cât mai mare și micșorarea fondurilor provenite de la bugetul de stat.

Cofinanțarea proiectelor, cât și realizarea proiectelor tehnice, a studiilor de fezabilitate, întocmirea documentației, trebuie susținute din fondurile rezultate de la bugetul local.

Se va acorda o atenție deosebită și întocmirii documentelor referitoare la aspectele financiare ale proiectului, prezentate prin intermediul studiilor de fezabilitate și proiectelor tehnice (evoluția estimată a veniturilor și cheltuielilor pentru următoarea perioadă de timp – de regulă următorii 7 sau 10, indicatori de rentabilitate, etc).

Elementul cheie al oricărui proiect îl reprezintă modul de satisfacere al nevoilor comunității locale.

Volumul cheltuielilor trebuie previzionat cu atenție și monitorizat pe tot parcursul derulării proiectului. Cheltuielile care urmează să se efectueze în vederea realizării proiectului nu vor avea o structură omogenă și, din acest motiv, trebuie să se facă distincția între diferitele destinații ale resurselor de care dispune primăria comunei Măstăcani.

INDICATORI DE REALIZARE A OBIECTIVEOR COMUNEI MĂSTĂCANI

Bugetul general al UAT Măstăcani, este instrumentul care stabilește și autorizează, pentru fiecare exercițiu financiar, suma totală a veniturilor și a cheltuielilor considerate necesare.

Principiile pe care se bazează și este întocmit bugetul local, sunt următoarele: unitate, exactitate bugetară, anualitate, echilibru, unitate de cont, universalitate, specificitate, bună gestiune financiară și mai ales, transparență.

Din punct de vedere al indicatorilor de realizare a obiectivelor propuse prin intermediul Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Măstăcani în perioada 2021 -2030, acestea se vor face prin:

- Elaborarea unor planuri de acțiune prin care obiectivele de dezvoltare locală se vor realiza, cât și aprobarea acestora în cadrul UAT;
- Identificarea, selectarea și dezvoltarea proiectelor strategice de la nivelul comunei (fise de proiecte, analiză și corelarea proiectelor identificate în raport cu obiectivele sectoriale și strategice, precum și cu dezvoltarea locală, impactul estimat al proiectului local), în vederea identificării celor mai bune soluții pentru atingerea obiectivelor și priorităților locale propuse;
- Urmărirea calendarului de implementare a proiectelor strategice;
- Respectarea termenelor de execuție propuse pentru diferite obiective investitoriale;
- Monitorizarea progreselor realizate ;
- Raportarea periodică a obiectivelor realizate;

***Portofoliul de proiecte
(actiuni propuse 2021-2027)***

	PROIECT	Localitatea (alte detalii)	STADIU PROIECT					SURSA DE FINANȚARE			Surse private (parteneriat public-privat)	1.Valoarea lucrării -estimativ EURO fara TVA 2.Lucrari in executie 3.Alte detalii
			I D E E	S F	P T	D E	E x e c u t i e	B u g e t e s t a t	B u g e t l o c a l	F o n d u r i U E		
	** Se bifează la stadiu proiect, dacă există SF, PT, DE, Execuție sau la Sursa de finanțare.	Măstăcani										
	<u>AGRICULTURĂ, SILVICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ</u>											
1	Înființarea și modernizarea fermelor Agricole		x									IDEE, FERMELE AGRICOLE SUNT PRIVATE
2	Creșterea valorii adaugate a produselor agricole și forestiere		x									IDEE, SE OCUPA FERMELE AGRICOLE PRIVATE
3	Sprijinirea exploatațiilor agricole (fermelor) de semisubzistență						x					SPRIJINIREA SE FACE PRIN INTOCMIREA DE DOSARE PENTRU SUBVENTIE PRIN APIA, PRIN DIRECTIILE AGRICOLE SE ORGANIZĂ ACTIUNI PRIN CARE SE PROPUN SOLUTII EFICIENTE

4	Susținerea formelor asociative										x									SE REALIZEAZA SUSTINEREA FORMELOR ASOCIATIVE
5	Sprrijinirea fermierilor și deținătorilor de păduri să utilizeze serviciile de consiliere și consultanță în vederea îmbunătățirii performanțelor generale ale activității acestora conform înregistrării apia																			IDEE, PE RAZA COMUNEI EXISTA O SUPRAFATA DE: - 23 HA DE PADURE A PROPRIETARILOR - 60 HA IN PROPRIETATEA ADMINISTRATIEI PUBLICE - 35 HA A OCCOLULUI SILVIC
6	Reabilitare fond forestier																			IDEE, E NECESAR REABILITAREA A 40 HA DE PADURE
7	Adaptarea agriculturii și silviculturii în acord cu măsurile de creștere a competitivității																			IDEE, ADAPTAREA IN PREZENT SE FACE ATAT PRIN ROTATIILE CULTURILOR MARI IN ACORD CU MASURILE DE CRESTERE A COMPETITIVITATII
8	Împădurirea terenurilor agricole și neagricole																			IDEE, ESTE NECESAR A SE IMPADURI O SUPRAFAT DE 12 HA TEREN AGRICOL DEGRADAT SI PENTRU O SUPRAFATA DE 20 HA TEREN NEAGRICOL
9	Dezvoltarea pomiculturii și valorificarea florei spontane																			NU ESTE NECESAR
10	Înființarea grupurilor de producători – campanii de informare																			IDEE, SE ORGANIZEAZA CAMPANII DE INFORMARE IMPREUNA CU APIA SI DIRECTIA AGRICOLA
11	Promovarea inițiativelor de dezvoltare rurală																			IDEE, SE ORGANIZEAZA CAMPANII DE PROMOVARE PRIN

TRANSPORT													
17	Modernizare drumurilor comunale (a se specifica distanța și denumirea drumurilor)		x										DC 20 FACE LEGATURA INTRE DJ 255 SI DJ 242 - ESTE ASFALTAT IN 2019, ARE O LUNGIME DE 1 KM - ARE NEVOIE DE MODERNIZARE
18	Realizare de alei pietonale în comună		x										IDEE, - EXISTA ALEI PIETONALE PE O LUNGIME DE 6,5 KM - ESTE NECESAR REALIZAREA DE 20 KM ALEI PIETONALE NU EXISTA PROIECT
19	Modernizarea sistemului rutier		x										ESTE NECESAR DE MODERNIZAREA A 40 KM DE DRUMURI , EXISTA SF IN VALOARE DE 25 MILIOANE LEI
20	Constructie pod (a se specifica râul/pârâul peste care se construiește podul, distanța și drumul comunal)		x										IDEE, ESTE NECESAR UN POD PESTE O ZONA NUMITA VALEA PARULUI UNDE SE FORMEAZA UN MIC PARAU IN PERIOADELE PLOIOASE, NU EXISTA DOCUMENTATIE TEHNICA, ESTE NECESAR A SE RECONSTRUI MAI MULTE BARAJE PENTRU

25	Lucrări de cadastru imobiliar intravilan și extravilan reactualizare PUG						x					PUG-ul ESTE IN PROCES DE ACTUALIZARE CU DATA DE FINALIZARE IN 2021
26	Montarea unui post de transformare în localitate în vederea îmbunătățirii parametrilor curentului electric		x									IDEE, ESTE NEVOIE DE 4 PUNCTE DE TRANSFORMARE IN LOCALITATE
27	Lucrări de reabilitare a rețelei de iluminat public în comună						x					LUCRARILE DE REABILITARE A RETELEI DE ILUMINAT PUBLIC S-A REALIZAT CU LAPMI PE LED 100%
28	Dotare cu utilaje și echipamente pentru serviciul de gospodărire comunală și salubritate (masină de colectare, pubele etc) (a se specifica denumirea utilajelor necesare și numărul lor)						x					SERVICIUL DE GOSPODARIRE COMUNALA ESTE EXTERNALIZAT ESTE NECESAR ACHIZITIA DE 2000 DE BUCATI PUBELE, DE BULDOEXCAVATOR, TRACTOR, REMORCA, CAMION SAU CAMIONETA
29	Îmbunătățirea serviciilor de transport pentru persoane prin construirea de stații de autobuz		x				x					PE RAZA COMUNEI SUNT CONSTRUIE 7 STATII DE AUTOBUS PRIN FONDURI PROPRII E NECESAR CONSTRUIREA DE 7 STATII DE AUTOBUS -SE VOR FINANTA DIN BUGET LOCAL
30	Reabilitarea drumurilor agricole		x				x					SUNT REABILITATE PRIN ASFALTARE 7 KM PRIN MASURA 125 FONDURI

34	Conectarea instituțiilor publice din localitate la internet prin conexiuni broadband și promovarea conceptului de e-educatie, e-guvernare, e-sanatate		x									IDEE, INSTITUTIILE SUNT CONECTATE PRIN WI-FI NU EXISTA O ALTA FORMA DE CONEXIUNE, ESTE NECESAR
35	Asigurarea accesului la internet al populației prin crearea de acces point internet în zonă Parc– Primarie		x									IDEE, ESTE NECESAR
36	Asigurarea de facilități pentru investitorii care dezvoltă servicii IT în localitate		x									IDEE, SE POT ASIGURA FACILITATI INVESTITORILOR CE DEZVOLTA SERVICII IT IN LOCALITATE
37	Asigurarea spațiilor necesare astfel încât cimitirele să corespundă nevoilor orasului:											
	modernizare și extindere cimitire existente		x									EXISTA 4 CIMITIRE DINTRE CARE 3 AU NEVOIE DE IMPREJMUIRE SI DE SUPRAVEGHERE
	modernizare și reabilitare capele conform standardelor U.E.		x									ESTE NEVOIE DE CAPELE IN CIMITIRUL MĂSTĂCANI SI CELE DOUA PAROHII DE LA CIMITIRELE 1 SI 2 DIN SATUL CHIRAFTEI , DIN BL, BG, BE
	modernizare căi de acces cimitire						x					CAILE DE ACCES CATRE CIMITIRE SUNT ASFALTATE
38	Construirea de rampe de acces în toate instituțiile de interes public în vederea facilitării accesului		x									IDEE, ESTE NECESAR CONSTRUIREA DE RAMPE DE ACCES PENTRU PERSOANELE CU

<u>ECONOMIC</u>												
63	Modernizarea și diversificarea piețelor agroalimentare în localitate		x									IDEE, EXISTA UN TARG COMUNAL CU PROGRAM SAPTAMANAL CARE NECESITA MODERNIZARE SI EXTINDERE, EXISTA SF, SE DORESTE FINANTARE PRIN BG, FE
64	Suținerea inițiativelor asociative pentru creșterea eficienței economice a exploatațiilor agricole, creșterea puterii de negociere pe piețele de desfacere și a capacității de valorificare superioară a producției					x						SE ORGANIZEAZA PERIODIC ACTIVITATI DE INFORMARE SI SUSTINERE
65	Stimularea înființării unor centre de prestări servicii pentru agricultură (mecanizare, reparații utilaje, furnizare semințe, îngrășăminte, insectofungicide etc.), prin acordarea de facilități					x						CENTRELE DE PRESTARI SERVICII PENTRU AGRICULTURA SUNT INFIINTATE DE CATRE PRIVATI
66	Inventarierea terenurilor neutilizate, care vor fi puse la dispoziția întreprinzătorilor locali, în vederea dezvoltării propriilor afaceri, în agricultură și zootehnie, în baza unui acord avantajos pentru ambele părți					x						ESTE UN CADASTRU GENERAL AL TUTUROR TERENURILOR ARABILE DIN COMUNA, EXISTA O SITUATIE A TERENURILOR NEUTILIZATE
67	Identificarea oportunităților de parteneriat public-privat în vederea demarării de activități în domeniul industrial		x									IDEE, ESTE NECESAR IDENTIFICAREA OPORTUNITATILOR DE PARTENERIAT PUBLIC PRIVAT

68	Informarea cetățenilor asupra programelor de finanțare nerambursabilă						x														SE ORGANIZEAZA PERIODIC ACTIUNI DE INFORMARE A CETATENILOR ASUPRA PROGRAMELOR DE FINANTARE NERAMBURSABILA
69	Sprijinirea cetățenilor în obținerea subvențiilor destinate dezvoltării agriculturii						x														SE REALIZEAZA SPRIJINIREA CETATENILOR IN VEDEREA OBTINERII DE SUBVENTII DESTINATE DEZVOLTARII AGRICULTURII PRIN APIA
70	Realizarea unui studiu asupra situației resurselor umane din localitate și furnizarea acestor informații potențialilor investitori		x																		IDEE, ESTE NECESAR REALIZAREA UNUI STUDIU ASUPRA SITUATIEI RESURSELOR UMANE DIN LOCALITATE
71	Elaborarea unei baze de date disponibile pe internet privind oportunitățile locale de dezvoltare a afacerilor în localitate		x																		IDEE, ESTE NECESAR ELABORAREA UNEI BAZE DE DATE DISPONIBILE PE INTERNET PRIVIND OPORTUNITATILE LOCALE DE DEZVOLTARE A AFACERILOR IN LOCALITATE
72	Elaborarea unui program de atragere a investițiilor		x																		IDEE, ESTE NECESAR ELABORAREA UNUI PROGRAM DE ATRAGERE A INVESTITIILOR
73	Elaborarea unui Ghid de produse și servicii oferite de mediul de afaceri local		x x																		IDEE, ESTE NECESAR ELABORAREA UNUI GHID DE PRODUSE SI SERVICII OFERITE MEDIULUI DE AFACERI LOCAL

	<u>TURISM</u>													
84	Construirea unui complex turistic și de agrement în comună (a se specifica locația și profilul complexului turistic)		x											IDEE, ESTE OPORTUNA CONSTRUIREA UNUI COMPLEX TURISTIC IN ZONA BALTA VLAȘCUȚA, SE DORESTE PARTENERIAT PUBLIC PRIVAT
85	Sprijinirea înființării unor unități de alimentație publică		x											IDEE, SE OFERA SPRIJIN PENTRU INFIINTAREA UNOR UNITATI DE ALIMENTATIE PUBLICA
86	Promovarea turismului cultural-religios													NU ESTE CAZUL
87	Includerea obiectivului cultural biserica în circuitele turistice existente la nivel de județ													NU ESTE CAZUL
88	Înfrățirea localității cu alte localități din spațiul Uniunii Europene și realizarea de schimburi cultural-turistice;		x											IDEE, ESTE NECESAR INFRAȚIREA LOCALITATII CU ALTE LOCALITATI DIN SPATIUL UNIUNII EUROPENE SI REALIZAREA DE SCHIMBURI CULTURAL-TURISTICE
89	Crearea de evenimente culturale care să devină tradiționale						x							ZIUA COMUNEI SE SARBATORESTE DE 5 ANI PE DATA DE 21 MAI

	recuperare, orientare psihologică și profesională), în parteneriat cu furnizori de servicii acreditați;																		
106	Derularea, în cadrul unităților școlare, a programelor de tip “a doua șansă” pentru reintegrarea în educație a celor care au părăsit de timpuriu școala (inclusiv activități de alfabetizare), în parteneriat cu Inspectoratul școlar Județean						x												SE DERULEAZA PERIODIC IN CADRUL UNITATILOR SCOLARE PROGRAME DE TIP – A DOUA SANSA- ESTE NECESAR IN CONTINUARE
107	Suținerea promovării spiritului antreprenorial și a cetățeniei active în educație, prin intermediul unui parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean						x												SE SUSTINE PROMOVAREA SPIRITULUI ANTREPRENORIAL SI A CETATENIEI ACTIVE IN EDUCATIE
108	Asigurarea suportului material pentru realizarea unei publicații școlare		x																IDEE, ESTE NECESAR REALIZAREA DE PUBLICATII SCOLARE
CULTURA																			
109	Reabilitarea sau modernizarea sau construcția căminului cultural (a se specifica locația căminului cultural și genul lucrării)		x																IDEE, ESTE NECESAR REABILITAREA, MODERNIZAREA, EXTINDEREA SI DOTAREA ASEZAMANTULUI CULTURAL DIN SATUL MĂSTĂCANI
110	Reabilitarea sau construcția bisericii din comună (a se specifica locația)		x																ESTE NEVOIE DE REABILITAREA BISERICII SFINTILOR MIHAIL SI GAVRIL DIN SATUL MĂSTĂCANI

151	Asigurarea spațiului necesar înființării unui centru pentru sprijinirea șomerilor pentru a (re)intra pe piața forței de muncă prin scheme speciale de consiliere, tutoriat, mediere și plasare în muncă, pus la dispoziția prestatorilor de servicii în domeniu, în cadrul unui parteneriat						x												SE ASIGURA SPATIUL NECESAR INFIINTARII UNUI CENTRU PENTRU SPRIJINIREA SOMERILOR PENTRU A (RE)INTRA PE PIATA FORTEI DE MUNCA
152	Asigurarea spațiului necesar pentru organizarea de cursuri de antreprenoriat pentru angajatorii locali și persoanele neocupate în vederea dezvoltării de noi activități economice în localitate, pus la dispoziția furnizorilor de servicii de instruire în cadrul unui parteneriat						x												SE ASIGURA SPATIUL NECESAR PENTRU ORGANIZAREA DE CURSURI DE ANTREPRENORIAT PENTRU ANGAJATORII LOCALI SI PERSOANELE NEOCUPATE
153	Crearea unor servicii sociale de tip alternativ pentru persoanele cu handicap (centre de zi, cluburi, ateliere protejate, etc.), în parteneriat cu un furnizor de servicii acreditat		x																IDEE, ESTE NECESAR CREAREA UNOR SERVICII SOCIALE DE TIP ALTERNATIV PENTRU PERSOANELE CU HANDICAP
154	Crearea unui centru specializat pentru asistență și consilierea copiilor aflați în dificultate, familii monoparentale, victime ale violenței domestice, în parteneriat cu un furnizor de servicii acreditat		x																IDEE, ESTE NECESAR CREAREA UNUI CENTRU SPECIALIZAT PENTRU ASISTENTA SI CONSILIEREA COPIILOR AFLATI IN DIFICULTATE, FAMILII MONOPARENTALE, VICTIME ALE VIOLENTEI DOMESTICE
	<u>ADMINISTRATIA PUBLICA</u>																		
155	Lucrări de reabilitare și mansardare a sediului primăriei		x																IDEE, ESTE NECESAR A SE CONSTRUI UN NOU SEDIU AL

Măsurile prioritare în perioada 2020 – 2030 , în concordanță cu noile politici la nivel european :

Măsura 1.1 . Modernizarea și extinderea infrastructurii rutiere

- Proiecte:**
- Reabilitarea și extinderea drumurilor comunale și sătești -40 km;
  - Reabilitarea și extinderea drumurilor agricole – 25 km;
  - Reabilitarea trotuarelor existente și amenajarea de trotuare și alei acolo unde nu există -30km;
  - Reabilitarea podurilor și podețelor;
  - Amenajarea spațiilor de lângă trotuare și aleilor pietonale în satele Măstăcani și Chiraftei;
  - Modernizarea și extinderea sistemelor de protecție și siguranță rutieră;
  - Îmbunătățirea sistemelor de marcaje rutiere;

Obiective:

- Cresterea lungimii drumurilor comunale modernizate;
- Cresterea sigurantei nationale;

Tinte cheie:

- Asfaltarea sau tuturor drumurilor din comuna, inclusiv a drumurilor de exploatare agricola;

Durata : 2020 - 2027

Valoare estimată : 6 200 000 €

Responsabilitati:

- Consiliul Local Măstăcani;
- Consiliul Județean Galați;
- Poliția Rutieră;
- CNADNR (Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România).

Posibile surse de finantare :

- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2020 – 2027;
- Programul Operațional Infrastructură Mare 2020 – 2030;
- Bugetul local al comunei Măstăcani(co-finantare)
- Fonduri Europene (UE).

Beneficiari : Locuitorii comunei Măstăcani(5098 locuitori), incluzand noile cartiere ce se pot dezvolta la nivel local.

Masura 1.2. Modernizarea și extinderea infrastructurii rețelei de canalizare

- Proiecte:**
- Crearea/Reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare – 60 km
  - Inițierea stației de epurare – Măstăcani (documentația tehnică trebuie reactualizată);
  - Asigurarea întreținerii permanente a stației de epurare;
  - Dezvoltarea de parteneriate în vederea atingerii obiectului investițional;

Obiective:

- Creșterea lungimii rețelei locale de distribuție;
- Creșterea calității vieții;

Tinte cheie:

- Extinderea rețelei de canalizare la nivelul întregii comune;

Durata : 2020 -2027

Valoare estimată : 3,5 – 4 000 000 €

Responsabilitati:

- Consiliul Local Măstăcani;
- Consiliul Județean Galați;
- CNADNR (Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România).

Posibile surse de finanțare :

- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2020 – 2027;
- Programul Operațional Infrastructură Mare 2020 – 2030
- Bugetul local al comunei Măstăcani (co-finanțare).
- Fonduri Europene (UE)

Beneficiari : Locuitorii comunei Măstăcani (5098 locuitori), incluzând noile cartiere ce se pot dezvolta la nivel local.

Masura 2.1. Sprijinirea activităților culturale și dotarea corespunzătoare a instituțiilor locale

Proiecte:

- Organizarea de evenimente culturale cu participarea publicului larg;
- Constructia si amenajare a 3 centre de joaca in satul Măstăcani si a 3 centre de joaca in satul Chiraftei;
- Reabilitarea, modernizarea, extinderea si dotarea caminului cultural din satul Măstăcani;
- Realizarea centrului de tineret;

Obiective:

- Conservarea patrimoniului local;
- Creșterea notorietății comunei Măstăcani la nivel regional.

Tinte cheie:

- Creșterea cu minim 15% a numărului de evenimente culturale sportive, anuale, organizate la nivel local;

Durata : 2020 -2027

Valoare estimată : 120 000 €

Responsabilitati:

- Consiliul Local Măstăcani;
- Consiliul Județean Galați;
- Institutii culturale;
- Ministerul Culturii;

Posibile surse de finantare :

- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2021 – 2030;
- Programul Operațional Regional 2021 – 2030;
- Ministerul Tineretului si Sportului(MTS);
- Compania Nationala de Investitii(CNI)- SF depus;

Beneficiari : Locuitorii comunei Măstăcani(5098 locuitori), cat si toti participantii in organizarea si desfasurarea diferitelor evenimente pe plan local.

Masura 2.2. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale și de agrement

- Proiecte:**
- Reabilitare școală generală nr. 1, prin înființare teren de sport, comuna Măstăcani;
  - Reabilitare școală generală nr. 2, prin înființare teren de sport, comuna Măstăcani;
  - Dotarea scolilor gimnaziale (mobilier școlar, materiale didactice pentru laboratoare, echipamente IT, imprimantă și alte dotări tehnice necesare desfășurării în bune condiții a actului de învățământ);
  - Construirea grădiniței nr. 3 în sat Măstăcani;
  - Amenajarea unei baze sportive în satul Chiraftei;
  - Construirea unei săli de sport pentru școala nr. 1 sat Măstăcani și școala nr. 1 sat Chiraftei;

Obiective:

- Creșterea gradului de adecvare a condițiilor din sălile de curs;
- Scăderea ratei de abandon școlar;

Tinte cheie:

- Creșterea infrastructurii educaționale pentru învățământul general obligatoriu;
- Asigurarea calitatii superioare a învățământului gimnazial

Durata : 2020 -2025(60 luni)

Valoare estimată : 1 800 000 - 2 000 000 €

Responsabilitati:

- Consiliul Local Măstăcani;
- Consiliul Județean Galați;
- Guvernul României;

Posibile surse de finanțare :

- Programul Național de Dezvoltare Locală 2021 – 2027;
- Programul Operațional Regional (REGIO) 2021 – 2030;
- FEDR (Fondul European de Dezvoltare Regională).

Beneficiari : Elevii Școlilor Generale Nr.1 și Nr. 2, Măstăcani (428 persoane, prescolari + școlari) cadrele didactice (60 persoane) care își desfășoară activitatea în cadrul instituției menționate, tinerii din comuna.

Alte măsuri / proiecte propuse de Consiliul Local Măstăcani in perioada 2021 -2027

Proiecte:

- Construire și dotare dispensar medical și farmacie, Măstăcani;
- Construire sediu administrativ, Măstăcani;
- Construirea unui centru medical la Măstăcani, care va cuprinde două cabinete ale medicilor de familie, cabinet stomatologic, farmacie și centru de permanență medicală;
- Construirea unei hale de comercializare a laptelui, brânzeturilor și a cărnii în Târgul Chiraftei;
- Se dorește transformarea în pensiune sau centru de vizitare a parcului Natural „Lunca Joasă a Prutului Inferior” a fostului pichet de pompieri din Măstăcani;
- Achiziția a 2000 bucati pubele, a urmatoarelor utilaje: buldoexcavator, tractor, remorca, camion sau camioneta, Măstăcani;
- Construirea a 7 statii de autobuz din fonduri proprii, Măstăcani;
- Construirea de parcuri pentru copii si spatii de recreere in satele Măstăcani si Chiraftei;
- Construirea de rampe de acces pentru persoanele cu dizabilitati in toate institutiile publice, Măstăcani;
- Construirea unui cartier nou in satul Măstăcani;
- Modernizarea rampei existenta pentru gunoiul de grajd, Măstăcani;
- Modernizarea si extinderea targului comunal saptamanal, Măstăcani;

Obiective:

-Dezvoltarea in ansamblu a calitatii vietii locuitorilor comunei;

Tinte cheie:

-Dezvoltarea generala a infrastructurii din comuna, in perioada 2021-2030;

Durata : 2021 -2027

Valoare estimata : 4 500 000 €(estimare globala cost)

Implementare și monitorizare

Implementarea Strategiei de dezvoltare locală a comunei Măstăcani are în vedere atingerea principalelor obiective stabilite în etapa de elaborare, prin intermediul unui proces complex de transformare a resurselor materiale, financiare sau umane disponibile în rezultate calitative și cantitative.

Monitorizarea implementării Strategiei de dezvoltare a comunei Măstăcani are drept scop atât aprecierea gradului de realizare al activităților propuse de document, și este un proces continuu de colectare a informațiilor relevante despre modul de implementare a strategiei.

Demersul de implementare a direcțiilor de dezvoltare propuse și derularea acțiunilor propriu-zise destinate realizării acestora, este lansat în momentul adoptării Strategiei de dezvoltare locală de către Consiliul Local. Ulterior acestei etape, autoritățile publice locale vor coordona elaborarea planurilor de acțiuni trimestriale și anuale privind realizarea strategiei, în conformitate cu planul strategic de acțiuni.

Acest proces fructifică eforturile colaborative ale administrației publice locale, societății civile, agenților economici, actorilor externi, în realizarea tuturor acțiunilor.

În continuare se va realiza o prioritizare a proiectelor, și anume selectarea celor de interes major. Pentru fiecare proiect se vor descrie activitățile necesare, responsabilii și perioada de desfășurare, ulterior fiind identificate și asigurate sursele de finanțare a proiectelor propuse spre implementare.

Având în vedere că autoritățile publice locale ale comunei Măstăcani nu dețin suficiente resurse financiare pentru a susține finanțarea tuturor proiectelor propuse, va fi necesară o mobilizare în vederea atragerii de resurse suplimentare, precum accesarea unor finanțări nerambursabile, care să asigure resursele materiale necesare implementării strategiei.

De asemenea, în vederea implementării Strategiei de dezvoltare locală a comunei Măstăcani se impune stabilirea unei structuri organizatorice apte să coordoneze implementarea planului strategic, să colaboreze și să negocieze cu ceilalți actori implicați. De aceea, constituirea unei astfel de echipe constituie o prioritate în cadrul procesului de implementare.

Aceasta trebuie să contribuie la:

- efectuarea de rapoarte cu privire la stadiul în care se află procesul de implementare față de obiectivele stabilite în cadrul strategiei;
- revizuirea și adaptarea planurilor de acțiune strategică;
- reformularea obiectivelor (dacă se impune);
- revizuirea termenelor de implementare în funcție de ajustările sau evenimentele neprevăzute apărute pe parcurs;
- comunicarea permanentă a evoluției procesului de implementare autorităților publice locale și părților interesate.

Pe de altă parte, finalizarea procesului strategic de dezvoltare al comunei Măstăcani implică necesitatea unui proces coerent de monitorizare a implementării proiectelor propuse, activitate ce trebuie să constituie un efort permanent de-a lungul implementării strategiei.

Fără îndoială, în urma activităților de monitorizare vor fi identificate probleme sau necesități de redresare sau adaptare în anumite privințe a direcțiilor strategice, care trebuie semnalate de către factorii de decizie competenți în monitorizarea întregului proces.

Raportarea implementării strategiei se va efectua prin elaborarea și prezentarea de către responsabilii de implementare a rapoartelor de monitorizare. Acestea vor fi prezentate Consiliului Local și Primarului comunei.

Nu în ultimul rând, se va stabili pentru fiecare direcție planificată anumiți indicatori de implementare care vor fi monitorizați.

În baza informațiilor furnizate de aceștia, responsabilii de implementare vor putea stabili nivelul de implementare a acțiunilor și gradul de realizare/atingere a obiectivelor fixate. Acești indicatori pot fi de natură economică, politică sau socială și se pot enunța sub această formă:

- cifra de afaceri totală;
- densitatea IMM-urilor;
- creșterea/descreșterea locurilor de muncă;
- rata șomajului;
- ritmul de creștere/descreștere a numărului mediu de salariați;
- sporirea/reducerea producției agricole;
- sporirea/reducerea producției silvice;
- gradul de conectare la rețeaua de alimentare cu apă și canalizare menajeră;
- gradul de acces la rețeaua de alimentare cu apă și canalizare menajeră;
- lungimea drumurilor asfaltate, a pistelor de bicicliști și a trotuarelor;
- lungimea și gradul de conectare la rețeaua de distribuție a gazului metan;
- gradul de modernizare/echipare a unităților de învățământ;
- numărul echipamentelor IT din cadrul unităților de învățământ;
- numărul unităților de învățământ reabilitate/modernizate;
- rata de abandon școlar;
- numărul unităților medicale;
- numărul cadrelor medicale raportat la populația comunei;

- creșterea/descreșterea numărului beneficiarilor de ajutor social;
- gradul de colectare selectivă a deșeurilor;
- calitatea factorilor de mediu;
- numărul centrelor de agrement și a spațiilor de recreere

Pentru realizarea acestui proiect de importanta strategica, ce va constitui baza urmatorului exercitiu financiar, 2021-2027, la nivel local, regional cat si european, si-au adus aportul:â

- ✓ Primarul comunei Măstăcani, dl. Dănuț Ilie;
- ✓ Echipa primarului, care include aparatul administrativ si consilierii locali;
- ✓ Cetatenii comunei, care si-au manifestat interesul pentru stabilirea proiectelor prioritare la nivel local;
- ✓ Specialistii Atent Consult Bucuresti, care au elaborat prezentul document programatic.

Instrumente Structurale